

ZOBOWIĄZANIA U.S. POZOSTAJĄ W MOCY

Poprawa Sytuacji Gospodarczej w US

Z Dnia

— JAKI SĄD WYDA
— O NAS HISTORIA?

Juliusz Mieroszewski w majowym wydaniu paryskiej "Kultury" przypomniał starą prawdę, że "od czasów rozbiorów aż po powstanie Drugiej Rzeczypospolitej aktywności idei niepodległościowej zawsze stanowili mniejszość, niemniej oni byli solą polskiej ziemi. Ludzie myślicy stanowią wszędzie mniejszość — niemniej na ich barkach spoczywa wszędzie ciężar reprezentowania i przemawiania również w imieniu tych, co nie myślą, względnie boją się myśleć".

Tak było w okresie rozbiorów. Obecnie jest gorzej, bo zewnętrzne formy państwowości wprowadzają w błąd nawet wielu szczerych patriotów i służą oportunistom do dawania sobie rozgrzeszenia bez pokuty. W dodatku żyjemy w okresie moralnej próchnicy. Za wyznawanie lub (o zgrozo!) postępowanie zgodne z jakąś ideą czekają śmiałka kpiny i skierowanie do psychiatry. Chciwość i kult wygody przeskaltają ludzi w tajądaków lub paszytów. Nastroj naszych czasów trafnie uchwycił Tadeusz Nowakowski, pisząc: "Komu tam naprawdę dokucza o brak prawdziwej demokracji, cenzura gazet, ograniczanie praw ludzkich i swobód twórczych? Nie łudźmy się narkomani niezależności". Nie słyszymy wołania o wolność, ale co pewien czas rozlega się prośba "więcej cięlecin, racz dać nam, sprawny wielkorządcu!"

Emigracja polityczna ma ważne zadania do spełnienia, ale nie może zastąpić narodu. Emigracja powinna podtrzymywać z nim więzi, ale jak zauważył Mieroszewski, "tylko inteligencja krajowa może przekonać Zachód, że Naród Polski nie zrezygnował ze swego prawa do samostanowienia. Tylko inteligencja krajowa może przekonać opinię wolnego świata, że samostanowienie nie jest mrzonką starych żołnierzy polskich, przebywających na obczyźnie — lecz przeciwnie, jest silnie i świadomie odczuwanym pragnieniem Narodu Polskiego w Kraju..."

Kilka lat temu 34 intelektualistów w Polsce zdobyło się na odwagę i upomniało o ludzkie prawa dla siebie i narodu. Ostatnio tylko 15 uczonych i literatów odważyło się publicznie żądać od "rządu polskiego" zainteresowania się losem Polaków w Imperium Sowietów. To b. mało. Nikt nie przypomniał wielkość rządu sowieckiemu w Warszawie, że naród polski nie zrezygnował z prawa decydowania o swoim losie, a przyjaźni między narodami nie buduje się na kolonialnym (dokończenie na str. 8-ej)

91-Letni Więzień Zwolniony

Huntsville, Tex. (UPI) — Nelson Mitchell, lat 91, najstarszy więzień stanowego zakładu karnego, który większość swego życia spędził w więzieniu, karany za różne przestępstwa został zwolniony po odsiedzeniu dwóch lat z nałożonej na niego kary czterech lat więzienia. Mitchell w udzielonym wywiadzie prasowym, powiedział, że był aresztowany 42 razy za różne przekroczenia prawa, a pięć razy skazany na kary więzienne.

Rekordowy Wzrost o 4.2% w Kwietniu

Zastój w Przemśle Budowlanym Przerwany

Washington (UPI-CT). — Dept. Przemysłu i Handlu w wydanym wczoraj wskaźniku o stanie gospodarki państwowej, sygnalizuje znaczne polepszenie w przemyśle i handlu, podając że w miesiącu kwietniu zanotowano 4.2 procentowy wzrost w gospodarce państwowej, czyli najwyższy wzrost w jednym miesiącu od roku 1973.

Gdy wskaźnik gospodarczy w czerwcu 1973 roku wyniósł 126.6 procent, to w kwietniu br. podskoczył do 95.3 procent po stałym zniżkowaniu od kilkunastu miesięcy.

Przemysł Budowlany

Największy wzrost zanotowano w przemyśle budowlanym, liczbą wydanych zezwoleń na budowę nowych domów. Zastój jaki panował w tym przemyśle od kilku lat — w dużej mierze przyczynił się do zwiększenia zastojów w gospodarce i przemysle państwowym.

Wśród innych pomyślnych zjawisk we wskaźniku gospodarczym notowane są dłuższe godziny pracy tygodniowej w fabrykach i zakładach, zmiana w płynnych dochodach na

\$11.8 Bilionowy Budżet Miasta Nowego Jorku

New York (UPI). — Mayor Abraham Beame przedłożył Radzie Miejskiej "kryzysowy" budżet na sumę \$11.8 bilionów, który przewiduje przesłanie dodatkowo 37,315 pracowników miejskich oraz poważne okrojenie różnych miejskich programów społecznych i zapomogowych.

Miasto New York znajduje się na krawędzi bankructwa na skutek wzrastającej liczby rodzin utrzymywanych z zapomogi publicznej. Deficyt miasta przekraczający sumę przeszło biliona dolarów, utrudnia władzom miejskim uzyskanie kredytów bankowych na pokrycie bieżących wydatków.

Gubernator stanu New York, Carey, w czwartek zezwolił na udzielenie miastu New York drugiej w przeciągu dwóch miesięcy zaliczki w sumie \$400 milionów na wypłatę zapomogi dla biednych rodzin w miesiącu czerwcu.

Zaliczki te obejmują okres lipca 1975 do marca 1976 roku, z funduszy należnych miastu ze stanowego wydziału zapomogowego, czyli — że wyzerpują wszystkie należne miastu od stanu fundusze zapomogowe do marca 1976 roku.

Katastrofa U-2

Bonn (UPI). — Policja Włoch podała wiadomość, że wywiadowczy samolot amerykański wysokiego pułapu U-2 rozbił się w gęsto zalesionych górach w Sauerlandzie. Pilot wyskoczył na spadochronie i bez szwanku wyładował w pobliżu.

Powrót Do Kambodży

Bangkok (UPI). — 87 uciekinierów kambodżańskich, którzy znaleźli schronienie w bazie amerykańskiej w Syjamie, zdecydowało się wrócić do Kambodży.

Kpi Sobie z Woli Ludu

Trudności w Sformowaniu Rządu Libanu

Bejrut (UPI). Premier-nominat Rashid Karami ma poważne trudności w sformowaniu rządu, ponieważ partie lewicowe sprzeciwiają się dopuszczeniu do stanowisk ministerialnych przedstawicieli prawicowego ugrupowania Falanga.

Tymczasem zawarty w środę rozejm Falangi i Arabów palestyńskich został dziś przerwany, gdy skrytobójca zastrzelił zastępcę kierownika sklepu w śródmieściu. Po tym zamachu bojownicy Falangi natychmiast wywleгли na ulice.

Zabity jest 104-ty śmiertelną ofiarą osiemnastu tygodni walk ulicznych. Ponadto 265 osób zostało rannych.

Gen. Said Nasralla, minister spraw wewnętrznych w ustępującym rządzie wojskowym, podał wiadomość, że udało mu się doprowadzić do porozumienia w sprawie utworzenia stref zdemilitaryzowanych, które rozdzielał stanowiącą stron wojujących. Przedmiem, które były wiadomością najbardziej zaciętych walk, będą patrolowane przez żołnierzy libańskich, którym asystować będą Arabowie palestyńscy.

Sanford Kandydatem

Washington (UPI). — Były gubernator stanu No. Carolina, Terry Sanford, obecnie rektor uniwersytetu Duke, w środę ogłosił że jest kandydatem o nominację Demokratów na urząd prezydenta Stanów Zjednoczonych. Sanford, zapowiedział — że uważa to za swój obowiązek rzucić wyzwanie gubernatorowi stanu Alabama, George Wallace, który uważa siebie za przywódcę stanów południowych. Sanford i Wallace w roku 1972 znajdowali się w konflikcie politycznym, gdy — Wallace odniósł lawinowe zwycięstwo w prawyborach stanu No. Carolina nad Sanfordem, o nominację na urząd prezydenta.

Sędzia Burger Krytykuje Reporterów

Washington (UPI). Sześć Najwyższego Sądu Krajowego, sędzia Warren Burger, oburzone jest na młodych dziennikarzy, którzy dzielą się z "liberalami" i "konserwatystami" — nazywając ich "młodymi smarkaczami" (young pipsqueaks).

Sędzia Burger w rozmowie z zafanymi przyjaciółmi stwierdził, że jest "zaniepokojony liczbą młodych dziennikarzy przydzielonych do pisania wiadomości z uchwał Najwyższego Sądu, gdyż cała ich wiedza z historii zaczyna się od Wietnamu a kończy na Kambodży". Burger narzekał, że reporterzy są zbyt krytycznie nastawieni do decyzji Najwyższego Sądu, a szczególnie gdy dzielą się z "liberalami i konserwatystami". Uwagi sędziego Burgera zostały przyjęte z zaskoczeniem przez reporterów tego Sądu, gdyż większość z nich liczy 30 lat i wyżej, pięciu z nich ukończyło prawo na uniwersytetach, większość z nich przechodziła kursy prawa — a tylko dwóch reporterów liczy poniżej 30 lat życia.

Burger nie ma zaufania do przedstawicieli prasy i ub, zimy nie zezwolił na filmowanie wygłoszonej przez niego mowy na zebraniu Krajowego Stow. Prawników w Chicago. W roku 1970 Burger wniósł zażalenie do prezesa sieci telewizyjnej CBS na reporterów i fotografów w tej sieci, którzy filmowali jego mowę na zjeździe Stow. Adwokatów Krajowych. W liście przesłanym do prezesa sieci CBS, Frank Stanton, sędzia Burger z oburzeniem napisał "brak dobrego wychowania wśród fotografów, nazywając ich zachowanie się wobec jego osoby oburzającym".

Szef FBI w Szpitalu

Kansas City, Mo. (UPI) — Szef Federalnego Biura Śledczego (FBI) Clarence Kelley, lat 63, znajduje się w szpitalu Menorah Medical Center, gdzie poddał się operacji usunięcia małej narośli rakowej z lewego ramienia.

Husak Już Został Prezydentem

Praga (UPI). — Sprawa została załatwiona błyskawicznie. Najpierw politbiuro Czechosłowackiej kompartii "załatwiło", aby przywódce komunistów Gustawa Husaka mianować prezydentem, w miejsce chorującego 79-letniego Ludwika Swobody.

Zaraz po tym "zaleceniu" zebrał się "Parlament", który uchwalił poprawkę do konstytucji, umożliwiającą przeprowadzenie tej zmiany.

"Poprawka umożliwia wybranie nowego prezydenta, jeżeli prezydent urzędujący nie jest w stanie spełniać swoich obowiązków przynajmniej przez rok" — informuje agencja prasowa Ceteka.

Następnie ten sam "Parlament" zebrał się raz jeszcze, aby wykonać do końca "zalecenie" politbiura.

Husak został wybrany jednomyślnie: 343 "deputowanych" bez jednego głosu sprzeciwu odpowiedziało się za powierzeniem mu stanowiska prezydenta.

Oznacza to wzmocnienie pozycji Husaka i prawdopodobnie spotęgowanie rozprawy z podziemnym ruchem dysydentów i zwiększenie nacisku na zwolenników Aleksandra Dubczeka.

Husak, który zachował stanowisko szefa partii, jest pierwszym Słowakiem, który został prezydentem.

Druga, pięcioletnia kadencja Ludwika Swobody wygasła w 1978 roku.

4 Cale Śniegu w Denver

Denver, Colorado. (UPI) — Ponad cztery cale śniegu spadło w czwartek w mieście Denver, powodując wiele wypadków samochodowych. W górach w stanie Colorado zanotowano opad śniegu od osiemnastu do dwudziestu cali. Jest to rekordowy opad śniegu w miesiącu maju.

Oszczędności Depozytorów Rosną w Bankach

Washington (UPI). — Mimo panującej recesji i bezrobocia, oszczędności depozytorów w bankach i spółkach oszczędnościowych wzrosły o \$2.7 bilionów w miesiącu kwietniu, czyli o najwyższą sumę w ostatnich dwunastu miesiącach. Przewodniczący Federalnej Rady Spółek Oszczędnościowo - Pożyczkowych, Thomas R. Bomar, podał że wkłady depozytorów w miesiącu kwietniu były rekordowe mimo, że w kwietniu każdego roku oszczędności zmniejszają się na skutek płacenia przez depozytorów federalnych podatków dochodowych. Spółki udzieliły w kwietniu pożyczek na realności w sumie \$4.1 biliona.

Gdy Breżniew Leczy Sie w Swej "Daczy"

Moskwa. (DP). — Dyplomaci zachodni są poinformowani przez urzędników sowieckich że Leonid Breżniew nie będzie przez kilka tygodni obecny w swym biurze na Kremlu. Uczestnicy sowieccy dają do zrozumienia że będzie się leczył w swej "dacz" położonej o 90 km. na północny zachód od Moskwy.

Na jaką chorobę Breżniew się leczy — nie wiadomo. Dyplomaci informują się że jest stale powiadamiany o tym, co się dzieje na Kremlu, ale w codziennych obowiązkach zastępuje go 68-letni Andrej Kirilenko, osobisty przyjaciel jeszcze z czasów wojny.

Jak twierdzą niektórzy korespondenci angielscy Breżniew nie tylko się leczy, ale także wypoczywa przed ciężkimi czekającymi go w drugiej połowie roku obowiązkami — takimi jak wizyta w Stanach Zjednoczonych i od dawna planowane przez niego "ukoronowanie" rokowań o odprężeniu szczytowym — zjazdem głów państw europejskich w Helsinkach.

Nikt z dygnitarzy sowieckich nie wspomina ani słowem o możliwości zrezygnowania przez Breżniewa ze stanowiska z powodu złego stanu zdrowia. Niemniej niektórzy obserwatorzy biorą pod uwagę że może przejść na emeryturę po 25 kongresie sowieckiej kompartii, który ma się odbyć w lutym przyszłego roku.

Gdyby to rzeczywiście nastąpiło, to Breżniew byłby pierwszym sowieckim przywódcą ustępującym dobrowolnie i to w momencie gdy posiada pełnię władzy.

Nie wiadomo, kto zastąpiłby jego następcę, ale nie wydaje się prawdopodobne by mógł to być 72-letni Podgorny, 71-letni Kosygin lub nawet Kirilenko czy Susłow.

Niektórzy zachodni dyplomaci wymieniają jako możliwego następcę — 57-letniego Fiodora Chukowa, specjalistę do spraw polityki rolnej. Pod Breżniewem zrobił on błyskawiczną karierę, a ostatnio powierzono mu także funkcje zagraniczne — jak np. połączony z przemówieniem udział w zgromadzeniu kompartii wschodnio-niemieckiej.

Sadat Konferuje

Kair (UPI). — Egipski prezydent Anwar Sadat, przed niedzielnym spotkaniem z prezydentem Fordem w Salzburgu, konferował w jęgosławskiej miejscowości Brno z Titą, a następnie — już w Austrii — z kanclerzem austriackim Bruno Kreisky'm i prezydentem Rudolfem Kirchschlägerem.

Prezydent Uspokoił Sojuszników

Wojska Amerykańskie Nie Będą Wycofane z Europy

Bruxela. (UPI). — W przemówieniu wygłoszonym na konferencji przywódców państw członkowskich NATO Prezydent Ford zapewnił sojuszników, że zobowiązania amerykańskie wobec Europy pozostają w mocy "bezwzględnie i jednoznacznie".

Niemniej jednoznaczne ostrzeżenie skierował Prezydent pod adresem Francji, Grecji i Portugalii gdy powiedział, że państwa "połowicznie" uczestniczące w Przymierzu nie powinny liczyć na obronę amerykańską.

"Musimy zachować wartość i spójność tego Przymierza z zachowaniem zasady solidarnego w nim udziału, a nie członkostwa połowicznego lub specjalnych ustaleń... Zobowiązania do wspólnej obrony muszą być całkowite, jeżeli mają budzić zaufanie. Muszą być solidarne, aby można było na nich polegać" — mówił Prezydent.

Prezydent Ford wiedział, że porażka w Wietnamie i skandal Watergate wzbudziły w Europie zaniepokojenie i podkopły wiarę w siłę i zdecydowanie Stanów Zjednoczonych, dlatego też zadeklarował z mocą:

"Jestem przekonany, że nasza siła mówi sama za siebie... Nasza siła wojskowa jest i nadal będzie na pierwszym miejscu, i niech nikt co do tego nie ma wątpliwości... Nasza gospodarka w zasadzie pozostała zdrowa i produkcyjna, nasz system — po (Ciąg dalszy na str. 12-ej)

Trzęsienie Ziemi w Europie

Londyn (DP). — W poniedziałek najpierw w Lubanie a potem w Lizbonie i w Ankarze zanotowano wstrząsy podziemny na Atlantyku i we wschodniej Turcji. Jak się później okazało epicentrum pierwszego trzęsienia ziemi o sile 7.8 stopni na skali Richtera znajdowało się niedaleko Madrytu gdzie wstrząsy spowodowały zniszczenie domów zamieszkałych przez 70 mieszkańców. Epicentrum drugiego wstrząsu było w okolicach jeziora Van w Turcji pomiędzy Morzem Czarnym i miastami Inebolu i Samsun. O stratach w ludziach nie doniesiono — szkody materialne w Turcji były znaczne.

Zwraca uwagę że epicentrum na Atlantyku było tym razem w tym samym miejscu jak w czasie trzęsienia ziemi w r. 1755 gdy wielkie straty poniosła stolica Portugalii Lizbona.

W poniedziałek wstrząs w La Palma na Wyspach Kanaryjskich był tak silny, że sejsmograf uległ całkowitemu zniszczeniu. Ludność wpadła w panikę i zaczęła uciekać z domów.

Także w Lizbonie mieszkańcy odczuli tak silne wstrząsy, że wielu uciekało na ulice. To samo było w paśmie nadbrzeżnym Portugalii od Oporto do Algarve.

Krwawa Masakra

Damaszek (UPI). — Syryjska agencja prasowa przyniosła wiadomość o "krwawej masakrze" w Iraku, jaką było zlikwidowanie w egzekucji 81 obywateli, sprzeciwiających się porozumieniu granicznemu Irak — Iran.

Najlepiej Spędzić Wakacje Na Letniku Sweet Cherry Resort

Polonia nie tylko w metropolii Chicagowskiej, ale na całym Środkowym Zachodzie dobrze już zna Sweet Cherry Resort. Ostatnio jednak przybyła znowu spora liczba naszych rodaków z Polski i dlatego warto przypomnieć o tym doskonałym letniku polskim, zwłaszcza, że każdego roku właściciele pp. Jan i Helena Tafiłowscy wprowadzają jakieś inowacje i ulepszenia.

Domki, położone wśród świerków i drzew liściastych są stale odświeżane, a meble odnawiane, lub kupowane nowe. Każdy pokój ma prywatny prysznic i nic w nim, poza śpiewem ptaków, nie zakłóca ciszy.

Kuchnia p. Heleny Tafiłowskiej jest znana z wy-

śmienitego smaku i produktów doskonałej jakości.

Nikt nigdy nie nudzi się w Sweet Cherry. Możliwość długich spacerów, kąpiele w ogrzewanym, nowoczesnym basenie, lub w opodal położonym jeziorze Michigan ze wspaniałą, milami ciągnącą się plażą. Gry towarzyskie w obszernej rekreacyjnej sali. Szeptem i pod sekretem opowiadają, że goście czeka w Sweet Cherry Resort: Romans, woda i przygoda. Pojeździe Państwo i sprawdźcie.

Po rezerwacji i bliższe informacje piszcie na adres: Sweet Cherry Resort, P. O. Box 158, Hagar Shores, Mich. 49039, albo też telefonujcie na numer: (616) 925-3359.

(Ogł.)

Teoretyczny Kurs Prawa Jazdy w Języku Polskim

Szkoła Stanisława Jaworskiego zawiadamia, że rozpoczynamy kurs znajomości kodeksu drogowego w języku polskim i normalne kursy jazdy autem.

Kursy będą odbywały się pnr. 4501 Milwaukee Ave., codziennie po 2 godziny każdorazowo. Kursy te są przeznaczane dla Polaków, którzy chcieliby poznać przepisy drogowe obowiązujące w stanie Illinois i nauczyć się prowa-

dzić auto, ale nie znają dostatecznie języka angielskiego.

Uczestnicy tego kursu mogą zdać egzamin teoretyczny i praktyczny w biurze sekretarza stanu.

Zainteresowani winni telefonować na numer 685-3344 w godzinach od 9 rano do 8 wieczór. Instruktorom będzie Stanisław Jaworski, właściciel Szkoły Cosmopolitan Driver Training School.

(Ogł.)

Łapki Karakulowe • Błamy Karakulowe

w różnych kolorach oraz

Błamy z Norek

możesz obejrzeć i kupić

2946 N. Milwaukee

Tel. 252-2477

CHCESZ DOSTAĆ LEPSZĄ PRACĘ?

ZAPISZ SIĘ DO SZKOŁY IBM

Gdzie język angielski nie jest konieczny.

Kursy Dienne, Wieczorne i Sobotnie — Opłacane ratami

Po informacji telefonować — 372-7117

BEZPŁATNIE POMOCZMY W OTRZYMANIU PRACY.

Także NAUKA języka angielskiego wieczorami i w soboty

GERMAN INSTITUTE

10 S. Wabash Ave., 7 Piętro, Chicago, Ill. 60602

Pijac Ziola Zakonnika - Chorób Sie Unika

Zbawienne ZIOŁA ZAKONNIKA. Nie ma lepszych mówią w Polsce i w Ameryce. Tysiące ludzi pije i chwala najdłuższą Herbatę Ziołową ZAKONNIKA. Do wyboru: Nr. 1 "HERBOVIT" na artretyzm, wzdęcia, żółć, serce "zła krew" pączka \$2.85; Nr. 2 "GASOL" na niestrawność, zgagę, gazy \$2.50; Nr. 3 "HERBOLAX" łagodnie przeczyszczające \$2.25; Nr. 4 "NERVOL" na nerwy, bezsenność, zmęczenie \$2.85; Nr. 5 "TROI" na nerki, pęcherz \$2.85; Nr. 10 "REUMOL" na reumatyzm, serce \$2.85; Nr. 11 "FIGOL" ułatwia chudnięcie bez głodowania \$2.85; Nr. 12 AROMATyczna Ziołowa Herbata na codzień \$2.50; Pączki są duże, z objaśnieniami po polsku i datą ważności.

UWAGA! Mamy ZIOŁA ZAKONNIKA w torebkach do parzenia (jak zwykłą herbatę) w pudełkach po 24 torebki: Nr. 6B — świeży RUMIA-NEK \$1.45; Nr. 7B — doskonała MIĘTA \$1.45; Nr. 8B — smaczna DZIKA RÓŻA \$1.45; — Polecamy również INSTANT HERB TEA, wypuści się na wrzutek i herbatę gotową. Pudełko na 30 szklanek \$1.95 — Do wyboru: Rumianek, Mięta, Koperek albo DZIKA RÓŻA. — Używajcie tylko naturalne witaminy! Nr. 13 "MULTIVIT" — wszystkie witaminy razem, 100 kaps. \$5.00; Nr. 37B Witamina "E" kaps. 200 qn. \$5.50.

Dbajcie o zdrowie. Prosimy zaraz wypisać numery Ziół, załączając M.O. lub czek. Szybko wysyłamy. Trzeba do cen doliczyć na przesyłkę po 15c od każdego dolara. Bez zapłaty ani na COD nie wysyłamy. Każdemu bezpłatnie podamy broszurę pt. "JAK UŻYWAĆ ZIOŁA". Adresujcie:

MONK'S HERB CENTER, 2924 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. 60618

NIE MA PROBLEMU

Gdy Sprawy Turystyczne, Prawne, Emigracyjne, Paszportowe i Wysyłkowe

ZALATWIANE SĄ W POLSKIM BIURZE

ALMA TRAVEL BUREAU

DAWNEJ AMPOL TRAVEL BUREAU

Pod Tym Samym Kierownictwem

1282 Milwaukee Ave., Chicago Ill. 60622

Tel. 252-0661

SPRZEDAJEMY BILETY NA

WSZYSTKIE TEATRALNE IMPREZY POLONIJNE

EUGENE ŻLOBIN - RYLSKI

OKAZJE DO POLSKI!

• BARDZO TANIA WYCIECZKA

ODLOT 3 WRZEŚNIA

TYLKO \$445.00

ZGŁOSZENIA DO 30 CZERWCA

• OSTATNI CZARTER DO POLSKI

NA 28 DNI — ODLOT 23 SIERPNIA

ZGŁOSZENIA DO 20 CZERWCA

• SPECJALNA WYCIECZKA

DO POLSKI — GRECJI — RZYMU

Poprowadzi Ks. Jerzy Szymanowski, C.S.C.

PEŁNY ZAKRES

USŁUG

PEKAO

FALCON TRAVEL

2727 N. Milwaukee Ave. Tel. 276-2100

GODZINY: Poniedziałek i Czwartek 9 a.m.-8 p.m.

Wtorek, Piątek 9 a.m.-6 p.m.; Sobota 9 a.m.-4 p.m.

Środy zamknięte.

Strażnicy Bez Serca

Bonn (UPI) — Manfred Schueler, szef kancelarii kanclerza Helmuta Schmidta, wystąpił z protestem do szefa misji wschodnio-niemieckiej w Bonn — Michaela Kohla z tego powodu, że komunistyczni strażnicy w Berlinie uniemożliwili strażakom z Berlina Zachodniego uratowanie pięcioletniego chłopca tureckiego, który wpadł do Sprewy i utonął.

Wypadek wydarzył się po tej stronie rzeki, która należy do komunistycznej części miasta. Dopiero w godzinę po wypadku strażnicy komunistyczni wyłowili ciało chłopca.

Schueler odrzucił także wyjaśnienie Kohla, że nie ma on kompetencji w załatwianiu spraw Berlina. Zdaniem komunistów Berlin nie podlega rządowi bońskiemu i stanowi "niezależny organizm polityczny."

2 Ofiary w Wypadku Samolotowym

Rockwood, Tenn. (UPI) — Stary z drugiej wojny światowej samolot rozbił się wczoraj w nocy w górzystym terenie stanu Tennessee i spłonął.

W wypadku tym straciły życie dwie osoby. Szeryf powiatu Rome powiada, że w samolocie znajdowały się duże zapasy narkotyku marijany, który został rozrzucony po całym terenie przy rozbi- ciu się samolotu.

Skarżą Generała

Los Angeles, Calif. (UPI) Agencja reklamowa "George Young & Associates Inc." wniosła do sądu skargę przeciwko gen. William C. Westmoreland, b. komendantowi wojsk amerykańskich w Wietnamie, domagając się wypłaty zaciągniętego w firmie drugu na sumę \$21,841. Westmoreland wynajął tę agencję do prowadzenia jego kampanii wyborczej gdy ubiegał się bez powodzenia o urząd gubernatora stanu South Carolina.

Operacja Serca "Na Żywo" w Telewizji

Rzym (DP). — Przez 90 minut miliony widzów w całym Włoszech przyglądały się w najwyższym napięciu nadawanej "na żywo" operacji serca 8-letniej dziewczynki Cinzi Russo przeprowadzanej przez czołowego włoskiego chirurga prof. Luigi Chidichimo.

Operacja polegała na zaszyciu dziury w jej sercu. Ludzie przyglądali się operacji nie tylko po domach ale także w kawiarniach i w biurach. Doskonałe zbliżenia pokazywały jak profesor mechaniczną piłą przecinał mostek dziewczynki, jak wyjął jej bijące serce, jak korzystając z zespołu wielu pomocników połączył jej aortę ze sztucznym mechanicznym sercem i jak wreszcie "załatał" jej serce.

Lekarze orzekli potem że operacja udała się doskonale.

\$8 Milionów Dla Amerykańskich Uchodźców

Washington (UPI) — Izba Niższa Kongresu przeznaczyła osiem milionów dolarów na pomoc dla biednych Amerykanów i ich rodzin, którzy zmuszeni byli do ucieczki z Indochin, tracąc cały swój dobytek i środki utrzymania. Ustawa Izby została przesłana do Senatu pod obrady.

Wielu z Amerykanów, którzy musieli opuścić Indochiny wraz z rodzinami, po przybyciu do St. Zjedn. znaleźli się w bardzo przykrym położeniu finansowym z braku zasobów. Amerykanie ci nie mogą korzystać z funduszy przeznaczonych na pomoc uchodźców z Wietnamu i Kambodży. Z funduszy uchwalonych przez Izbę korzystać będą mogli Amerykanie, którzy musieli wyjechać z zagranicy na skutek choroby, wojny, inwazji, itd. na pokrycie kosztów przesiedlenia.

Po wyczerpaniu tych funduszy, najpóźniej do dn. 30go września, 1976 roku, ustawa przewiduje przeznaczenie \$300,000 rocznie na pomoc dla Amerykanów przybyłych do US z zagranicy a potrzebujących pomocy finansowej.

Śmierć Pod Gruzami

Benidorm (UPI). W hiszpańskim mieście Benidorm zawałił się niedokończony budynek, w którym grupa turystów szukała schronienia przed szumem. Pod gruzami zginęło siedem osób — czterech Brytyjczyków, Holenderka i dwóch Hiszpanów, a 14 innych zostało zranionych, w tym 5 osób krytycznie.

In Three Lengths! PRINTED PATTERN 4770

SIZES 36-50

Easy tunic, dress, caftan. Printed Pattern 4770:

Women's Sizes are 36 (40 bust, 42 hip); 38 (42 bust, 44 hip); 40 (44 bust, 46 hip); 42 (46 bust, 48 hip); 44 (48 bust, 50 hip); 46 (50 bust, 52 hip); 48 (52 bust, 54 hip); 50 (54 bust, 56 hip). Transfer.

Send \$1.00 for each pattern. Add 25c for each pattern for first class mail and special handling. Send to Anne Adams c/o Polish Daily Zgoda, Pattern Dept., 243 W. 17th St., New York, N. Y. 10011. Print NAME, ADDRESS, ZIP, SIZE and STYLE NUMBER.

IT PAYS TO SEW—you save so much money! Send now for New Spring-Summer Pattern Catalog! Over 100 patterns, pants, long, short style. Free pattern coupon 75c.

Sew + Knit Book \$1.25
Instant Money Crafts \$1.00
Instant Sewing Book \$1.00
Instant Fashion Book \$1.00

BOŻE CIAŁO

PO POLSKU

u Ojców Salwatorianów w Gary, Ind.

1-GO CZERWCA — W NIEDZIELĘ

o godz. 3:00 po południu.

W PROGRAMIE UROCZYSTOŚCI:

2:30 — Wspólny różaniec

3:00 — Kazanie

Msza św. koncelebrowana

procesją do czterech ołtarzy

(od godz. 2:00 okazja do spowiedzi św.)

Wszystkich Polaków, Organizacje, Związki i Kluby Polonijne z Chicago i okolicznych miast na tej tradycyjnej, tak bardzo polską manifestację wiary

ZAPRASZAJĄ

OJCOWIE SALWATORIANIE

5755 Pennsylvania St.

Gary (Merrillville), Ind. 46410

OKAZJE NA PREZENTY!!!

ZNIŻKA DO 1/2 CENY

NA DIAMENTACH I OBRĄCZKACH

• Polski Orzeł, złoto 14 karatów \$ 10.00

• Medalik M. B. Częstochowskiej z łańcuszkiem \$ 20.00

• Męski pierścionek, złoto 14 kar. z Orłem na rubinie \$139.00

• Radio "cassette" i rekordy na prąd w US i w Europie \$ 34.90

• Transformator elektryczny \$ 9.90

MÓWIŁY PO POLSKU

LUSTIG

Clothing and Jewelers, Inc.

1256 MILWAUKEE AVENUE, Chicago, Illinois 60622

Phone: Belmont 5-1041

PERUKI

Najlepsze Jakości Po Najniższych Cenach

Z prawdziwych ludzkich włosów marki "Elura" i syntetyczne 1/2 ceny

Teraz za Męskie Peruki, za 1/2 ceny

Ułożenie i uczesanie bezpłatnie z każdym zakupem

NATIONAL WIG COMPANY

2719 N. Milwaukee Ave. Tel. 252-4488

W piątki i soboty rozmówicie się po polsku.

5 1/4%

NO MINIMUMS

Add to or withdraw

from account any time.

Interest compounded quarterly paid quarterly.

6 1/2%

ON \$1,000

ONE YEAR

MATURITY

Interest compounded quarterly

6 3/4%

ON \$1,000

10 MONTHS

SAVINGS

CERTIFICATES

7 1/2%

ON \$2,000

1 YEAR

SAVINGS

CERTIFICATES

7 3/4% on \$5,000 6-year Savings Certificates

LOOMIS SAVINGS and Loan Association

DWA BIURA:

6350 West 63rd St.

Chicago, Ill. 60638

Tel. 586-6900

1359 West 51st St.

Chicago, Ill. 60608

Tel. 927-6701-2

Aleksander Dumas

Hrabia Monte Christo

81 (Ciąg dalszy)

— Więc jeżeli ta nadzieja zawiedzie?...

— Będę zgubiony.

— Gdym szedł do biura, jakiś okręt wpływał do portu.

— Wiem o tym. Młodzieniec pewien, który pozostał mi wierny, większą część czasu spędza w wieży, znajdującej się na szczycie naszego domu, by obserwować przybywanie statków. Od niego to już miałem wiadomość o ukazaniu się jakiegos statku. Lecz nie jest to mój okręt. Jest to Gironde. Wraca również z Indji, lecz nie należy do mnie.

— Może jej załoga udzielić będzie moga wieści o Faraonie.

— Mam panu wyznać prawdę? Ja się już przyjdźcia wieści lękam. Niepewność jest jeszcze nadzieją...

I zamilkł. Po chwili milczenia zaczął znów głucho...

— Opóźnienie przybycia Faraona nie daje się niczem wytłumaczyć. Statek mój wypłynął z Kalkuty dnia 5-go lutego, od miesiąca przeto powinienby być w porcie.

— Co to jest? — zawołał nagle anglik, przysłuchując się — co znaczy ten hałas?

— O Boże! Boże mój! — wyszeptał Morrel blednąc — cóż tam znowu stać się mogło?

W samej rzeczy odgłosy silnego zamieszania dawały się słyszeć z dołu.

Przebiegano sale w różnych kierunkach i dawały się słyszeć okrzyki bólesci.

Morrel wstał, chciał podejść do drzwi, lecz sił mu zabrakło i upadł z powrotem na krzesło.

Po chwili trwożnego oczekiwania drzwi otwarły się na koniec i w ich ramie ukazała się moda dziewczyna z twarzą załamaną łzami.

— O mój ojcie! — zawołała, załamując dłonie — przebacz twemu dziecku, że ci nieszczęście zwiastować musi.

I Julja rzuciła się w objęcia śmiertelnie bladego ojca.

— O mój ojcie!... mój ojcie!... bądź odważny.

— Faraon zginął? — zapytał Morrel głosem przytłumionym.

Młoda dziewczyna nie odpowiedziała, skinęła tylko głową, którą trzymała na piersiach ojca.

— A osada?

— Uratowana. Zabrał ją na swój pokład okręt, który przybył przed chwilą.

— Dzięki ci, Boże, choć za to!... rzekł Morrel — cios twój mnie jednego dotyka przeto.

Mimo flegmy, w oczach anglika zabłyśły łzy.

W otwartych drzwiach ukazała się pani Morrel tkająca, podtrzymywana przez Emanuela. Po za nimi widniały sylwety kilku w pół nagiach marynarzy.

Na widok ludzi tych, anglik nagle zadrżał. W pierwszym odruchu postąpił ku nim, jakby ich chciał powitać, lecz wstrzymał się natychmiast, potem cofnął i stanął w najdalszym i najciemniejszym kącie gabinetu.

Pani Morrel usiadła w kącie gabinetu i wzięła w uścisk dłoń męża. Julja wciąż stała we łzach, z głową ukrytą na piersi ojca.

— Zbliż się, Penelonie — rzekł Emanuel, do najstarszego z marynarzy — i opowiedz nam szczegóły wypadku.

Stary majtek o brązowej, spalonej słońcem i wiatrami twarzy, wysunął się naprzód, mnąc w rękę strzępy kapelusza.

— Dzień dobry panu, panie Morrel — rzekł, jak gdyby wczoraj zaledwie rozstał się ze swym chlebobdawcą.

— Dzień dobry ci, przyjacielu, lecz mój powiedział przedewszystkiem, — dlaczego nie widzę z wami kapitana?

— Kapitan, panie Morrel, zasłabł lekko i musieliśmy go zostawić w Palermo. Bóg jednak sprawi, że mu nic nie będzie i za parę dni ujrzycie go tak zdrowego jak nas i siebie.

— Chwała niech będzie za to Bogu! A teraz opowiadaj, Penelonie.

Wezwany zasłonił naprzód ręką usta, potem odwrócił się i splunął do przedpokoju, następnie wystawił lewą nogę i, kołysząc się na niej, zaczął opowiadać...

— Otóż, panie Morrel, byliśmy tak, jakby między przylądkiem Białym, a przylądkiem Bajador, pędząc tęgim wiatrem południowo-zachodnim, po ośmiu dniach takiej ciszy, jakby w tym oto pokoju. Stałem właśnie u steru, gdy podszed

50 Emerytów Przyjęto Do Hali Zasłużonych

Każdego roku w Miesiąc Starszych obywateli w Chicago wprowadzonych zostaje do Hali Zasłużonych około 50 osób, za ich nadzwyczajną pracę i zasługi na rzecz innych obywateli lub instytucji publicznych.

Uroczyste wprowadzenie nastąpi w tym roku w środę, dnia 4 czerwca, o godzinie 10 rano, w sali ratusza. W okresie 14 lat istnienia do Hali Za-

służonych przyjętych zostało 975 osób. W tym roku nominowanych było 178 osób, a wyselekcjonowano z nich 36 kobiet i 14 mężczyzn, w wieku od 64 do 95 lat.

Wśród tych 50-ciu znajdują się o polskich nazwiskach: Joseph Burda Jr., lat 80, z pnr 143 E. 111-ta ulica; Edward Ladewski, lat 74, z pnr 5143 S. Kostner Ave.; pani Bertha Malinowski, lat 76, z pnr 2744 W. Cortland ul.; pani Agnieszka H. Nowicki, lat 76, z pnr 6416 S. Karlov Ave.; Kazimierz S. Urbaniak, lat 81, z pnr 8641 S. Colfax Ave.

DOBRA RADA NA ARTRETYZM

Jestem bardzo wdzięczna za kombinację tabletek BOL-WEN, kapsułek ZDRAWI-TAMIN i MORAVIA linimentu, które mi tak bardzo i szybko pomogły. Mam 75 lat i artretyzm i reumatyzm zrobiły mnie kaleką. Lecząc teraz znów się czuję dobrze. Niech Bóg wam za to wynagrodzi — pisze Mary Yombik, Fraser, Michigan. Zamów i Ty wszystkie te środki z pełnym zaufaniem. Kombinacje czworoski leki ZDRAWI-TAMIN i MORAVIA linimentu na 5 tygodni \$6.98 i 60 centów na pokrycie pocztu. Zaoszczędzisz 1 dolara, gdy zamówisz podwójną dawkę BOLWEN i ZDRAWI-TAMIN na 10 tygodni \$12.78 i 90c na pocztu. — Też wysyła skomponowany ekstrakt MORAVIA liniment na bóle mięśni, stawów i głowy, bóle nerwowe (nerwowe) i skurcze w nogach, na 1 pint \$3.50 i 50c na pocztu, lub na kwart tylko \$6.00, a 60c na pocztu. Również DANUBE ziołowy wyłag przeciwczerwacz na 3-miesięczne tylko \$3.50 i 30c na pocztu 3-cią klasą. Załączcie gotówkę (nie zginię) czek, money order lub na C.O.D. Wysyłamy także do Kanady ale nie C.O.D.

— Nasze kosmetyki: LAGUNA — 5-cio witaminowy krem z E-witaminą, upiększający, odżywczy nawilżający, niestłuszcza kremu dziennego. Gości szybko rozciąga wady skóry u dorosłych, młodzieży i dzieci. Ekonomiczny słoik \$3.50 i 50c na pocztu. — LAGUNA odradzający, odżywczy (Antivirinkie) krem lekko tłusty na noc. Posiada naturalny hormon, witamina E i 2 inne witaminy przeciwdziałające tworzeniu się zmarszczek, oraz zapobiega rozszerzaniu się porów skóry. Cena też \$3.50 plus 50c na pocztu. Najlepsze rezultaty uzyskuje się przy używaniu obydwu kremów.

Wytnijcie to ogłoszenie i zamówcie z pełnym zaufaniem — DZISIAJ! EUROPEAN DRUGS, Bretyslaw Jelinek, Europejski Aptekarz Dept. 1, P.O. Box 927, Laguna Beach, Calif. 92652

WIELKA TURA W ROKU ŚWIĘTYM

pod kier. M. Przemyskiego

DANIA - FRANCJA - WŁOCHY MONTE CASSINO i POLSKA

Odłot 2 lipca. Pobyt w Polsce nieograniczony

ZGŁASZAJCIE SIĘ TERAZ

Po bezpłatne broszury piszcie do:

BALTIC TRAVEL

3017 N. Milwaukee

235-2444

5317 W. Lawrence

286-8484

**"Niektórzy ludzie
jeszcze nie wiedzą, że
jestem w stanie oszczędzić
im znaczne sumy pieniędzy
na ubezpieczeniu
samochodowym..."**

Oprócz tradycyjnie niskich cen i dobrej obsługi State Farm jesteśmy w stanie zaoferować różnego rodzaju zniżki, a nawet specjalne ceny za wspólne jeżdżenie do pracy. Wstąpić osobie lub zatelefonujcie do mnie. Po co płacić więcej niż trzeba?

MÓWIMY PO POLSKU

LEONARD KACZANOWSKI

Ubezpieczenie na samochód — Na życie — od ognia i na szpital

778-5366

5456 S. Kedzie

476-0034

Chicago, Illinois. 60632

**Jak dobry sąsiad,
State Farm jest przy was**

STATE FARM MUTUAL
AUTOMOBILE INSURANCE COMPANY

Home Office: Bloomington, Illinois

ZŁOTA JESIEŃ W

POLSCIE \$445

ODJAZD 1-GO WRZEŚNIA
CSTATNI DZIEŃ ZAPISÓW: 30 CZERWCA.

FLORYDA — DISNEY WORLD

8 DNI/7 NOCY

\$249

3 MIASTA

Dzieci do lat 12 — \$199.

INTERCONTINENTAL TRAVEL, LTD.

828 N. State St.

787-4440

5047 S. Ashland Ave.

254-3545

1650 W. 48th St.

927-2324

3055 N. Milwaukee Ave.

772-8010

Na czele Pochodu maszerowała grupa Dostojnych Gości i Przedstawicieli. W pierwszym rzędzie od prawej: Wiceprezes ZNP Józef Gajda; Sekretarz Generalny ZNP Władysław Kubiak; Prezes ZNP i KPA mec. Alojzy A. Mazewski; Mayor miasta Chicago Richard J. Daley, który był Honorowym Marszałkiem Pochodu; Sen. Birch Bayh (D-Ind.), który był Głównym Mówcą Obchodu; Wiceprezesa ZNP Helena Szymanowicz, Przewodniczącą Obchodu; H. Wilimeczyk z AK, asystent Komendanta I-szej Dywizji w Pochodzie, Ald. Roman Puciński, b. kongresman.

Dostojnicy na trybunie. Od lewej: Dennis Voss, przew. Dyrekcji Park Ridge Banku; inż. W. Pawlikowski, Zw. Pol. Akademików; Henry Semrow, członek Rady powiat; Stanley Kasper, klerk pow. Cook; sędzia Eug. Wachowski, w tyle brat jego adw. K. Wachowski; Ald. R. Puciński; Wiceprezesa ZNP H. Szymanowicz; Sen. Birch Bayh; Mayor R. Daley; Connie Szerszeń z Radiostacji WIND; Bob Lewandowski z Radia i TV; Ed. Dziewulski, dyr. łączności społecznej ZNP; ald. Kaz. Laskowski.

Rysunki i Film z Lat Okupacji

W Domu Artysty Plastyka w Warszawie urządzono ekspozycję prac rysownika i karykaturzysty z Berlina, Herberta Sandberga. Artysta znany już ze swych prac war-

szawskiej publiczności z dawniejszej wystawy w "Zachęcie", rysuje w duchu niemieckiego ekspresjonizmu. Tematyka prac o wymowie politycznej dotyczy czasu okupacji (Sandberg był przez 11 lat więźniem Brandenbura i Buchenwaldu); wiele z prezentowanych cykli wywodzi swój rodowód z powstałych w obozach szkiców i rysunków.

Jednym z najciekawszych telewizyjnych filmów dokumentalnych, jakie ostatnio powstały, jest utwór zrealizowany w Wytówni Filmowej "Czołówka" pod tytułem "Piotrowski i inni". Jego autorem jest Maciej Sienicki, reżyser znakomitego "Spojrzenia na wrzesień", chyba najbardziej wybitniejszy dokumentalista polski zajmujący się militariami. Jego obecny film mówi w sposób rzeczowy i wnikliwy o udziale Polaków we francuskim Ruchu Opory podczas II wojny światowej. Film pokazuje unikalne zdjęcia z powstania paryskiego i wyzwoleń w 1944 roku.

W Warszawie podpisano porozumienie o współpracy w rolnictwie i przemyśle rolnospożywczym między Polską i USA. Przewiduje ona nawiązanie lub rozszerzenie współdziałania obu krajów w wymienionych dziedzinach, zarówno w sprawach gospodarczych jak i naukowo - technicznych. Dokument uwzględnia także obustronne zwiększenie handlu artykułami rolnymi oraz wprowadzenie wielu ułatwień w tym zakresie.

Na tej podstawie rozwijają się współpraca i wymieniać — doświadczenia poszczególne grupy specjalistów rolnictwa i przemysłu spożywczego z obu krajów.

Min. J. P. Campbell został przyjęty przez wicepremiera K. Olszewskiego. Delegacja amerykańska przeprowadziła też rozmowy z ministrem Rolnictwa, K. Barcikowskim, a także zwiędziła kilka gospodarstw rolnych na terenie woj. poznańskiego oraz Instytut Sadownictwa w Skierniewicach.

Akty Terroru w Paryżu i Nicei

Paryż (DP) — Grupa anarchistów używających nazwy "Puig Antich-Ulrike Meinhof Komando" przynajmniej się w oświadczeniu do prasy do zamachu bombowego dokonano na Polach Elizejskich na budynek mieszczący szwedzkie biura turystyczne oraz lokal szwedzkiej wytwórni samochodów Volvo. Strat w ludziach nie było ale zniszczenie budynku jest znaczne.

Nazwa grupy anarchistów pochodzi od nazwiska straconego w zeszłym roku hiszpańskiego terrorysty i od nazwiska niemieckiej terrorystki której proces — wraz z 3 innymi członkami grupy — rozpoczął się właśnie w Stuttgardzie.

Jednocześnie w Nicei wybuchła inna bomba która zniszczyła drzwi zach.-niemieckiego konsulatu. Policja podejrzewa, że i ten zamach miał związek z procesem grupy terrorystycznej "Baader-Meinhof". Rozprawę w tym procesie z powodów formalnych odroczono do końca miesiąca.

Niezwykły Ratownik

Moskwa (UPI) — Michał Najmitdinow, mechanik lotniczy z Taszkentu, wracał właśnie do swego hotelu w mieście Iwanowo, gdy spostrzegł wypadające z okna trzeciego piętra niemowlę. Najmitdinow zdołał dziecko schwytać w powietrzu i uratował je przed niechybną śmiercią.

Agencja Tass zwraca uwagę, że niezwykłym aspektem tego wydarzenia jest jego wtórność, bowiem Najmitdinow w taki sam sposób uratował wypadające z okna dziecko w Mińsku.

Jubileusz Diecezji Częstochowskiej

Diecezja częstochowska obchodziła w dniach 3 i 4 maja b.r. 50-lecie swego istnienia. Uroczystość jubileuszowa rozpoczęła się sesją naukową, w której uczestniczył Episkopat Polski. Wykłady na temat działalności diecezji i jej wkładu w rozwój Kościoła w Polsce wygłosili ks. prof. dr W. Granat i ks. dr J. Wolny. Sesję podsumował ordynariusz diecezji ks. biskup Stefan Bareła. Następnego dnia główna jubileuszowa uroczystość odbyła się w katedrze częstochowskiej, dokąd przybył Episkopat Polski na czele z ks. kardynałem Stefanem Wyszyńskim i ks. kardynałem Karolem Wojtyłą, metropolitą krakowskim.

Uczestników powitał ks. biskup Bareła, po czym odczytano depesze okolicznościową od papieża Pawła VI. Pontyfikalnej mszy św. przewodniczył ks. kardynał Wojtyła, a kazanie wygłosił ks. kardynał S. Wyszyński, wskazując m. in. na szczególną rolę Jasnej Góry w powstaniu i rozwoju życia Kościoła częstochowskiego.

Wiadomości z Kolegium ZNP

Cambridge Springs, Pa. (KW) — W piątek, 9 maja, w jednej z sal Kolegium Związkowego, odbył się doroczny bankiet nadania nagród wyróżniającym się członkom studenckiego zespołu śpiewu i tańca polskiego "Kujawiaki". Po smacznej kolacji przyrządzonej przez kuchnię Franciszka Kędziora, rektora Kolegium dr Herman A. Szymański — wygłosił stosowne przemówienie, a dziekan Leon Krasowski wręczył Denise Hamar stypendium "Kujawiaków" za najwyższe stopnie w nauce we wszystkich przedmiotach.

Każdy z członków i członkiń zespołu otrzymał dyplom uznania, a Krystyna Marchewska, dyrektorka zespołu "Kujawiaków" wręczyła specjalne dyplomy uznania dla — Dawn Maria Galat, Denise Hamar, Michelle Kupik, Marcia Pilkievicz, Allen Cyburt, Jon Bellamy, David Dyhouse i Edward Swonder.

Każdy z muzykantów zespołu "Kujawiaków" także otrzymał skromny upominek — w dowód uznania za ich współpracę w ub. roku. Wyrażono także podziękowanie p. Blair Matejczyk i jego asystentowi Bill Kaiser, za współpracę z zespołem. Po przyjęciu odbyła się zabawa taneczna.

Podczas uroczystości przemówił ks. arcybiskup J. Schrefler z watykańskiej kongregacji do spraw Nauczania Katolickiego.

Na zakończenie uroczystości wygłosił przemówienie ks. kardynał Wojtyła, wskazując na więź diecezji częstochowskiej z metropolią krakowską.

Nowa Pożyczka Dla PRL

New York (N.D.) — Nowojorski bank Chase Manhattan (stanowiący, jak wiadomo, głównie własność rodziny Rockefellerów) udzielił pożyczki w wysokości 240 milionów dolarów na eksploatację odkrytych niedawno w Polsce złóż miedzi i na rozwój związanych z wykorzystaniem tego surowca gałęzi przemysłu.

Pożyczka, którą zagwarantował Bank Handlowy w Warszawie, udzielona została na siedem lat, przy obciążeniach nieco wyższych — o półtora procent — niż normalnie to bywa przy transakcjach inwestycyjnych tego rodzaju.

Z Parafii Św. Jadwigi

W niedzielę po Mszy św., o 12 odbędzie się Procesja Bożego Ciała do Bożych Domków, o ile pogoda pozwoli na zewnątrz kościoła. Uprasza się ażeby Bractwa Kościelne i wszyscy wierni wzięli udział w procesji i oddali cześć Panu Jezusowi ujątemu w Przenajświętszym Sakramencie.

Triduum do Serca Pana Jezusa odpawione będzie we wtorek, środę i czwartek, 3, 4 i 5 czerwca, po Mszy św. o 8.

Uroczystość Najświętszego Serca Jezusowego przypada w pierwszy piątek miesiąca, 6 czerwca. W tym dniu, po Mszy św., o 8 będzie Wystawienie Przenajświętszego Sakramentu, odmówiona będzie Litania do Serca Pana Jezusa i Akt Poświęcenia Rodzin.

W niedzielę, 1 czerwca, o 9 odprowadzona będzie Msza św. w intencji absolwentów szkoły parafialnej i rozdanie dyplomów.

Pozostałe wiadomości z parafii św. Jadwigi ukaza się w poniedziałek.

BREAKFAST & LUNCH

Cocktail hour from 4:30 with complimentary

Hors d'oeuvres.

Complete banquet facilities.

European chef.

GERARD'S RESTAURANT

645 N. Mich.

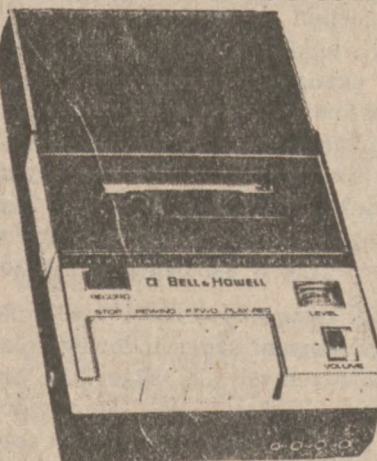
(across from Sak's Fifth Avenue)

CHICAGO, ILLINOIS

266-2034

Nadzwyczajna Okazja

JAK MOŻNA ZATRZYMAĆ PAMIĄTKĘ ZE SWOICH WAKACJI W EUROPIE Z DOMU RODZINNEGO I SWOICH NAJBLIŻSZYCH W RODZINIE DLA WASZEGO OJCA JAKO PREZENT NA DZIEŃ OJCÓW.

Otóż można nabyć słynnej marki Bell & Howell magnetofony taśmowe po bardzo niskiej cenie z gwarancją na 1 rok, przez które można utrwalić głos najbliższej i najdroższej osoby.

Bo wakacje trwają zaledwie kilka tygodni, a głos najbliższej i najdroższej osoby zostanie na całe życie.

Takie aparaty można nabyć w Fine Arts Studio, 1452 W. Chicago Ave. Cena \$27.50. Przyjdźcie i zobaczcie demonstrację ze swego własnego głosu.

Jak również przy okazji możecie mieć zrobione fotografie do paszportu i wizy i do papierów obywatelskich.

Specjalna Oferta Po Bardzo Zniżonej Cenie Do 31-go Maja

FINE ARTS STUDIO

1452 W. Chicago Ave.

Telefon 421-0610

S & H Stamps — Master Card

STARSIĄK CLOTHING

1205 N. MILWAUKEE AVE.

W sezonie letnim sklep zamknięty w niedzielę

W TYM TYGODNIU!!!

SPECJALNA WYPRZEDAŻ

Marynarek Sportowych
i Spodni

NA SEZON WIOSENNY i LETNI

Najnowsze
Najmodniejsze
Fasony i Kolory

Teraz

Tylko \$45.00

PASUJĄCE DO
TYCH
MARYNAREK
SPODNIE

- 100% Polyester Knit
- Polyester i wełna
- Czysto wełniane

Teraz
Od \$12.00

Dziennik Związkowy

POLISH DAILY ZGODA

Second-Class Postage Paid at Chicago, Illinois
Published Daily except Saturdays and Sundays at
ALLIANCE PRINTERS AND PUBLISHERS, INC.
1201 Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60622

JAN F. KRAWIEC, Redaktor Naczelny p.o. zarządcy KAROL R. SYNOWIEC
Telefon do Redakcji przed 7:30 rano BRUNSWICK 8-8707
Telefon wszystkich Biur BRUNSWICK 8-8700. Rękopisy i fotografie Redakcja nie zwraca.

WARUNKI PRENUMERATY

WYSYŁAMY PRZEZ POCZTĘ
W STANACH ZJEDN. I W KANADZIE

DO INNYCH KRAJÓW:

Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie	Codziennie i Weekendowe	Tylko Weekendowe Wydanie
Rocznie (1 yr.) \$31.50	Rocznie (1 yr.) \$10.25	Rocznie (1 yr.) \$41.00	Rocznie (1 yr.) \$13.00
Półrocz. (6 mos.) 18.00	Półrocz. (6 mos.) 6.75	Półrocz. (6 mos.) 25.00	Półrocz. (6 mos.) 9.50
Kwartal. (3 mos.) 10.50	Kwartal. (3 mos.) 4.00	Kwartal. (3 mos.) 15.00	Kwartal. (3 mos.) 6.00
Miesięcz. (1 mo.) 5.00			
W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Codziennie (Single Daily Copy) ...20c		W kioskach (News-Stands) — pojedynczy Numer Weekendowy (Single Week-End) ...25c	

Stanowisko Unii

Kraj sprowadza z zagranicy najrozmaitsze towary, które są tanie, bo zagraniczne koszty produkcji są znacznie mniejsze niż u nas. Szczególnie dotyczy to robocizny. Przeciwnie importowi buntują się unie, wysuwając żądania aby władze rządowe zaczęły regulować napływ zagranicznych towarów.

W obecnej sytuacji, gdy na rynku pracy jest zbyt dużo bezrobotnych, obawy świata pracy teoretycznie są uzasadnione, ale z drugiej strony nie można zgodzić się na żądania uniistów, aby wprowadzać ograniczenia importowe. Takie bowiem posunięcie jest ryzykowne i z reguły prowadzi do akcji odwetowych, a przecież w świecie współczesnym, w którym współzależność ekonomiczna występuje w szerokim zakresie, byłoby błędem wywoływać konflikty celne.

Zagadnienie jest trudne do rozwiązywania drogą mechanicznych ograniczeń. To prawda, że na rynek wewnętrzny napływają tańsze samochody zagranicznej produkcji, ale przecież nasze własne kompanie samochodowe powinny wyciągać z tego wniosek, że społeczeństwo potrzebuje nie samochodów "smoków", ale samochodów ekonomicznych w utrzymaniu. Dlatego więc kompanie samochodowe nie podejmują konkurencyjnych inicjatyw w zakresie budowania małych i ekonomicznych w użytkowaniu benzynowych samochodów?

Przywódca centrali unijnej AFL-CIO, pre-

zes George Meany ma sporo racji, gdy głosi, że amerykańskie korporacje zakładają swoje zakłady przemysłowe zagranicą, wykorzystując amerykańską technologię i amerykańskie kapitały, ale jednocześnie korzystają z taniej obcej robocizny, gdy na rynku wewnętrznym bezrobocie doszło do dziewięciu procent siły roboczej. Z drugiej wszakże strony trzeba pamiętać, że robocizna w Stanach jest droga, a kompanie przemysłowe są przede wszystkim nastawione na zyski, a nie na rozwiązywanie problemów społeczno-gospodarczych. Konflikt interesów jest więc oczywisty.

Sytuacja może jeszcze bardziej pogorszyć się, ponieważ właśnie odbywa się w Genewie konferencja na tematy dotyczące międzynarodowej wymiany handlowej, a jednym z jej głównych celów jest obniżenie barier celnych. Uniści obawiają się, że przyjęcie obniżki opłat celnych spowoduje nowe kłopoty na rynku pracy i stąd wysuwane są żądania pod hasłem "curb imports".

Całość zagadnienia nie może być traktowana jedynie z wąskiego stanowiska czy to unii czy też kompanii przemysłowych. Jasne jest, że kraj potrzebuje wszechstronnie rozważonej, mądrej polityki w handlu zagranicznym. Jak dotąd brak jest takiej polityki, bo zbyt dużo agencji federalnych zajmuje się sprawami międzynarodowej wymiany handlowej.

Kosztowna Pomyłka

Obecna recesja byłaby znacznie łagodniejsza, gdyby nie poważne błędy zarządców trzech wielkich koncernów samochodowych, które nie reagowały odpowiednio na wzrastający popyt małych samochodów importowanych z Europy i Japonii i nie wzięły pod uwagę wyczerpywania się zasobów ropy naftowej, co zmuszało do zwiększania importu paliwa.

W latach 50-tych małe samochody importowane zużywające mało benzyny zaczęły zagarniać coraz większą część amerykańskiego rynku. Przemysł samochodowy w Detroit odniósł się do tej "inwazji zabawek", jak pogardliwie nazywano mało litrażowe samochody, lekceważąc. Ale, gdy konkurencja stała się dokuczliwa, pomyślał o wypuszczeniu na rynek własnych "compact" samochodów. Na rynku zjawili się: Corvair, Falcon i Valiant.

Import małych samochodów został zahamowany, a nawet spadł. Nie trwało to jednak długo, bo Detroit zaczął powiększać swoje "compact" samochody i wypełniać luksusowymi dodatkami. Reklama telewizyjna i prasowa apelowała do patriotyzmu i amerykańskich "tradycji", które rzekomo nakazują prawdziwemu Amerykaninowi podróżowanie w limuzynach żłowiących cysterny benzyny. Import zagranicznych samochodów zaczął znowu wzrastać, zmuszając do zmniejszenia własnej produkcji.

Przemysł samochodowy wiedział o wyczerpywaniu się zasobów ropy naftowej i

wzrastającym imporcie paliwa. Nie wiedział, że Arabowie nałożą embargo i podniosą cenę ropy o 300 procent. Nie jest to przekonujące usprawiedliwienie, ponieważ embargo i podwyżka ceny ropy przez Arabów zastrzyżyły i przyspieszyły nadchodzący kryzys paliwa, ale nie były jego powodem. Kryzys zaczął się kilka lat temu, gdy zużycie paliwa przekroczyło produkcję. Ponieważ nikt nie uderzył na alarm i nie zrobiono nic, by zahamować zużycie paliwa, import ropy wzrastał stale, przyczyniając się w coraz większym stopniu do deficytu płatniczego oraz ujemnych skutków w jakie deficyt niesie z sobą dla całej gospodarki kraju.

Podwyżka ceny benzyny przekonuje (lub zmusza) wielu Amerykanów do zrezygnowania z wielkich wozów i zadowolenia się małymi ekonomicznymi samochodami. Detroit przemysł samochodowy nie był przygotowany do zaspakajania wielkiego popytu na małe samochody, a rozwinięcie masowej ich produkcji wymaga kilka lat. Do tego czasu amatorzy małych samochodów muszą zaopatrywać się w samochody importowane.

Za brak przewidywania i wyobraźni zarządców przemysłu samochodowego płaci nie tylko ten przemysł, ale także inne przemysły: gumowy, szklany, części samochodowych, stalowy i obió wewnętrznych. Płaci cały kraj zastojem ekonomicznym, większym deficytem budżetowym, importem ropy i małych samochodów.

Osobliwe Poglądy

Według dziennika "Wall Street Journal", sen. Edward Kennedy (D-Mass.) szykuje się do zabiegania o nominację na Prezydenta. Pismo, reprezentujące interesy przemysłowe, uzasadnia swój pogląd akcją sen. Kennedy przeciw wykorzystywaniu przez przemysłowców ulg podatkowych. Innymi słowy Kennedy chce być popularny w szerokich masach wyborców jako "pogromca" rzekomych nieprawidłowości przemysłu w zakresie osłabiania własności podatkowych na rzecz rządu federalnego.

Kennedy głosi, że przemysłowcy podają zbyt wiele różnych wydatków do sum potrącanych od opodatkowania. Niektóre argumenty senatora są bardzo osobliwe, bo dla przykładu sądzi on, że za podróże lotnicze przemysłowców powinny być potrącone jedynie koszty biletu w klasie turystycznej, a nie w klasie pierwszej. Jeszcze bardziej osobliwie wygląda pogląd senatora, że z kosztów hotelowych przemysłowcy powinni potrącać za pokoje, ale bez... łazienek. Jest to przecież dziwot, bo jakże można uważać, że w warunkach amerykańskiego życia łazienka jest luksusem na koszt interesów podatkowych rządu federalnego.

Wreszcie jeśli chodzi o potrącanie od podatków sum wydatkowanych, na wynajmowanie samochodów, to Kennedy uważa, że przemysłowcy powinni potrącać tego rodzaju

koszty tylko w wypadkach, gdy samochody są sześciocyfrowe. No i sprawa podawania alkoholi na przyjęcia biznesowych. Według Kennedy, ta pozycja wydatków nie powinna podlegać potrącaniu od opodatkowania.

Wszystkie te wymysły sztabu sen. Kennedy czy też jego własne są wręcz przejawem bardzo skomplikowanej umysłowości, nastawionej na poszukiwanie popularności wśród wyborców. Kennedy poszukuje "wrogów ludu" i widzi ich w przemysłowcach, a więc chce im utrudnić życie projektami ograniczeń w sprawach podatkowych, wygładzającymi po prostu jak bzdura.

To i Owo

Lubuska wieś Kłopot (pow. Słubice) jest prawdopodobnie największą kolonią bociąną białego w Polsce. W ub. roku doliczono się tam aż 26 gniazd tych ptaków. Bociany w tym roku wracają do polski wcześniej niż zajączki. W różnych rejonach Kraju obserwuje się ich przyloty do starych gniazd. Dwa dni przed nadejściem kalendarzowej wiosny także nad Warszawą krążyły te sympatyczne ptaki.

INNI PISZĄ:

Umieszczone poniżej opinie innych czasopism nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem Redakcji

Nowy Cios Dla Szkół Wyznaniowych

NOWY DZIENNIK — Sąd Najwyższy uznał, większością sześciu głosów przeciw trzem, za antykonstytucyjny pewne punkty stanowiącego prawa w Pennsylvanii, na podstawie którego stan pokrywał koszty "pomocniczych usług" dla szkół wyznaniowych, w rodzaju instrukcji, wypróbowania i wypożyczania wyposażenia naukowego.

Stanowi to nowy poważny cios dla szkół parafialnych. Biskup James Rausch, sekretarz Konferencji Biskupów Katolickich w Stanach Zjednoczonych, stwierdził więc, że na skutek tej decyzji sądowej "dzieci uczęszczające do niepublicznych szkół w Pennsylvanii potraktowane zostały jako obywateli drugiej klasy". Biskup wezwał władze stanowe i federalne do dokładania dalszych wysiłków dla znalezienia sposobu prawnego obejścia orzeczenia Sądu Najwyższego tak, by "zapewnić prawo pełnego obywatelstwa wszystkim dzieciom szkolnym".

O skomplikowaniu tego problemu świadczy fakt, że tylko trzech członków Sądu poparło w całości wniosek autora opinii większości sędziów Pottera Stewarta. Przewodniczącym Warren E. Burger i dwaj koledzy William E. Rehnquist i Byron R. White argumentowali, że całe prawo stanowe w Pennsylvanii o pomocy dla szkół uznane powinno być za zgodne z konstytucją, podczas gdy trzech "liberalni" członkowie Sądu William Brennan, Thurgood Marshall i William O. Douglas uważali, że właśnie całe to prawo jest antykonstytucyjne, łącznie z udzielaniem przez stan szkołom parafialnym pomocy dla wypożyczania podręczników — co Potter uznał za "dopuszczalne".

Twierdził on bowiem, że takie subsydia ograniczają się do "książek wyłącznie laickich", nie mających nic wspólnego z wychowaniem religijnym.

Podobna rozbieżność opinii panowała zresztą w łonie Sądu Najwyższego — jak też szeregu niższych instancji — przy wydawaniu poprzednich decyzji na temat konstytucyjności pomocy władz federalnych czy stanowych dla szkół wyznaniowych. Tak więc większość Sądu (ale często jedynie jak w stosunkach pięciu do czterech głosów) uznała np. za antykonstytucyjne udzielanie w New Yorku, Pennsylvanii i innych stanach ulg podatkowych dla rodziców uczniów szkół parafialnych oraz finansowanie przez władze stanowe wynagrodze-

nia dla nauczycieli, wykładających przedmioty "świeckie". Wynika z tego, że cała ta sprawa nie jest wyłącznie prawnej natury, ale że często decydującą rolę odgrywa polityczna lub społeczna "ideologia" danego sędzi. Trudno się przy tym oprzeć wrażeniu, że orzeczenia Sądu Najwyższego na ten temat są nie tyle może kapryśne, ile po prostu przypadkowe, zależne od personalnego składu tego trybunału. Najbardziej jaskrawą tego ilustracją były decyzje pobierane przez poprzedni Sąd Najwyższy pod przewodnictwem Earla Warrena, podobnie "liberalnego" jak większość jego ówczesnych kolegów i zajmującego tzw. aktywistyczne stanowisko, wedle którego Sąd nie powinien się ograniczać do orzekania o konstytucyjności czy niekonstytucyjności danego prawa, ale forswować przy tym własne swe poglądy, jak powinno kształtować się społeczeństwo.

Na skutek dokonanych przez poprzedniego prezydenta Nixon'a nominacji przywrócona została pewna równowaga "ideologiczna" w składzie Sądu Najwyższego, ale z decyzji podejmowanych w sprawie szkół wyznaniowych wynikać się zdaje, że jeszcze zasiada w nim przeważająca ilość "liberalistów". Jeden "konserwatysta" więcej — a orzeczenia takie byłyby wręcz odwrotne.

Poddać to nieco w wątpliwość absolutną wartość prawną pewnych przynajmniej opinii najwyższego trybunału.

Poddać można np. w wątpliwości — czego nie o-mieszkali uczynić zresztą niektórzy "nieoliberalni" prawnicy — konstytucyjność pewnych orzeczeń, powodowanych wyraźnie jedynie tendencją propagowania praw "uciśnionej jakoby mniejszości, a naruszających jednocześnie jaskrawo" i wyraźnie zastrzeżone konstytucją prawa innych obywateli, jak choćby do swobodnego dysponowania swą własnością lub prowadzenia swych przedsiębiorstw wedle swego uznania.

Liberalna większość w poprzednim Sądzie Najwyższym uznała przy pokłasku pokrewnej ideologicznej prasy — że takie prawa są "mniej ważne" w imię "większego dobra" dla społeczeństwa.

Dlatego nie stosowano tego kryterium w wypadku szkół wyznaniowych, pozostając tajemnicą jednostornie nastawionych działaczy sądowych.

Złowieszcze Wypadki w Lizbonie

THE NEW YORK TIMES. Zamknięcie, na rozkaz władz wojskowych, socjalistycznego dziennika w Lizbonie — po jego okupowaniu przez pracowników komunistycznych — wypycha Portugalie o jeden krok dalej na drodze ku marksistowskiej dyktaturze, a może też wojnie domowej. Katastrofę zapobiec może jedynie ostra zmiana kierunku Ruchu Sił Zbrojnych, w którym umiarkowani oficerowie zdają się jednak przegrywać, choć znajdują się podobno nadal w większości, każdy nowy spór na rzecz marksistowskiej kabały.

"Republika" była jedynym w Lizbonie dziennikiem, wolnym od komunistycznych wpływów w swych artykułach redakcyjnych. Główny jej redaktor Raul Rego ma za sobą niepokalaną przeszłość demokratyczną. Był on trzykrotnie aresztowany i torturowany przez poprzedni reżym faszystowski. Gmach dziennika okupowany został przez komunistów w dzień po publikowaniu w "Republika" poufnego dokumentu partii komunistycznej, wywołującego zrywanie wojskowe do przeprowadzenia jeszcze jednej "czystki" socjalistów, zatrudnionych w państwowym systemie radiowym i telewizyjnym.

Przywódcy militarni postali spadochroniarzami do obłębnego budynku, gdzie mieści się "Republika", ale zamiast wyrzucić komunistycznych okupantów i zezwolić na dalszą publikację, żołnierze po prostu zamknęli dziennik. Zgodnie jest to zresztą ze stosowaną od wielu miesięcy taktyką sił zbrojnych. Interwenując rzekomo dla zapo-

bieżenia gwałtownym starciem między partiami politycznymi, wojsko podejmuje stałe akcje, zapewniając komunistom dokładnie to, do czego zmierzali oni prowokując zaburzenia.

Jedyn lizboński dziennik partii, która uzyskała największą ilość głosów w ostatnich wyborach, zmuszony został więc obecnie do milczenia.

Samo zamknięcie "Republika" byłoby samo w sobie złowieszcym wydarzeniem, ale zbiega się ono ponadto z całą serią prowokacyjnych akcji, podejmowanych wyraźnie przez bardziej radykalnych oficerów, popieranych przez komunistów. Zmierzają oni do unieważnienia rezultatów wyborów do Zgromadzenia Konstytucyjnego i podważenia partii socjalistycznej oraz ludowo-demokratycznej, które łącznie uzyskały 64 procent głosów.

Trudno uwierzyć, by większość członków Ruchu Sił Zbrojnych sprzyjała narzuceniu dyktatury marksistowskiej w miejsce faszystowskiej, obalonej przez wojsko roku temu — zwłaszcza reżimu marksistowskiego, kierowanego przez najbardziej ortodoksyjną stalinowską partię w Europie.

Te rozdrwinki w łonie kół militarnych stanowią oczywiście niebezpieczeństwo — ale może też w nich leży pewna nadzieja na przetrwanie wolności w Portugalii.

NEW YORK POST. — Portugalska partia komunistyczna, która poniosła dotkliwą klęskę w pierwszych wolnych wyborach od czasu obalenia faszystowskiej dyktatury,

Tragedia Angoli

Portugalska Angola jeszcze nie otrzymała niepodległości, ale już pogrążyła się w bratobójczej wojnie, prowadzonej przez ruchy wyzwolenia. Tym razem nie padają biali Portugalczycy, lecz czarni z rąk czarnych. W ciągu trzech tygodni zaciętych walk w stołecznej Luandzie przeszło 500 ludzi zostało zabitych, a kilka tysięcy rannych.

Najsilniejszym ruchem jest Narodowy Front Wyzwolenia Angoli (FNLA) — którego przywódcą jest wychowanek szkoły misyjnej Holden Roberto. Główna kwatery ruchu znajduje się w Kinshasa (dawnie Leopoldville), stolicy Zaire (dawnie Kongo belgijskie). Dyktator Zaire — Mobutu Sese Seko jest szwagrem Roberto.

Głównym przeciwnikiem FNLA — jest promoskiewski Popularny Ruch Wyzwolenia Angoli (MPLA) mający silne poparcie wśród studentów w Luandzie i Partii Komunistycznej w Portugalii. Komunistyczny zarządcą FNLA i Roberto — że jest narzędziem kapitalizmu.

Trzecią grupą jest Narodowa Unia Całkowitej Niepodległości Angoli (UNITA) pod przywództwem — Jonas Savimbi, kiedyś ucznia kubaskiego rewolucjonisty Che Guevara, który zginął w Boliwii. Mimo swej rewolucyjnej przeszłości, — Savimbi wszedł na drogę umiarkowania, ma silne poparcie wsi angiolskiej i osadników portugalskich.

Plan Portugalczyków

W styczniu Portugalczycy nakłonili wszystkie trzy grupy do utworzenia tymczasowego rządu koalicyjnego z zadaniem etapowego przejmowania od nich władzy oraz przeprowadzenia wyborów w październiku br. W listopadzie Angola ma otrzymać formalnie niepodległość i Portugalczycy przekazają resztę władzy nowemu rządowi wyłonionemu przez wyborców.

Rozsądny plan Portugalczyków nie zasypał przepaści między grupami ruchu wyzwolenia. Walki między FNLA i MPLA trwały nawet w ciągu 13 letniej wojny z Portugalą. Zmiany w Lizbonie oraz nacisk niektórych rządów afrykańskich skłoniły zwalczające się grupy do podpisania rozejmu. Zerwanie rozejmu i wznowienie bratobójczych walk może zniweczyć plany uzgodnione w styczniu. Jeżeli nie uda się osiągnąć porozumienia i zawieszenia broni — przeprowadzenie wyborów będzie niemożliwe.

Ogromne Bogactwa

Bratobójcza wojna nie jest wynikiem starcia się sprzecznych ideologii. Hasła ideowe rzucane przez przywódców do wierzenia małuczkim, mają na celu ukrycie istotnej przyczyny — zdobycia władzy w wielkim i bogatym kraju.

Angola zajmuje wysoka wyżynę w zachodniej Afryce na południe od równika. Poza wąskim pasem nadbrzeżnym w północnej części gorącym i wilgotnym, w południowej części suchym i gorącym, reszta kraju posiada klimat znany dla Europejczyków. Dla tego osiedliło się tam wielu chłopów portugalskich.

Angola zajmuje obszar 1,246,700 km. kw. (481,353 mil kw.). Zamieszkuje kraj 6 milionów Murzynów, 500,000 białych i 100,000 mulatów. Warunki klimatyczne sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Angolia jest już poważnym eksporterem kawy. Na gorącym i wilgotnym wybrzeżu północnym oraz w prowincjach graniczących z Zaire (Kongo)

przystąpiła obecnie do agresywnej akcji dla uchwycenia władzy, jakiej odmówili jej wyborcy swymi głosami.

Opanowanie przez komunistów socjalistycznego dziennika "Republika" — w imię absurdu koncepcji tłumienia "partyjnego dziennikarstwa" — stanowi złowieszcą, ponurą groźbę. Przypomina ona podobne "operacje" komunistów w przedhistorycznych Niemczech, gdzie socjalistów i inne antyfaszystowskie czynniki uznali oni za "głównego wroga".

Głosowanie w Portugalii wykazało masowe poparcie ludności dla niekomunistycznej lewicy oraz sił "centrowych". Zastępują one na amerykańską sympatię i pomoc — zwłaszcza wobec tego aroganckiego komunistycznego wyzwania.

uprawia się różne rośliny tropikalne: palmę oliwną, kakaowę i kakao. Na wyżynie i wybrzeżu południowym owocuje cytrusowe, oliwki, tytoń i kukurydza.

Kraj posiada znaczne bogactwa mineralne, dotąd słabo wyzyskane. Eksploatuje się miedź, diamenty, rudę żelazną i mangan. W Kabinidze, oddzielonej "korytarzem" dającym Zaire dostęp do O. Atlantycznego, odkryto bogate źródła ropy naftowej.

Prezydent Mobutu nie tylko popiera FNLA — ale na wszelki wypadek stworzył ruch separatystyczny w Kabinidzie i gdyby władza w Angoli dostała się w ręce przeciwników Roberto, oderwie Kabinidę od Angoli.

Kapitały amerykańskie, zachodnio-niemieckie, belgijskie i południowo-afrykańskie posiadają już poważne inwestycje w górnictwie, komunikacji i rolnictwie Angoli. Obecnie kapitały rozwijają przemysł naftowy. Nic dziwnego, że żywo interesują się rozwojem sytuacji i nie stoją na uboczu.

Reżim w Lizbonie zajęty umacnianiem się u władzy w Portugalii nie chce znaleźć się w obliczu nowej wojny kolonialnej. Nie ma jednak wyboru. Portugalia jest jeszcze odpowiedzialna za Angolię, a rządzący nią za pośrednictwem junty wojskowej promoskiewscy komuniści nie chcą dopuścić, by największa i najbogatsza kolonia wpadła w ręce przeciwników komunistów.

Bratobójcza wojna zmusiła rząd portugalski do interwencji. Wojska portugalskie otrzymały rozkaz przejęcia całej władzy w Angoli, rozbrojenia wszystkich oddziałów walczących z sobą grup i odebranie broni cywilom. FNLA i UNITA mają słuszne podstawy do podejrzenia — że rozbrajanie nie obejmie komunistycznej MPLA.

Portugalia i Moskwa są daleko. Kinshasa i szwagier Roberto — prez. Mobutu blisko. Długa i powyginana granica z Zaire, biegnąca przez niedostępne dzungle jest trudna do obrony. Z Zaire łatwo przebiec broń i ludzi do oddziałów partyzanckich w dzunglach Angoli. Oddziały te znają teren, walczą na nim już 13 lat. W szeregach FNLA walczą nie tylko Angolczycy, lecz także "ochotnicy" zwerbowani w Zaire.

Trudno uwierzyć, by armia portugalska, której nie udało się zapanować nad sytuacją w ciągu 13 lat, osiągnęła to obecnie. Być może, że Angole czeka krwawa ładnia, może nawet podział, za nim ostatecznie stanie się niepodległym państwem.

(j. kr.)

Ilość Więźniów w Polsce

Przed rokiem 1970 można było niekiedy znaleźć pewne dane dotyczące systemu penitencjarnego w Rzeczniku Statystycznym PRL. Od przejścia władzy przez pogrudniowe kierownictwo część najważniejszych danych z tej dziedziny znikła z Rocznika Statystycznego.

I tak na przykład w wydanym tym za rok 1974 brak tabeli statystycznej "Więźniowie według okresu kary" — przeciętna liczba więźniów w ciągu roku. Brak również rubryki "Szkołnictwo w zakładach karnych".

W roku 1967 w Roczniku Statystycznym była tabela wskazująca średni stan więźniów za poprzednie 12 miesięcy. Wynikało z nich, że w roku 1966 średni stan więźniów wynosił w Polsce 85,222 osoby.

Natomiast w roku 1965 skazano w Polsce na bezwarunkowe pozbawienie wolności 75,120 osób. Należy zwrócić uwagę na różnicę w nomenklaturze statystycznej — czymś innym jest "pozbawienie wolności", a co innego oznacza "średni stan więźniów".

Obecne władze PRL tej ostatniej liczby nie ujawniają. Rocznik Statystyczny podaje tylko, że w roku 1973 skazano na bezwzględne pozbawienie wolności 126,856 osób. W nieznacznym zakręgleniu stanowi to o 50% więcej niż w roku 65, a zatem na 10,000 obywateli w więzieniu przebywa przeciętnie przynajmniej 35 osób. W roku 1965 było ich 25-ciu. Porównajmy np. z Danią, gdzie w więzieniu przebywa przeciętnie 3 lub 4 osoby na 10,000 obywateli.

Maria Majewska

Helena Modrzejewska

Wśród wielu wybitnych kobiet polskich poczesne miejsce zajmuje Helena Modrzejewska. Chciał od jej śmierci minąć 65 lat, dotąd stanowi nieodścisły wzór wspaniałego kunsztu gry aktorskiej dla młodych i starszych adeptów sceny. Żyła i działała w czasach, kiedy nie było jeszcze możliwości utrwalenia głosu ani gry pozwalającej potomnym ocenić jej artystę. Dwie wojny światowe, związane z nimi zniszczenia i grabieże oraz nieubłagany czas zacierają w ludzkiej pamięci sławne niedyć gwiazdy. Zostały tylko niezbyt liczne fotografie, oceny krytyków i pamiętniki ówczesnych, jak również jej własne. Do niedawna żyli jeszcze nieliczni, którzy podziwiali ją na scenie.

Urodziła się 12.X.1840 r. we Lwowie jako córka Michała Opidy i Józefy Misel, primo voto Bendowej. Dzieciństwa nie miała łatwego, ponieważ w domu było dziesięć osób: rodzina, kilku braci i siostra z poprzedniego małżeństwa jej matki z Szymonem Bendą, który chociaż dość zamożny, łatwo przetrwoniał majątek, zostawiając wdowę z kilkorgiem dzieci i z bardzo małymi zasobami.

Bakcy teatr tkwił w tej rodzinie bardzo mocno, chociaż zawód aktora był w owych czasach niezbyt respektowany. Starsi, przyrodni bracia Bendowie — Józef, Szymon i Feliks — grali najpierw w teatrach amatorskich, potem Szymon stworzył trupę aktorską, z którą objeżdżał całą ówczesną Galicję. W tym zespole rodzinnym zaczęła swoją karierę artystyczną również Helena Modrzejewska, występując w małych miasteczkach, często o głodzie i chłodzie.

Otrzymała staranne — jak na owe czasy, wykształcenie, pomimo dużych trudności finansowych. Pobierała lekcje śpiewu i muzyki, znała niemiecki i francuski.

W 18 roku życia związała się z Gustawem Modrzejewskim (właściwie nazwisko Zimajer), od niego przyjęła pseudonim, pod którym występowała przez całe życie. Ze związku tego urodziło się dwoje dzieci, syn Rudolf i córka Maria, która zmarła jako małe dziecko. Z Gustawem Modrzejewskim objeżdżała małe miejscowości w Galicji. W listopadzie 1862 r. dyrekcja jednego z teatrów we Lwowie zawarła z nią kontrakt na półtora roku, co było spełnieniem marzeń aktorki. Nareszcie będzie mogła grać na dużej scenie, mieszkać w przyzwoitych warunkach i pobierać godziwą gażę. Jednak z powodu intrygi i zawiści koleżanek nie dostrzegła do końca kontraktu, ośledziła się w Czenowicach, gdzie Gustaw Modrzejewski wydzierżawił teatr miejski i zorganizował zespół aktorski, w skład którego wchodził: trzej bracia Bendowie, siostra nieżyjący sławny aktor Wincenc Józef Tomaszewiczowa i póżty Rakapicki z żoną Józefiną Hofman.

W 1865 r. umiera córka Helena — Maryla i następuje rozstanie z Gustawem Modrzejewskim, nie wiadomo dokładnie w jakich okolicznościach, Modrzejewska wspomina o tym niechętnie. Chora, na pogrzebie śmierci, brat Feliks i matka zabrali wraz z synkiem do Krakowa. Przez kilka sezonów występowała w Krakowie, grając w sztukach A. Fredry (śluby panielskie, Zemsta), F. Schillera (Maria Stuart, Intryga i miłość) i Szekspira (Romeo i Julia, Hamlet), a potem w Warszawie, gdzie odniosła wielki triumf, jako niezapomniana Adrianna Lecouvreur w sztuce francuskiego pisarza E. Scribe a pod tym samym tytułem. Po kilku latach sukcesów na scenach postanowiła, wraz z mężem Karolem Chłapowskim i kilkoma przyjaciółmi wyemigrować do Ameryki. Złożyło się na to kilka przyczyn: zawiści i intrygi mierz-

nych aktorów, zaostrożona cenzura carska oraz śmierć jej wielkiej protektorki i przyjaciółki Marii Kalerig-Muchanow, której mąż Siergiej Muchanow, prezes warszawskich teatrów rządowych, był również bardzo życzliwy Helenie Modrzejewskiej.

W 1876 r. stanęła na ziemi amerykańskiej. Aby móc występować musiała jednak dobrze opanować język angielski. Po roku ogromnej pracy, dzięki pomocy Joanny Tucholskiej, córki emigranta polskiego, Helena Modrzejewska opłynęła na tyle angielski, że już w 1877 r. wystąpiła po raz pierwszy w San Francisco. Od tego amerykańskiego debiutu zaczęła zyskiwać, jako Helena Modjeska, światową sławę w rolach Damy Kameliowej A. Dumasa, Marii Stuart F. Schillera oraz Julii, Desdemony i Lady Macbeth w tragediach Szekspira. Grała na scenach amerykańskich i angielskich. W 1880 r. występowała w Warszawie, Krakowie, Lwowie i Poznaniu, odwiedzając głównie postacie szekspirowskie, Grała także w utworach Wyspiańskiego.

Swoje wielkie sukcesy zawodnicza nie tylko talentowi, ale przede wszystkim ogromnej pracy. Tak mówi o tym w swoich "Wspomnieniach i wrażeniach": "... w każdej roli do tego stopnia wcielam się w graną postać, iż naprawdę z moimi bohaterkami przeżywałam wszystkie ich uczucia. Cierpiałam z nimi, wylewiałam prawdziwe łzy, których często nie mogłam powstrzymać nawet po spuszczeniu kurtyny. Z powodu tej wyjątkowej wrażliwości byłam tak wyczerpana po każdej uczuciowej angażującej roli, że często po przedstawieniu musiałam się kłaść i leżeć bez ruchu, aby mi siły powróciły. Starając się z dużym wysiłkiem hamować swoje uczucia, ale podczas całej kariery nie udało mi się zagrać bez współodczuwania udręki moich bohaterów". Tym można wytłumaczyć jej wielkie triumfy na największych ówczesnych scenach świata. Publiczność dosłownie szalała, oburzała ją kwiatami, brawo i bisom nie było końca. Bilety były zawsze wyprzedane na kilka tygodni przed przedstawieniem.

Modrzejewska żyła w epoce niezmiernie ciekawej. Przyjaźniła się z wieloma sławnymi ludźmi, różnej profesji, jak W. Rakapicki, B. Leszczyński, A. Żółkowski, rodzina Reszków, Henrykiem Sienkiewiczem, Stanisławem Wyspiańskim, Kornelam Ujejskim, Stanisławem Witkiewiczem, Janem Matejko, Ignacym Paderewskim i wieloma innymi. Była nie tylko wspaniałą aktorką dramatyczną, o iście królewskiej urodzie, pięknej postaci, urzekającym głosem i rękawych manierach, ale również szlachetnym człowiekiem. Zawsze podkreślała swoje polskie pochodzenie, cierpiała nad rozdarciem Polski pod trzema zaborami, upadkiem Powstania Styczniowego i tragedią narodową z tym związaną. Całym sercem oddana nie tylko najbliższej rodzinie, utrzymywała, kształciła, a nawet dawała posagi liczny siostrzenicom i bratanikom.

Ostatnie lata życia spędziła w Ameryce, chociaż ciągle nosiła się z myślą powrotu do Polski. Większość jej rodziny osiedliła się w Stanach Zjednoczonych, przede wszystkim ukończony syn, który zrobił wielką karierę jako inżynier konstruktor mostów. On to, jako Ralph Modjeski, zbudował pierwszy wiszący most nad rzeką Delaware, co uznano za cud techniki ówczesnych czasów. Uwielbiała także jego troje dzieci, swoje wnuki.

Helena Modrzejewska zmarła 8.V.1909 r. w swoim domu na Bay Island, w East Newport, w Kalifornii. Ciało jej, zgodnie z ostatnią wolą, zostało przewieziono do Krakowa, gdzie spoczywa na cmentarzu Rakowickim.

Kazimierz Wierzyński

Lekcja Natchnienia

Nad wszelkim wzruszeniem i wiedzą
Nad sensem istotnym i złudą
Jednego chcę was nauczyć,
Chcę was nauczyć cudu.

Chcę podnieść wam ręce do góry
I oczy zawiesić nad szczytem
I jednym was technieniem napełnić,
Chcę was napełnić zachwytem.

Sny wasze pomieszać z jawą
I jawę uduzić zjawami,
I tak natchniony, ucudowiony
Wierzyć chcę z wami.

W tym miejscu — przy szczytowej ścianie Sukiennic na krakowskim Ryнку zbudował podwyższenie, na którym Albrecht Hohenzollern złożył hołd lenny królów polskiemu Zygmuntovi I Staremu.

Henryk Marzec

Zdobyl Nie Tylko Gore Kosciuszki

"Strzelecki należy do tej grupy wielkich ludzi, którzy uczynili dziewiętnastowieczną tak godnym uwagi. Wraz z Humboltem, Franklinem, Darwinem i Wallacem uważać go trzeba za jednego z czołowych badaczy naukowych swojego czasu".

Tak pisał w 1929 r. jeden z australijskich publicystów — J. Reynolds, który zajmował się dorobkiem badań polskiego podróżnika.

Na dorocznym zebraniu Królewskiego Towarzystwa Geograficznego w maju 1746 roku w Londynie, ówczesny przewodniczący — lord Colchester, wręczył Pawłowi Edmundowi Strzeleckiemu złoty medal Towarzystwa za jego badania i odkrycia geograficzne i geologiczne w Australii. Nadanie złotego medalu Strzeleckiemu — jak pisała współczesna prasa — uczyniło go znakomitością wśród najznakomitszych.

W kilkanaście lat później, w czerwcu 1869 roku królowa Wielkiej Brytanii — Wiktorja, udekorowała Strzeleckiego orderem św. Michała i św. Jerzego za jego podróże badawcze, za odkrycie złota w Australii oraz nowych obszarów zdalnych do kolonizacji i za sporządzenie map i opisów topograficznych i geologicznych. Było to olbrzymie wyróżnienie.

Uniwersytet oxfordzki nadał mu honorowy stopień doktora prawa cywilnego i stał się Strzelecki człowiekiem, o którym głośno było w świecie I połowy XIX wieku. Jego postać, odkrycia i publikacje wywoływały olbrzymie zainteresowanie, spory i dyskusje, które trwały jeszcze wiele lat po jego śmierci.

Kim był więc Polak, który znalazł uznanie w oczach Anglików, nieskorych do obdarzania honorami obokrajowców i to zwłaszcza w okresie wiktoriańskim, czyli szczytowej potęgi kolonialnej?

Paweł Edmund Strzelecki urodził się 20 lipca 1797 roku w Głuszyńcu pod Poznaniem; ta data nie podlega dyskusji. Potwierdza to "księga chrztów" w tamtejszym kościele parafialnym. Tymczasem nie wiadomo dlaczego autorzy wielu biografii podają inne daty — wcześniejsze lub późniejsze; nawet na płycie nagrobkowej omyłkowo wpisano rok 1796 jako rok urodzenia wielkiego podróżnika. Zresztą jest to jedna z nielicznych dat z życiorysu Strzeleckiego, które nie budzą wątpliwości. Bo relacje o jego późniejszych latach roją się od nieścisłości i niejasności. Wiadomo np., że Strzelecki uczęszczał do szkoły pijarów w Warszawie, ale jej nie ukończył. Nigdy też nie studiował oficjalnie na żadnym uniwersytecie. Był samoukiem — jak wielu wybitnych ludzi tego okresu. Był także zarządcą dóbr, a nawet przyjacielem poznanego we Włoszech księcia Franciszka Sapiehy, który zapisał mu w testamencie wcale pokazywany majątek. Nie ma też żadnych wątpliwości co do tego, że brał udział w powstaniu listopadowym, choć trudno podać o tym jakieś konkretne wiadomości. Jego krewni pisali o tym w listach, a źródła australijskie określały go jako emigranta politycznego. Można znaleźć potwierdzenie tego w listach Strzeleckiego do Ady Turno, do którego podróżnika pisał z wszystkich swoich podróży. Te listy stanowią teraz bogaty i z "pierwszej ręki" materiał obrazujący kolejne podróże i badania.

Naukę, podróże i badania

na serio rozpoczął Strzelecki po przybyciu do Anglii pod koniec 1831 roku lub z początkiem 1832 r. Przez trzy lata zwiędzał Anglię i Szkocję, szczególnie zaś interesował się hodowlą i budową geologiczną gór szkockich. Nawiązał kontakty z naukowcami i podróżnikami. Jako samouk zdobywał wiedzę, która wkrótce zaczęła procentować.

Dzień 8 czerwca 1834 roku rozpoczął nową kartę w życiu Strzeleckiego. Z Liwerpoolu na statku "Virginian" odplynął do Ameryki. Z tą chwilą Strzelecki wkroczył na karty historii badań i odkryć i niemal przebiegając zajął miejsce wśród największych sław.

Tempo jego podróży amerykańskich było imponujące. Raz był na północ, gdzie w okolicy Wielkich Jezior Kanadyjskich rozpoczął studia etnograficzne nad Indianami z plemienia Huronów, to znowu badał podłoże geologiczne gór Appalachów, by szybko przenieść się do Meksyku i na Antyle. Przedszedł szlakiem Kosciuszki i Pułaskiego, popłynął z Nowego Orleanu w górę Mississippi. Przemierzył doświadczenie wzdłuż i wszerz całą Amerykę Północną.

W początkach roku 1836 przybył do Brazylii. Kontynuował nadal swoje badania geologiczne, agrochemiczne i studia etnograficzne. Z Brazylii przez Urugwaj, na krótko zahaczając o Paragwaj, udał się do Argentyny. Z jego notatek wynika, że w Buenos Aires był już w sierpniu 1836 roku. Te same zapiski, które spotkać można w wielu jego publikacjach i książkach, wskazują na olbrzymią skalę zainteresowań Strzeleckiego — nie tylko jako naukowca, ale także jako wrażliwego humanisty. Oburzało Strzeleckiego zwłaszcza okrucieństwo białych w stosunku do Indian. Dosłownie wstrząsnęło nim wydarzenie, które rozegrało się na centralnym placu Buenos Aires, gdzie rozstrzelano stu dziesięciu wodzów indiańskich, podstępnie zwabionych przez dyktatora Argentyny — J. Rososa. Opis tej zbrodni zakończył Strzelecki słowami: "Trudno uwierzyć, że w wieku cywilizacji (...) można się jeszcze wszędzie spotkać z człowiekiem, który z wilczą chciwością krwi rozkazuje innym potworom wykonywać bezużyteczne morderstwa, które ci ostatni podejmują i wykonują z najzimniejszą krwią".

Strzelecki, badacz i humanista, był jednym z bardzo nielicznych ludzi, którzy pisali o tym wyraźnie. Inną podróżnicę, którzy zwiędali w owych czasach te strony, nie wspominali o tych hańbiących ludzkość wydarzeniach. Z Argentyny Strzelecki udał się dalej w głąb ładu południowoamerykańskiego. Zbadał pustynię Atacama, wspinał się na szczyty Andów, przebywał wśród Indian plemion araukańskich. O dwa lata wcześniej niż Ignacy Domeyko przebywał w Chile, gdzie prowadził badania agrochemiczne, w szczególności dotyczące pszenicy oraz mineralogiczne. Przepłynął statkiem wzdłuż zachodnich brzoży Ameryki Południowej, żeby w lipcu 1838 roku z portu Valparaiso wyruszyć na pokładzie statku "Fly" do Australii.

Podróże, badania i wyniki tych badań, które publikował Strzelecki w wielu czasopiśmie, przyniosły mu uznanie i zapowiedź sławy. Jego niesłychanie trafne spostrzeżenia i wnioski dotyczące geologii, etnografii, agrochemii, a także

stosunków społecznych — walnie przyczyniły się do wzbogacenia wiedzy o tych krajach. Strzelecki zaczął liczyć się w gronie podróżników i badaczy. Już na Hawajach, gdzie w drodze do Australii zajmował się badaniami wulkanologicznymi, witano go jako cenionego podróżnika i badacza ziem.

Z taką też opinią wyładował w kwietniu 1839 roku w Sydney. Tam stanął przed największą przygodą swojego życia. Ta przygoda na stałe wprowadziła go na karty historii odkryć oraz na mapy Australii. Kontynent ten był w owym czasie niemal zupełnie nieznanym i nie zbadanym, Anglicy zaś traktowali tę posiadłość jako karną kolonię.

Strzelecki rozpoczął swoje badania od Gór Błękitnych — najbliższej Sydney położonego odcinka Wielkich Gór Wododziałowych. Przez pięć lat penetrował dziewicze zakamarki australijskiego ładu. Był człowiekiem, który odkrywał nowe, nieznane rzeki, doliny i góry. Nadawał im nazwy. Opracował pierwszą mapę Australii.

Narcyza Żmichowska, spowinowacona ze Strzeleckim i pierwsza autorka jego biografii — tak pisze: "Urodził się niezawodnie z temperamentem podróżniczym. Miał wszystkie zalety niezbędne dla podróżnika: silne zdrowie, nieustraszoną odwagę, wielką przytomność umysłu w przygodach i zręczność gimnastyczną obok siły muskularnej, hartowności zdłatną w potrzebie. Ze spartańską obojętnością głód, upał i zimno znosił. A oprócz tego miał jaskółczy pociąg do wędrówek. Jak Beduin lub Kirgiz potrzebował zmiany miejsca, ruchu i przestrzeni."

Pięcioletni dorobek penetracji i badań w Australii był imponujący. Aż nie chce się wierzyć, że dokonał tego jeden człowiek w tak krótkim czasie, pozbawiony większej pomocy ze strony władz kolonialnych. Trudno też klasyfikować, co było ważniejszym, a co mniej ważnym odkryciem. Znalazł np. źródła największej rzeki australijskiej — Murraya (2500 km długości) u stóp Alp Australijskich. Następnie odkrył dziką krainę o bujnej roślinności i nazwał ją na cześć ówczesnego gubernatora G. Gippsa — Gippslanem. Była to kraina, którą wkrótce ze względu na jej urodzajność uznano za spichlerz Australii. Jednocześnie wskazał Strzelecki na istniejące tutaj olbrzymie zasoby węgla, co pozwoliło w latach ostatniej wojny rozwinąć w tej części Australii wielki przemysł.

Był również Strzelecki odkrywca złota w Australii. Na kruszcę ten natrafił w dolinie rzeki Clwyd. Przedłożył na ten temat informację oraz próbki gubernatorowi Australii, który zobowiązał jednak Strzeleckiego do zachowania tajemnicy aż do czasu, kiedy w Londynie zapadła ostateczna decyzja. Chodziło w tym przypadku o to, że wśród ludności, składającej się w głównej mierze z więźniów karnie wysyłanych do Australii, wieść o złocie mogła wywołać zamieszanie. Słowo, które dał Strzelecki gubernatorowi, i którego dotrzymał, sprawiło mu w parę lat później wiele przykrości związanych z prawem pierwszeństwa odkrycia tego cennego kruszcza. Otóż w 1851 roku wybuchła w Australii gorączka złota, spowodowana ponownym odkryciem złóż. Przez wiele lat toczyła się debata

Czesława Miler

I Tak Powstały Prusy

Rynek krakowski był wielokrotnie w ciągu dziejów miejscem różnych doniosłych uroczystości państwowych. W ten to sposób samo miasto brało udział w wielkich wydarzeniach historycznych. A jedno z najważniejszych rozegrało się równo przed 450 laty, w wielkanocny poniedziałek — jak zanotowali skrupulatni kronikarze — 10 kwietnia 1525 roku, kiedy Albrecht Hohenzollern złożył hołd lenny polskiemu królowi Zygmuntovi Staremu.

Andrzej Krzycki, poeta i arcybiskup gnieźnieński, tak pisał bezpośrednio po tej uroczystości w relacji do nuncjusza papieskiego:

"Tego dnia przeto, o samym brzasku wzniesiono koło ratusza wielkie rusztowanie, pokryte złotogłowiem, zwłaszcza na miejscu wyższym, tak zwanym majestacie, gdzie miał zasiąść król z synem. Zbiegły się na rynek tłumy ludu. Wszystkie ulice, którejś szedł pochód, napełniły się oddziałami zbrojnych mężów, każdy starał się ukazać albo w piękne przybrany szaty, albo uzbrojony. Królewski mość otoczył się licznym i świetnym orszakiem senatorów i panów..."

Ostatnia wojna Polski z Zakonem Krzyżackim trwała od roku 1519 do kwietnia 1521. Zygmuntovi Starymu ze względu na przygotowania do rozprawy zbrojnej z Turcją musiał ją jednak zakończyć. Tymczasem Albrecht Hohenzollern, wówczas jeszcze Wielki Mistrz — doszedł do wniosku, że jest za słaby, by prowadzić dalszą walkę z Polską, a na pomoc szwajczerów nie mógł już w tym czasie liczyć, bo Zakon stracił swoją dawniej silną pozycję w Europie. Niemalże znaczenie miał też wpływ Marcina Lutra. Wielki Mistrz Zakonu z obroncy wiary katolickiej zmienił się w gorącego zwolennika reformacji. Na tym tle wynikły jego konflikty z papieżem i cesarzem. Wówczas to Albrecht, syn Zofii Jagiellonki i siostrzeniec Zygmunta Starego, zwrócił się w stronę Polski.

Sejm piotrkowski uchwalił wprawdzie "nie zawierania pokoju, ani rozejmu z Zakonem, lecz usunąć go z tych ziem", stało się jednak inaczej. Obrady sejmowe zakończono w lutym, a traktat za-

naukowa i rządowa, komu w tym względzie przysłać pierwszeństwo. W końcu sprawiedliwości stało się zadość. Palmę pierwszeństwa przyznano Strzeleckiemu, co potwierdza jego najpoważniejsze angielskie opracowania naukowe.

Dla nas, Polaków, imię wielkiego podróżnika i badacza kojarzy się zwykle z... Górą Kosciuszki, najwyższym (2236 m) szczytem kontynentu australijskiego. Na nim Strzelecki postawił jako pierwszy człowiek nogę i nazwał górę imieniem innego sławnego Polaka.

Przesyłając Adynie Turno kwiat z Góry Kosciuszki tak pisał: "Ten szczyt przede mną nie dotknięty przez nikogo, z jego wiecznymi śniegami, ciższą i dostojnością, zachowałem i poświęciłem dla przyszłej generacji tego kontynentu jako pamiątkę imienia drogiego i szanowanego przez każdego Polaka i każdego przyjaciele wolności... W obcym kraju, lecz wśród wolnego ludu nie mogłem powstrzymać się od dania mu nazwy Góry Kosciuszki".

Było to niejako symboliczne ukoronowanie badań w Australii, z której powrócił do Anglii w 1843 roku. Tu zajął się pracą naukową. Współpracował z najpoważniejszymi instytucjami naukowymi świata. Jego publikacje, dzieła naukowe i mapy stały się fundamentem dalszych wszechstronnych badań Australii. Umarł w Londynie 6 października 1873 roku.

Odkrywcze badania w Australii upamiętnia kilkanaście nazw geograficznych, które nadał sam Strzelecki, lub które nadał na jego cześć późniejsi badacze tego kontynentu. Do nazw tych należą na przykład: Strzelecki Mount — góra w środkowej Australii; Strzelecki Pass — przełęcz w Alpach Australijskich; Strzelecki Peaks — góra na wyspie Flindersa u brzegów Australii; Strzelecki Lake — jezioro, Strzelecki Range — izolowane pasmo górskie w stanie Wiktorja (643 m); Strzelecki South — miasteczko; Strzelecki Basin — dorzecze; Strzelecki Creek — rzeka w stanie Południowa Australia.

warto 8 kwietnia 1525 roku. W dwa dni później Albrecht już jako książę świeicki złożył Zygmuntovi Staremu na Ryńku w Krakowie hołd lenny. Król potwierdził władzę księcia nad Królewem, Kwidzynie i ujściem Niemna. Państwo zakonne przestało istnieć, nie oznaczało to jednak niestety, że niebezpieczeństwo z tej strony zniknęło na zawsze...

Bardziej przewidujący ch współczesnych mężów stanu w Polsce dziwiło i oburzało, że monarcha, choć znał beznadziejną sytuację Prus, nie wykorzystał tego i nie doprowadził do ostatecznego zwycięstwa tego ropiejącego wrzodu na ciele Rzeczypospolitej. Na decyzję Zygmunta Starego wpłynęła jednak kilka dość istotnych przyczyn. Przede wszystkim wielu magnatów, zaniepokojonych możliwością powołania pospolitego ruszenia, co mogło spowodować uszczuplenie ich przywilejów na korzyść szlachty, udzieliło poparcia Albrechtowi. I tak powstały nowe Prusy zwane Książęcymi.

Wróćmy jednak do relacji Andrzeja Krzyckiego. Tym oto słowami opisał on złożenie przysięgi:

"Ja Albrecht, margrabia brandenburski (...), przyrzekam i ślubuję, że najjaśniejszemu władcy i panu Zygmuntovi, królowi Polski, wielkiemu księciu Litwy, Rusi i wszystkich ziem pruskich panu i dziedzicowi, jako mojemu przyrodzonemu dziedzicznemu panu i jego majestatu potomkom i następcom, królom i Koronie Polskiej będę wierny i posłuszny i będę się starał o dobro jego majestatu, potomków i Korony Polskiej, a broń od zła i wszystko czynić będę, co jest obowiązkiem wiernego wasala..."

Od Grunwaldu do hołdu pruskiego minęło sto pięćdziesiąt lat. W tym czasie Polska kilka razy nie wykorzystwała sprzyjających okoliczności, aby położyć ostateczny kres zagrożeniu ze strony Zakonu Krzyżackiego.

Niedługo po opisanym tu wydarzeniu na krakowskim Ryńku — nastąpiła unia personalna Prus i Brandenburski, a następnie w 1657 roku usamodzielnienie się Prus Książęcych. Jeszcze później przyszyły w konsekwencji rozbiory Polski i... Chyba nie trzeba przypominać historii, którą znamy bardzo dobrze i tę dawną, i tę całkiem bliską sprzed niespełna lat czterdziestu.

Tragiczny dla Polski problem Prus rozwiązało i zlikwidowało dopiero zwycięstwo w II wojnie światowej. Ale zwycięstwo to okupiło przyszło narodowi najcięższą ofiarą.

Czarnolas — Wieś Turystyczna

Czarnolas — wteś na ziemi kieleckiej związana z życiem i twórczością Jana Kochanowskiego — stanie się wkrótce wzorcowym ośrodkiem turystycznym. W Urzędzie Powiatowym w Zwoleniu zakończono prace nad szczegółowym planem zagospodarowania tej wsi, którą odwiedza rocznie ponad 50,000 gości z Kraju i zagranicy. Powstanie tu centrum usługowo-turystyczne z domem kultury i gospodą ludową, pawilonem handlowym, domy pracy twórczej artystów i literatów, Muzeum Jana Kochanowskiego wzbogaci się o nowe ekspozycje, a park okalający dworek, przystosowany jest do organizowania letnich koncertów muzyki dawnej.

Nieznany Utwór Schuberta

Podczas porządkowania biblioteki i archiwów Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach znaleziono przed kilku miesiącami utwór młodzieńczy Franciszka Schuberta pt. "Siedem łatwych wariacji na fortepian". Jak stwierdził dyrektor biblioteki dr Karol Musiol, utwór ten nie jest znany muzykologom i nie figuruje także w światowej literaturze muzycznej i bibliografii dzieł Schuberta. Dla tego nie mógł być nigdzie wykonywany. Jest to prawdopodobnie jeden z pierwszych utworów 13-letniego wówczas kompozytora. Wariacje zostały niebawem opublikowane w Polsce. Ustępione też będą wydawnictwom zagranicznym.

Franciszek Lewandowski

Janusz Radziwiłł

Fragment warszawskiego Starego Miasta. Na zdjęciu: ulica Dawna, odtworzona z gór gruzu na starych fundamentach z największą pieczołowitością.

Duch i Materia

O Tamerlanie, twórcy mongolskiego państwa, mówiono ze strachem, że gdzie on przejdzie, tam nie ma już nic. Jego sady owocowały nie będą. I pozostał w pamięci ludzkiej jako symbol niszczycielskiej siły nie oszczędzającej nawet przyrody.

Symbol ten jest dzisiaj często przywoływany dla określenia naszej cywilizacji, przed którą — według poety niemieckiego — „uciekają zwierzęta, kwiaty, woda i powietrze”, by nie paść ofiarą postępu technicznego oraz lekkomyślnej gospodarki materialnej i energii kosmosu. Przed człowiekiem jednak nie chronić się nie potrafi. Dlatego też zaczynamy bardzo poważnie zastanawiać się nad ceną, jaką musimy płacić za wygodne urządzenie się na ziemi i za nieopatrzone korzystanie z jej bogactw. Wynalazkom w tej dziedzinie nie towarzyszy już entuzjazm, cechujący początki naszego wieku, lecz troska i lek połączone z pytaniami o wartość etyczną postawy wobec otaczającego nas świata. Budzi się również poczucie odpowiedzialności za ten świat, na którym każde pokolenie pozostawia ślad swego przeżycia.

Zaczynamy więc poważnie myśleć o obowiązku ochrony środowiska. Powstaje nowa dziedzina wiedzy, która wypracowuje zasady oszczędnego gospodarzenia wszelkimi zasobami potrzebnymi do utrzymania życia biologicznego nie tylko człowieka, lecz wszystkich zwierząt i roślin. Powiedziat jeden ze specjalistów tej gałęzi wiedzy: „Wiek dwudziestemu zawdzięczamy odkrycie prawdy, że kiedyś — może nawet w niedalekiej przyszłości — zabraknie nam koniecznych do istnienia pożywek, w których niewyczerpane źródło dotąd beztrudnie wierzono”. Jeden tylko błąd zawiera to zdanie, a mianowicie przypisywanie dwudziestemu wiekowi pierwszeństwa w odkryciu faktu, że stale kurczy się ilość elementów zapewniających nam normalne przebywanie i rozwój w układzie przestrzennym. Pisał bowiem już w trzecim wieku po Chrystusie święty Cyprjan: „Sam kosmos świadczy już teraz o zaniku swej mocy i bogactw o zbliżającym się końcu. Coraz mniej mamy koniecznego w ziemie deszczu, by zasiane ziarna zakiełkowały, i coraz mniej ciepła w lecie, by zboża mogły dojrzewać. Złota marmuru są na wyczerpaniu. Podobnie dzieje się ze złotem i srebrem, których zmniejszający się urówek w kopalniach wyraźnie świadczy o zaniku tych kruszców. I również z dnia na dzień stabilnie wydobyć z ziemi innych metali”.

Nie był wówczas odosobniony w głoszeniu sądu o stałym pogarszaniu się warunków bytowania ludzkości na naszej planecie. Katastrofizm wchodził już wtedy w konstruowane przez myślicieli wizje przyszłości.

Owszem jednak wizjom rozpadającego się środowiska biologicznego towarzyszyło zainteresowanie się, o wiele żywsze i głębsze niż dziś.

sia, atmosferą moralną nieodłącznie dla człowieka, który ma obowiązek dbać przede wszystkim o doskonałość się wewnętrzną. O niebezpieczeństwie zagrażającym tej atmosferze przekonywał święty Cyprjan swoich współczesnych, gdy wskazywał na zanik szacunku dla pracy, na brak sprawidliwości w stosunkach międzyludzkich, na zaniedbanie ascezy chrześcijańskiej. Nie tak przerażał go koniec świata jak możliwość wygaśnięcia tego, co podówczas nazywano „duszą wspólnoty”. Była nią przynależność społeczna do stałych zasad myśli i postępowania etycznego.

Katastrofizm dzisiejszy wywodzi się raczej z poglądu materialnego układu rzeczywistości. Straszą nas statystyki wykazujące, kiedy pozostaniemy bez ropy, węgla, stali, wody i tlenu. Futurologia, nauka o przewidywaniu i kierowaniu przyszłością, jest bardzo ostrożna w doboru formuł i wskazań, które mogłyby wpłynąć na zbyt optymistyczne kształtowanie obrazu nadchodzących lat. Drżymy więc przy wyszczególnianiu źródeł energii obmyślając środki zaradcze, które pozwoliłyby przynajmniej naszemu pokoleniu jak najdłużej utrzymać dotychczasowe warunki życia. Dlatego prawa ochrony środowiska zajmują uprzywilejowane miejsce we wszystkich rozważaniach i dyskusjach na temat: człowiek i kosmos. I temat ten jest również uprzywilejowany. Prześlania on inne problemy natury moralnej, których rozwiązanie uporządkowało i nasz stosunek do wszechświata. „Na ziemię, wodę, ogień i powietrze — twierdził anonimowy pisarz średniowiecza — należy patrzeć poprzez miłość prawdy, dobra i piękna, dopiero wtedy w nas i w całym świecie zapanuje ład, za którym tęskni dusza nasza”.

Powszechna miłość prawdy, dobra i piękna tworzy środowisko życia duchowego, konieczne do pełni rozwoju istoty rozumnej i wolnej. Kryzys tej miłości jest groźniejszy od wszelkich kryzysów politycznych, społecznych i gospodarczych. Te bowiem są tylko jego pochodnymi. Pierwszym więc przedmiotem naszego trosk powinna być ochrona środowiska moralnego. Tamerlanów bowiem, którzy je dzisiaj świadomie i planowo niszczą, mamy wiele. Zostawiają oni po sobie ruiny trudniejsze do odbudowania lub usunięcia aniżeli gruz z bombardowanych miast. Perfidia ich działań polega na tym, że rozkładając atmosferę moralną, uważają naszą usiłującą związać się z sprawami materialnymi. Posługują się hasłem: „ochrona środowiska”, by ludzkość w tym widziała najważniejszy swój obowiązek i sens życia.

Jeżeli Tamerlanom współczesnym pozwolimy kształtować naszą kulturę oraz nawiązać jej kierunek, to pozostanie nam tylko realizowanie gorzkiego aforyzmu Leca: „Sznujemy zieleni, bo z ludźmi nam nie wychodzi”.

Jotmir (Orzeł Biały)

„Był to człowiek czterdziestoletni, postaci olbrzymiej i barchysty... Twarz miał ogromną, o rysach, z których biła pycha, powaga. Była to gniewliwa lwia twarz bojownika i władcy zarazem. Długie, zwieszające się w dół wąsy nadawały jej wyraz pęsy i cała w swej potęgze i ogromie była jakby wykuta wielkimi uderzeniami młota z marmuru. Brwi miał w tej chwili zmarszczone z powodu natężonej uwagi, ale zgadłeś łatwo, że gdy je zmarszczy gniew, wówczas biada tym ludziom, t m wojakom, na których gromy owego gniewu spadają!”

„Było coś tak wielkiego w tej postaci, że patrzącym na nią rycerzom wydawało się, iż nie tylko owa komnata, ale i cały zamek dla niej za ciasny; jakoby nie myliło ich pierwsze wrażenie, albowiem siedział przed nimi Janusz Radziwiłł, książę na Birżach i Dubinkach, wojewoda wileński i hetman wielki litewski, pan tak potężny i dumny, że mu było w całej niezmiennej fortunie, we wszystkich godnościach, ba! nawet na Zmudzi i w Litwie za ciasno”.

Tak charakteryzuje Henryk Sienkiewicz w „Potopie” jedną z dalszych, tym razem już historycznych postaci: Janusza Radziwiłła, hetmana wielkiego litewskiego i wojewody wileńskiego.

Żył w latach 1612-1655. Pochodził z jednego z najznamienitszych w Rzeczypospolitej i na Litwie rodów. Ojciec jego, Krzysztof, hetman wielki litewski i wojewoda wileński, dbał o staranne wykształcenie syna. Po wstępnej edukacji na dworze książęcych w Birżach i w szkołach kalwińskich w Kiejdanach i w Słucku, 16-letni Janusz wyjechał na studia uniwersyteckie do Altdorfu, a potem do Niderlandów by zaznajomić się z rzemiosłem wojskowym i na brać oglądy. Przebywając za granicą nosił się z cudzoziemskimi. Później, na Litwie powrócił do dawnego stroju ojczystego. Lubił przepych i wystawne życie. Słynął z urody i z dworskich manier.

Był ostatnim przywódcą innowierców litewskich i szczególną opieką otaczał swoich — współwyznawców. Łożył wielkie sumy na budowę szkół, zbiorów ewangelickich, drukarni itd.

Cenił go bardzo król Władysław IV. Często też zapraszał go na swój dwór w Warszawie. W imieniu króla polecał do Anglii i Niderlandów. Był jednym z pierwszych, którzy otrzymali zaproszenie na ślub monarchy z arcyksiężniczką Cecylią Renatą.

„Urodzony, wiernie Nam, miły! — pisał król. — Idąc za wolą Bożą, zdaniem i życzliwością tak Senatowi wszystkim, jako i miłym poddanych, postanowiliśmy w stan św. małżeński, z którego nie tylko na dom nasz królewski, ale na wszystkich te Korony, które jesteśmy głową — wszelakie wypływają szczęścia i pomnożenie, wzięć za przyszłą Królową i małżonkę Naszą, Najjaśniejszą Arcy Księżnę J. M. Renatę Cecylię, Najjaśniejszego Cesarza J. M. Chrześcijańskiego siostrę. Zaczynamy, że ten akt wspaniałości, przy gromadzie posłów cudzoziemskich potrzebuje, żądamy pilnie Wierności Twej, aby na 6 dzień miesiąca Września w Warszawie z pocztą porządną i świetno stanął. Która ochota i koszt W. T. w świętej zawsze pamięci, dla naszego dostojenstwa uczyniony, zostawiać za podawającymi się okazjami będzie. Więc tedy nie wątpimy — że W. T. stawić się na to żądanie nasze nie ośmieszysz. Proponuję ci kopii, takim kształtem radziłbyśmy widzieć, jakich Chorągwi Naszej towarzysztwo użyczy, do czego i W. T. kopii swoich proporc, z kitajki białej i czerwonej bez szachowania, stosować będziesz: z czym W. T. nam rzecz miłą i wdzięczną uczynisz. Zyczymy zatem W. T. przy ofiarowaniu łaski Naszej, zdrowia dobrego. Dan w Warszawie dnia 17 m. Czerwca Roku Pańskiego 1637. Panowania naszego Polskiego V, a Szwedzkiego VI roku. Vladislaus Rex”.

Rodzina królewska często przychodziła magnatowi litewskiemu z pomocą, zwłaszcza w tych sprawach, których sam nie mógł załatwić. Tak było np. z ożenkiem ks. Janusza. Sprawa ta wywołała duży rozgłos zarówno w kraju, jak i za granicą. Warto ją więc pokrótce przypomnieć.

Otóż ks. J. Radziwiłł postanowił poślubić — niezwykle

urodzoną i do tego bardzo bogatą Katarzynę Potocką, córkę nie żyjącego już wojewody bractawskiego i Marii Mohylańskiej — córki hospodara Jeremiego Mohyla, wdowy już po drugim mężu, wojewodzie sandomierskim, Mikołaju Firleju.

„Udał się więc — pisze Marcełi Kosman w swej książce „Na tropach bohaterów trylogii” — do bawiącego również w Warszawie krewniaka (z linii katolickiej), kanclerza litewskiego, Albrechta Stanisława Radziwiłła, podówczas wdowca, aby ten w jego imieniu prosił o rękę Katarzyny... Kanclerz podczas uczt przeprowadził długą rozmowę z matką panny, po której zapewnił Janusza, że „sprawa jest na dobrej drodze”, podczas gdy — jak się później okazało — w rzeczywistości prosił o rękę Katarzyny, ale... dla siebie. Podkomorzego (J. Radziwiłła) poinformował dopiero następnego dnia o tym fakcie, winę całą składając na... Matkę Boską, która miała go w nocy natchnąć zamiarem nowego — (trzeciego już) małżeństwa.

Stanęli więc naprzeciw siebie dwaj Radziwiłłowie: 46-letni kanclerz, stateczny pobożni, noszący włosienice, ze zgorznięciem patrzący na innowierców i o 20 lat młodszego Janusza, przystojny kawaler, układowy, mogący podbić osobistym urokiem serce panny. Z pomocą króla, a zwłaszcza jego żony Cecylii Renaty, postanowiono wypłacić figla kanclerzowi i rzecz ta... się udała.”

Książę Janusz Radziwiłł na czele swoich wojsk stoczył wiele zwycięskich bitew za panowania Władysława IV. I tak w czasie wojny z Kozaczyną, odniósł świetne zwycięstwo pod Łojowem, a w kilka miesięcy później zajął Kijów. W wojnie z Moskwą, pod Skłowem — okazał się świetnym strategiem, zmuszając przeciwnika do kapitulacji. W czasie potopu szwedzkiego opowiedział się po stronie króla szwedzkiego Karola Gustawa. W porozumieniu ze stryjczym bratem — księciem Bogusławem Radziwiłłem i kilkoma wyższymi dygnitarzami Litwy, podpisał w sierpniu 1655 r. wierne poddańcze akt, w którym zgadzał się na przyłączenie do Szwecji — Litwy pod jego rządami. W umowie zawartej z wielkorządcą Litwy — Magnussem de la Gardie, panowie litewscy zapewniali:

„My nie wzbraniamy się poddać pod protekcję JKM i że napotym w wierności i posłuszeństwie dla JKM, jako dla W. Xiecia Litewskiego i Pana Naszego, niezachwianie trwać będziemy, tym aktem — stwierdzonym podpisami i pieczęciami naszymi za nas i potomków naszych przyrzekamy i warujemy”.

Janusz Radziwiłł jest postacią kontrowersyjną. Różni oceniają go historycy. Jedni przypisują mu wielkie zasługi dla Polski, zwłaszcza w okresie wojny z Kozaczyną i Moskwą. Inni natomiast potępiają go w związku z odesłaniem Litwy do Polski i podanie jej na jejzyce szwedzkiej. Ale nie tylko zdrada ojczyzny ciążyła na sumieniu magnata litewskiego. Oskarżono go także o inną zbrodnię, dokonaną wobec Rzeczypospolitej. Oto na Sejmie w 1652 r., za jego namową poseł czeski upiłek — Władysław Siciński, doprowadził do zerwania obrad sejmowych przez założenie po raz pierwszy ślawetnego liberum veto.

Czy Janusz Radziwiłł rzeczywiście był zdradcą?

Odstępców - renegatów w okresie potopu szwedzkiego było wielu. Należeli do nich, prócz Janusza Radziwiłła i jego stryjczego brata — Bogusława, znani w ówczesnej Rzeczypospolitej magnaci: podkanclerzy koronny Hieronim Radziejowski i wojewoda poznański Krzysztof Opaliński. Do obozu szwedzkiego przez krótki czas należał także starosta jaworowski, późniejszy hetman wielki koronny i król Jan Sobieski. Całe chorągwie i pułki rycerstwa koronnego wraz z dowódcami przechodziły pod rozkazy najeźdźców.

Zarówno magnaci, jak i szlachta wierzyli, że przy pomocy Szwedów Rzeczypospolita znówu rozkwitnie jak dawniej. W „Potopie” Sienkiewicz tak przedstawia ówczesny sposób myślenia części szlachty:

„Ciężko, panie bracie, ale i tak powinniśmy być radzi z nowego pana. Potentat to i wojownik wielki: ukróci on Kozaków, Turczyńa pohamuje i Septentrionów od granic

odżenie, a my ze Szwecją we społe zakwitniemy”.

Autor „Potopu” jako główne motywy zdrady Janusza Radziwiłła wykładał: pychę i chęć zdobycia za wszelką cenę tronu, a pominięciem milczeniem aspekt polityczny wielkiej gry magnata. W ówczesnej sytuacji Litwa znalazła się w bardzo trudnych warunkach. Rosciły sobie do niej pretensje zarówno Moskwa, jak i — Szwecja. Przeciwno dwom państwom Polska nie mogła wystąpić. Powstała więc konieczność porozumienia się Rzeczypospolitej bądź z Moskwą przeciwko Szwecji, bądź też ze Szwecją przeciwko Moskwie. Do porozumienia z Moskwą dążył król Jan Kazimierz, a za sojuszem z Karolem Gustawem opowiadała się większość magnatów, która w wojnie z Moskwą utraciła swoje majątki na Ukrainie.

W koncepcji przyłączenia Litwy do Szwecji Janusz Radziwiłł nie był bynajmniej odosobniony. Ludność i szlachta litewska, która wiele przeszła wskutek wojny z Moskwą, była pełna entuzjazmu dla wkraczających na Litwę wojsk szwedzkich. Mówiła: „Daj Bóg zdrowie, daj Bóg szczęście księciu wojewodzie za to, że polityczny naród na naszą obronę sprawdził. Gdy Szwedzi wejdą, wrócim do domów, do pogorzeliś naszych...”

Janusz Radziwiłł zmarł w grudniu 1655 r., w czasie oblężenia Tykocina przez wojska wilebskiego — Pawła Jana Sapiehy. Scena jego śmierci należy do najpiękniejszych obrazów naszej literatury. Autor Trylogii poświęcił jej aż kilkanaście stron utworu. Oto niektóre fragmenty:

Gdy nieprzyjaciele naszli ojczyznę ze wszystkich stron (...), on, hetman wielki litewski, zamiast ruszyć w pole, zamiast poświęcić jej ostatnią kroplę krwi (...), związał się z jednym z nieprzyjaciół i przeciwko matce, przeciwko własnemu panu — podniósł świętokradką rękę i ubroził we krwi bliskiej, drogę... On to wszystko na ozydni, a teraz jest u kresu nie tylko hańby, ale i życia (...).

Nagle dał się słyszeć krzyk kilku tysięcy głosów, po czym targnęto coś z okropnym łomotem ścianami, aż głównie i węgle z komina wysypały się na posadzke, jednocześnie Chłapiarni wpadł z powrotem do sali.

— Sapieżnicy brame wysadzili! — krzyknął. — Szwedzi uciekli do wieży... Nieprzyjacieli tu!... wasza książęca mość...

Dalsze słowa zamarył mu w ustach. Radziwiłł siedział na sofie z oczyma wyszłymi na wierzch; otwartymi ustami łapał raz po raz powietrze, żeby miał wyszczerzone, rękom dał sofę, na której siedział (...). Powstał go straszliwa czkawka, oczy wstrząsnęły mu jeszcze okropnie z opary, wypreżył się, padł na wznak i pozostał bez ruchu.

— Skonał! — rzekł medyk. Scenę tę oparł autor Trylogii na książce Edwarda Kotłubaja pt.: „Życie Janusza Radziwiłła”, wydanej w Wilnie w 1859 r. Czytamy tam między innymi:

„X. Janusz, nie ufając własnym rodakom, wysłał żonę swoją z córką i jakie mógł ocalić nieruchomości do Prus, do Taurogów, niedaleko Tylicza, gdzie pod opieką Kurfisty Brandenburskiego miał je bezpieczniejszemi. Sam zaś z nielicznym poczetem wiernych mu sług i dworzan zamknął się w zamku Tykocinie broniomym przez silną załogę Szwedzką. Głównym przeciwnikiem X. Janusza z Panów Litewskich był Paweł Sapieha, Wojewoda Witebski, mąż skądinąd goździej uwieblenia, albowiem tak, jak Stefan Czarniecki w Koronie, on w Litwie pierwszy podał hasło do podziwiania ojczyzny z obcego jarmu. Posiadając znaczne bogactwa w złocie i srebrze zaczął je przebieć na monetę i zaciągnął własnym kosztem wojsko, na czele którego rozpoczął dzieło oswobodzenia, zniósłszy się z Hetmanami Koronnymi, którzy wkrótce potem podnieśli sławną konfederację Tysowicką. Ale wiedzieli ślepa zapalewością i prywatną zemstą obrócić najgroźniejszą na X. Janusza Radziwiłła i oblegał go w Tykocinie. Pisał do Królowej, iż pojmanego go stawi jako zdradę przed sądem Rzeczypospolitej... Atoli nie dożył tej hańby X. Janusz, przywlekłny zgryzotami i smutkiem, wpadł w ciężką gorączkę, z

Mariola Jezierska

Zaczęło Sie Od Okowity

Przed pięcioma wiekami — pojawił się w Polsce napój, w którym (niestety) później rozsmakowało się nasze społeczeństwo. Nazwano go — „okowita” (od łacińskiego „aqua vitae” czyli woda do życia) lub gorzałką. Wszelkie gorzałki początkowo służyły raczej do wachania niż do picia.

Tak rozpoczyna się opowieść o karierze pewnej wódki w naszym kraju. Wzmianki o niej znajdujemy już w źródłach historycznych z początków XVI wieku. Umiejętność destylowania alkoholu przysła do Polski z Zachodu, — prawdopodobnie za pośrednictwem przybyszów nad Wisłę Włochów lub z Niemiec.

Odkryli tę sztukę i stosowali alchemicy arabscy, którzy używali w VIII wieku alkoholu w medycynie. Przez następne siedem stuleci stanowią on środek leczniczy. Z czasem jednak proces otrzymywania wódki przestał być tajemnicą alchemików i lekarzy.

Tajniki pędzenia wódki poznało społeczeństwo staropolskie stosunkowo szybko, — bo do końca XVI wieku — po ten już dobrze w całym kraju poznano. Początkowo wódkę określano mianem gorzałki, a to dla odróżnienia od innych znanych w tym czasie „wódek”, tj. środków leczniczych (zawierały one znikomą ilość alkoholu z dodatkiem ziół, korzeni, owoców i przechowywano je w domowych aptekach).

Lecznicze właściwości gorzałki służyły nieraz jako pretekst do wypicia. Wiąże się z tym osobna tradycja, jako że pędzenie nad aptekami miały kobiety.

Jędrzej Kitowicz w „Opisie obyczajów” z XVIII wieku tak pisze: „Biała pięć dystygnowana na ranny posiłek używała polewki robionej z piwa, wina, cukru, jajec, szafrańu albo cynamonu (...). Ale za to po poleweczce jejmoście domowe same i z goszczącymi na sekret przechodziły się często do apteki i tam wódeczką mdłą po poleweczce zakrapiając, po trosze się gorzałką rozpajały i na rozmaite jedze, dziwaczki, chimeryczki, nareszcie na piżajki ogniste wychodziły”.

A plotkowały przy tym, o! — plotkowały! Znalazły też sposób oczyszczania gorzałki. Właśnie owe jejmoście znaly sekret przyprawiania wódek różnymi ziołami, syropami, korzeniami i owocami. A gdy przyprawiały, to i próbowały. Głosiło też stare przysłowie, że „jak się kuma z kumą

której nie powstał. Gwałtowność charakteru przyspieszyła śmierć jego... Zakąga Szwedzka, widząc, że nie będzie w stanie długo się opierać, zamknęła się w jednej wieży i wysadziła się w powietrze”.

Znany historyk polski, a zarazem konsultant naukowy filmu „Potop” — profesor Adam Kersten, w książce pt.: „Potop — historia” stwierdza, że Sapieha nie oblegał zamku w Tykocinie. „W tym czasie pozostawał w Brześciu, zaś zamek tykociński znajdował się nieprzerwanie w rękach szwedzkich aż do 28. I. 1657 r. Dopiero wtedy, jak pisało w jednej z ówczesnych gazet gdańskich, „między innymi magnatami znanymi do bierania, szczególnie zmarłego ks. J. Radziwiłła, znaleziono skarby i ciała”.

„Nie usprawiedliwiamy bynajmniej postępek J. Janusza — pisze Edward Kotłubaj w zakończeniu biografii magnata. — Przyjęcie przez niego protekcję Szwedów było czynem lekkomyślnym, niegodnym jego poprzednich czynów, chcemy go tylko oczyścić z zarzutu rożnyskiej, wprzód ukartowanej zdrady. Wszakże do nieszczęśliwej bioty pod Sepelówcami, X. Janusz Radziwiłł, przeważnie gromiąc nieprzyjaciela, przed którym tylekroć cała Polska drżała, zasłużył na imię znaną. Posiadając znaczne bogactwa w złocie i srebrze zaczął je przebieć na monetę i zaciągnął własnym kosztem wojsko, na czele którego rozpoczął dzieło oswobodzenia, zniósłszy się z Hetmanami Koronnymi, którzy wkrótce potem podnieśli sławną konfederację Tysowicką. Ale wiedzieli ślepa zapalewością i prywatną zemstą obrócić najgroźniejszą na X. Janusza Radziwiłła i oblegał go w Tykocinie. Pisał do Królowej, iż pojmanego go stawi jako zdradę przed sądem Rzeczypospolitej... Atoli nie dożył tej hańby X. Janusz, przywlekłny zgryzotami i smutkiem, wpadł w ciężką gorączkę, z

zejdzie, bez wódki się nie obejdzie”.

Z wyraźną ulgą pisze dalej Kitowicz o nastaniu mody na picie kawy, bo ona nie tylko białogłoty, lecz i wielu mężczyzn od gorzałki niszczącej zdrowie i rozum zachowała. Jednak, jak się okazało, bezsprzecznie prym w spożywaniu wódki wiodli mężczyźni, którzy nigdy nie zapomnieli o istnieniu „wody życia” i z typowym dla Polaków rozmiłowaniem do jedzenia i picia — jak głosi porzekadło — „mokli w gorzałce”.

Chyba że względu na serdeczność, jaką potrafi wytworzyć nastroj przy kieliszku, jedną z wielu znanych w XVIII wieku wódek nazwano „bratem i siostrą”. Produkowano ją masowo, bo dużo większych dworów — miało prymitywne gorzelnie.

Najwyklesza, nie przepalana wódkę otrzymywano z żyta. Przeważnie wódkę destylowano trzy razy. Po pierwszej otrzymano tzw. „brantówkę”, po drugiej — „prostkę”, po trzeciej natomiast okowitę, tj. spirytus, który rozcieńczano wodą. Uzyskano w ten sposób „prostą wódkę”. Szlachetniejszą była alembikówka, którą przepalano w specjalnych kotłach, zwanych alembikami i przez zmieszanie jej z winem, cukrem oraz ziołami przyrządzano „wódeczkę”.

Tradycja głosi, że przepalanych wódek znano w Polsce około 200 gatunków, w zależności zaś od stosowanych przypraw nazywano je m.in. kminkówką, anyżówką, korzenną itd. Popularność gorzałki była tak duża, że każda okolica kraju, każda grupa społeczna czy zawodowa chrzątała jej swoim imieniem.

A więc prawnicy mieli — „madralkę”, chłopcy — „sieciskę”, rzemieślnicy — „kłodzie”, studzy — „serwatke”. Delektowano się też wódkami słodkimi, np. goździkową, migdałową czy „dubelt-hanyżówką”.

Do najszlachetniejszych należały wódki gdańskie.

Swoją popularność zawdzięcza polska wódka kilku-wiekowej tradycji. Jej eksport sięga już XVII wieku, kiedy to drogą morską trafiała do Holandii, Anglii i Danii. Znało ją również w Austrii, Mokławii, na Węgrzech, Ukrainie i Wołoszczyźnie.

Dziś w przeciwnieństwie do wielu zagranicznych polskich wódek produkuje się tak jak dawniej — na naturalnych składnikach i siodzi się cukrem. Polscy fachowcy znają wszystkie tajniki oczyszczania spirytusu, co decyduje o wysokiej jakości napojów alkoholowych. Popularnej do słownie na całym świecie — wódki „czystej” nie doprawia się aromatami. — Nic więc dziwnego, że podoba ona świat i utrzymuje się na wszystkich rynkach zbytu.

Poznańskie Zakłady Przemysłu Spirytusowego „Polmos” — producent najszerzego asortymentu wódek w kraju (rocznie około 70 gatunków) — wysyła swoje wyroby do 75 państw — na wszystkich kontynentach.

Do głównych odbiorców należą Stany Zjednoczone, RFN, Belgia, Szwecja, Włochy itd. Wódki polskie — trafiają też do krajów egzotycznych, takich jak Kambodża, Brazylia, Meksyk, Hongkong, Nowa Zelandia, Antyle, Wyspy Dziewicze itp.

Oczywiście, większość eksportu stanowi „Wyborowa”. Z wódek czystych najpopularniejsze są też „Baltic vodka”, „Lukusowa” oraz „Extra żytnia”, natomiast z wódek kolorowych: „Wiśniówka”, „Zubrówka”, „Jarzębiak” i „Krupnik”.

Zabytki piśmiennictwa Łacińskiego w Polsce

Do niedawna za najstarsze zabytki piśmiennictwa łacińskiego w Polsce uchodziły zabytki z końca X wieku. Rokiem granicznym był rok 998. Za najstarszy zabytek uchodził opis żywota św. Wojciecha, pochodzący właśnie z tego okresu. Obecnie filolog Bogdan Boltz odkrył w bibliotece katedralnej w Gnieźnie kalendarz łaciński „Capitulare ewangeliorum de anni circulo”, zawierający fragmenty Ewangelii na niedziele i święta i pochodzący z początków IX wieku. A zatem — przez odkrycie tej księgi — granica znajdujących się w Polsce zabytków piśmiennictwa łacińskiego przesunęła się z końca X wieku na początek IX wieku, czyli prawie o dwieście lat.

SEE ALL THE GLAMOUR OF THE FASHION WORLD In Formals, Pant-Suits, Dresses And Coats... Selected For Discriminating Women

We feature half sizes.

We Speak Polish

Verlene's Fashions "MILADY'S"

5714 W. BELMONT Chicago, Ill. 60634 Phone 286-4464

Ed Moskal Prezesem Korporacji Domu Młodzieżowego Okr. 13 ZNP

Posiedzenie Dyrekcji Korporacji Domu Młodzieżowego przy Okręgu 13 ZNP odbyło się w poniedziałek, dnia 26 maja, w sali Skarbnika ZNP Edwarda Moskala, 5639 N. Milwaukee ave.

Uchwalono urządzić Instalację w piątek 20 czerwca i zaprosić członków Zarządu Centralnego ZNP, Komisarza i Komisarzy Okręgu 13 ZNP, Prezesów Gmin i Grup Związkowych Okr. 13 ZNP.

W międzyczasie Zarząd opracuje dalsze plany. Na tym odcroczono posiedzenie.

Edward Moskal, prezes

Korp. Domu Młodz. Okr. 13

Helena M. Stermińska,

sekretarka

2 MILWAUKEE

FOR ALL YOUR INSURANCE NEEDS
★ ★ ★
AUTO, LIFE, HOMEOWNERS, BUSINESS.
Call JUDY WITAS
SENTRY INSURANCE
643-4710

ALUMINUM INSTALLATION SERVICE
Aluminum Siding, Custom Trim, Roofing, Gutters, Combination Storm Windows. Free estimates.
All Work Done On Recommendation.
RICHARD STEPNEWSKI
(414) 543-3242

ELECTRICAL SERVICE
ELECTRIC WIRING
RESIDENTIAL COMMERCIAL INDUSTRIAL
Free Estimates
24 Hr. Emergency Service
(414) 466-4484
Milwaukee Day Electric, Inc.

SNYDER'S SHARPENING SERVICE
McCulloch Chain Saws
Sales & Service
Mon.-Thurs. — 4-7 p.m.
Fri., Sat. — 8-7 p.m.
3928 E. Amercian Ave.
Oak Creek, Wis.
Call (414) 762-9278

24 HOUR WRECKER
Tow Service
AUTO BODY REPAIR AND EXPERT PAINTING
WOYTASIK'S AUTO BODY & PAINT CO.
106 N. Chicago Avenue
South Milwaukee
(414) 762-7700

ALLIS TRANSMISSIONS
Complete Auto Repair and Transmission Repairs.
Engine Overhaul-Tune-up
Brakes, Mufflers, etc.
5330 W. Lincoln
(414) 321-1050

THE VALLEY
120 Rawson, Oak Creek
MENU FOR FRIDAY:
SALAD, CART, FISH, CHICKEN.
(No Food Saturday)
Sat. Nite Featuring:
COUNTRY AIRES

VETERAN'S PARK
5607 S. 6th St., Milwaukee, Wis.
POLKA DANCING
Every Sunday 3 BANDS
In Hall & Under Tent
3 to 11 P.M.
Barbecue Beef on Spit
Sausages & Chicken
NO ADMISSION FEE.

ROOFING
240-Lb. Seal-Down.
SHINGLES
As low as \$32 per sq.
FREE ESTIMATES.
(414) 761-2530

CARPENTRY
Remodeling, Repairs, Additions
Kitchens, Rec. Rooms
Member Home Improvement Council & Better Business Bureau.
After 5 p.m. CALL
(414) 453-5037
DAN LUNDSTROM

FOR EXPERT CABINET WORK
TRY US!!
Custom Made—Free Estimates
J and K Woodworking
4030 S. Pine 483-0165

CAR AIR CONDITIONING & BRAKE WORK, TUNE-UPS FRONT END ALIGNMENTS SLATTERY'S ENCO SERVICE
13150 Watertown Plank Road
786-1635 (414) 782-9928

MILWAUKEE'S "HOME COOKING"
SANDWICHES—HOT/COLD
Monday thru Friday 6-6
Saturday, open 6-3
Closed Sundays.
ROAD RUNNER
5012 W. Center St.

E.M.S. TRUCKING, INC. MOVING?
Household or business, whatever you need, we can help. We offer a complete moving service.
Call 542-3736 TODAY!

QUALITY TOP SOIL
LAWNS & GARDENS
Pulverized, Screened Brown or Special Blends.

SAND & CRUSHED LIMESTONE
Prompt delivery.
(414) 421-0070
DEL SIEVERT TRUCKING, INC.

G. W. ROOFING & SIDING, INC.
★ ALUMINUM SIDING & TRIM
★ COMPLETE ROOFING SERVICE
FREE ESTIMATES.
782-7108

TELEVISION REPAIR COLOR SPECIALISTS
Free estimates and professional repairs on communication and television equipment at very REASONABLE RATES by Federally licensed electronic technicians.
645-9987 24 HOURS

Z Gminy 39 ZNP

Zakończenie Roku Szkolnego w Szkółce Gminy 39-ej

Zarząd Szkółki języka polskiego przy Gminie 39-ej ZNP podaje do wiadomości, iż zakończenie roku szkolnego w tej szkółce odbędzie się jutro, w sobotę, dnia 31-go maja. Program rozpocznie się o godzinie 1:30 po południu w Archer Pk. domu parkowym, pnr. 3901 S. Kilbourn Avenue.

Dziś wykona przygotowany program tańców, śpiewów i deklamacji. Zapraszamy rodziców, przyjaciół, członków Gminy 39-ej i Grup przy należnych do Gminy, nadto inne Gminy i Grupy oraz publiczność i sympatyków. Wstęp jest bezpłatny.

Melania Winiecka, Dyrektorka ZNP, przewodnicząca szkółki.

Protestują Przeciw Budowie Wieżowców

200 mieszkańców 40-ej wardy odbyło wiec portestacyjny przeciw zamierzonej przez CHA budowie wieżowca dla starszych obywateli w północnej części miasta, w obrębie wardy. W czasie wiecu na który przybył nowoobрани alderman Sol Gutstein, protestujący oświadczyli, że nie mają nic przeciw budowie mieszkań dla emerytów, ale nie chcą w swej dzielnicy wieżowca, który będzie szpić całą okolicę.

CHA zamierzało budować 20-piętrowy dom — ale ze względu na inflację zdecydowano się ograniczyć do 13 do 15 pięter. Asystentka Gutsteina, Myra Luster powiedziała, że mieszkańcy doradzają budowę dwóch domów, 6-cio lub 7-mio piętrowych, co będzie wygodniejsze dla emerytów.

Z MILWAUKEE

FURNACE AND BOILERS FROM \$415.
Gas Conversions \$190
Services \$12.50
NEED WORK 344-5284

445-2335 — TOWING
• Carabiner, Brakes
• Ignition, Air Conditioning
LOU'S Mobil
FULL SERVICE
243-9066
2227 N. Holton Ave.
Milwaukee, Wis.

EARN EXTRA CASH \$60 Monthly and More.
DONATE PLASMA
TWICE A WEEK
No Waiting.
2126 W. Fond du Lac
931-0600
WHOLE BLOOD DONORS
1201 S. 16th St. 672-6980

THOMAS LANDSCAPING CO.
Professional contractors serving Milwaukee and suburbs.
• Lawn Cutting Service • Sodding
• Old Lawns Removed
• Fertilizing • Weed Control
Fully Insured
North — (414) 344-3010
South — (414) 321-9231

TILE LINOLEUM
Floors by ARMSTRONG
Inlaid
No Wax File
445-7065
STOLTZ FLOORING
FREE ESTIMATES
Call DOUG 445-7230
S & D PAINTING SERVICE

PAINTING
SPRING CLEAN UP TIME
We will make that room or house look like new.
FREE ESTIMATES
Call DOUG 445-7230
S & D PAINTING SERVICE

FRANK'S Auto Body Clinic
New Hours: 8 to 5 p.m.
3636 E. Adams Ave.
Cudahy
482-3450
(Frank Orzechowski, Owner)
481-8995

CONCRETE WORK SPECIALISTS
Drives, patios, walks, walls, exposed aggregate.
3-K'S
CONSTRUCTION, INC.
414-679-3700

MOVING AND STORAGE MOVERS
LOCAL, LONG DISTANCE
REASONABLE.
(414) 372-3992

C. M. SOILS
TOPSOIL MANURE
PEAT SAND
GRAVEL HAY
Delivered Bulk
544-1297

Mayor Daley Przedstawi Milionowy Plan Robót Publicznych

Mayor Daley przedstawił w Radzie Miejskiej wniosek rozpoczęcia publicznych projektów budowlanych w Chicago na sumę \$88 milionów. Prace te mają skoncentrować się na budowie i renowacjach posterunków policyjnych, stacji straży pożarnych oraz mają podnieść jakość punktu miejskiego przedsiębiorstwa oczyszczania.

Według propozycji mayora pieniądze na realizację projektów pochodząby ze sprzedaży obligacji (bondów) przez Komisję Robót Publicznych (Public Building Commission) w okresie od 1975 do 1979 roku. Miasto spłaciłoby później dług w ciągu 20 lat z własnych dochodów.

Wniosek, który niewątpliwie zostanie zatwierdzony na

Zbrodnie Wehrmachtu

W Piotrkowie Trybunalskim odbyło się międzywojewódzkie sympozjum na temat zbrodni hitlerowskiego Wehrmachtu popełnianych — we wrześniu 1939 roku. Już w pierwszych dniach działań wojennych niemieckie siły zbrojne, zarówno lądowe jak i powietrzne zastosowały tu barbarzyńskie metody eksterminacyjne w stosunku do jeńców wojennych i ludności cywilnej.

Na terenie pow. piotrkowskiego — zamordowano we wrześniu 1939 r. 143 osoby. Z rąk hitlerowskich oprawców w wojskowych mundurach — poniosła śmierć na terenie pow. bełchatowski go 56 osób a radomszczańskie 308 osób. Na ziemi częstochowskiej w pierwszym miesiącu wojny Wehrmacht zamordował 600 bezbronnych osób, a 141 w pow. włoszczowskim i koneckim, woj. kieleckie.

Ofiarami hitlerowskich żołnierzy bardzo często padały również kobiety i dzieci. Sympozjum towarzyszyła wystawa materiałów archiwalnych i wydawnictw o tematyce okupacyjnej.

Wspólna Kampania

W bieżącym roku PLL LOT i Orbis wspólnie z SAS i największymi skandynewskimi biurami podróży zorganizowały (po raz pierwszy na taką skalę) kampanię reklamowo-akwizycyjną.

Prowadzona wielokierunkowa akcja przewiduje wykorzystanie wszystkich nowoczesnych technik, a więc nie tylko doskonale przygotowane foldery (na b. wysokim poziomie poligraficznym), lecz także spotkania z prasą i biurami podróży, listy akwizycyjne, projekcje filmowe, filmy w kasetach przygotowane dla biur podróży itp.

Przewiduje się, że w wyniku tej akcji zwiększeniu ulegnie ilość turystów skandynewskich przybywających drogą lotniczą do Polski, a także pragnących zwiedzić inne kraje Europy środkowo-wschodniej.

PARAFIA ŚW. TURYBIUSZA

5646 SO. KARLOV AVENUE
W niedzielę, dnia 1-go czerwca, Uroczystości Graduacyjne oraz Msza św. na intencję Graduantów będzie odprawiona o godzinie 1:30 po południu.
Zaraz po Mszy św. będą wręczone Graduantom dyplomy przez Ks. Prałata Józefa Mroczkowskiego.
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA POMYŚLNOŚCI
We Wszelkich Dalszych Zamiarach Życiowych
Dla Graduantów w Dalszym Życiu Powodzenia
w Dalszej Pracy i Sukcesów we Wszelkich Poczynaniach
— zasyłają —

KS. PRAŁAT JÓZEF MROCZKOWSKI, Proboszcz
oraz Księża Asystenci:
KS. HENRY OLEJNICZAK—KS. MARCEL PAŚCIAK
KS. NORBERT ZAWISTANOWICZ
oraz **SIOSTRY NAUCZYCIELKI FELICJANKI**
i cały Fakultet Nauczycielski

Parafia Świętych Młodzianków

743 N. Armour ul.
Graduacja Szkoły Parafialnej Klasy 8-ej odbędzie się w niedzielę, dnia 1-go czerwca, o godz. 9:00 rano Ks. Prob. Edward Pająk odprawi Mszę św. na intencję Graduantów.
Przemówi do Graduantów oraz wręczy dyplomy 38 Graduantom
Naszym Kochanym "Młodziankom"
Kończącym Szkołę Podstawową Parafialną
NA MŁODZIANKOWIE
— zasyłają —
Serdeczne Życzenia oraz Błogosławieństwa Bożego
Na Wszelkich Drogach Dalszego Waszego Życia
KS. EDWARD PAJĄK, Proboszcz
KS. KLAUDIUSZ KLARKOWSKI, Proboszcz-Emeryt
oraz Wikary—Ks. Ryszard Nowicki
i Siostry Nauczycielki z Młodziankowa

Z Dnia

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

wyzysku. Dlatego w reportażach telewizyjnych i prasowych na Zachodzie "nie ma nawet zawaalowanej sugestii, pisze Mieroszewski, która wskazywałaby, że Polacy pozbawieni niemal od lat 40 prawa do wolnych wyborów cierpią z tego powodu. Niemal codziennie w prasie brytyjskiej znajdujemy artykuły lub wzmianki o tym, że Murzyni w Rodezji domagają się wolnych wyborów. Wszyscy Brytyjczycy popierają to żądanie i od lat rząd brytyjski zabiega energicznie by temu żądaniu uczynić zadość...

"Polacy nie domagają się wolnych wyborów natomiast czarni Rodezyjczycy domagają się wolnych wyborów gromkim głosem, tak w kraju jak i za granicą. W Wielkiej Brytanii każdy wie, że istnieje problem rodezyjski natomiast nikt nie wie, że istnieje problem polski". Czy powinniśmy się dziwić? Tam — za domaganie się wolności czekają smiałka szkany — za mnienie drogi do awansu lub utratą pracy. Gdyby Moskwa zarządziła przycięcie śrub — aresztowanie i tortury.

Na Zachodzie nikomu nie grozi. Mimo to, ilu wśród nas — dla podtrzymania znicza wolności — rezygnuje z przyjęć i współpracy oraz po dawania tustej dłoni wczorajszym oprawcom UB, obecnie specjalistom od dywersji, dezinformacji, lub wywiadu, działającym na szkodę Stanów Zjednoczonych i Polonii, a także Polski, nie "ludowej", lecz wczelnej? Tej Polski, która według Kisiele "istnieje... poza czasem i przestrzenią, jako pojęcie duchowe, zacepione o rzeczywistość swą historią, kulturą, religią, językiem, utrwalone w piśmiennictwie, w dziełach sztuki, w dokumentach, Ta... Polska, na pozór nieuchwytna, jest w istocie rzeczywistością najtrwalszą". Zbudowali ją "aktywiści idej niepodległościowej": Kościuszko, Mickiewicz, Słowacki, Chopin, Lelewel, Czartoryski, Traugott, Piłsudski, Frakcja Rewolucyjna PPS, Legiony, Wyspiański (wymieniam największych). W tym samym czasie plutokracja zapewniała monarchom zaborych o swej lojalności. "Przy tobie stoimy i stać będziemy" — mówili panowie w Galicji. Wtórowały im miliony "zjadaczy chleba". Ale emigracja podsycała znicz wolności, za co wędziący naród nazwał ją "wielką", choć liczyła zaledwie kilkanaście tysięcy osób.

Jak historycy oceniają naszą emigrację? Obawiam się, że napiszą: "skarłej dawni bohaterowie (prawda, nie wszyscy), a gdy obrośli tuszczem jak borsuki na zimę — zapomnieli dlaczego nie wrócili do ojczyzny. Za bezpłatne luksusowe pokoje w hotelach, za kawior i wyborową pogodził się z namiastką państwowości. Niektórzy nawet zachwycali się szczytobliwością Kremla, który nie wcielił Polski do swego Imperium jak Litwę i Estonię, lecz pozwolił na stworzenie "rządu" z uległych mu Polaków (z imienia)".

Jan Krawiec

PARAFIA ŚW. JADWIGI

2226 North Hoyne Ave.
GRADUACJA SZKOŁY PARAFIALNEJ
odbędzie się w Niedzielę, Dnia 1-go Czerwca
Msza św. na intencję graduantów odbędzie się o godz. 9:00, gdzie nastąpi rozdanie dyplomów dla graduantów przez ks. Jana Iwickiego, C.R., proboszcza, który także przemówi do graduantów, poczem nastąpi wspólne śniadanie w sali parafialnej dla rodziców i graduantów.
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
DLA WSZYSTKICH NASZYCH GRADUANTÓW.
Wiele sukcesów i jak najlepszych rezultatów w dalszym życiu. Wszelkiego najlepszego i wiele dobrej pomyślności i pełnego powodzenia we wszelkich poczynaniach życiowych
— zasyłają —
KS. JAN IWICKI, C.R., Proboszcz
KS. TADEUSZ ZYGOWICZ, C.R., Ojciec Przełoż.
KS. JAKUB PRUSINSKI, C.R. — **KS. JAN POREDA, C.R.**
KS. EDMUND BUJAŁSKI, C.R. — **KS. ROBERT KURTZ, C.R.**
KS. KAZIMIERZ GUZIEL, C.R., Rezydent

SZKOŁA PARAFIALNA Najsw. Marii Panny Anielskiej

1825 NORTH WOOD ULICA
Msza SW. Dziękczynna dla Graduantów w Niedzielę, dnia 1-go czerwca, o godzinie 12:15 w południe
o nabożeństwie Mszy Św. zaraz w kościele wręczenie dyplomów przez ks. proboszcza Edwina Karłowicz, C. R., poczem będzie Błogosławieństwo dla Graduantów. — Ponieważ będzie Graduacja, nabożeństwa po południu w tę niedzielę nie będzie. Dzień Graduacji jest świętem Parafii, a zarazem przypomnieniem, że Dziecko Polskie należy do Polskiej Szkoły Katolickiej w Parafii. Każde dziecko katolickie powinno uczęszczać do katolickiej szkoły, aby zdobyć najlepsze zasady moralne, co jest podstawą postępowania w życiu.
NAJSERDECZNIEJSZE GRATULACJE
i dalszego powodzenia w życiu i wiele sukcesów dla wszystkich Graduantów szkół publicznych, wyższych i na uniwersytetach.
Wszystcy Księża z Marianowa:
KS. EDWIN KARŁOWICZ, C.R., Proboszcz
KS. LEONARD PRUSINSKI, C.R., Ojciec Przełożony
KS. STANISŁAW PAWLKOWSKI, C.R.
KS. MARIAN KALETH, C.R., **KS. EDWARD JANAS, C.R.**
KS. BRONISŁAW OSTREGA, C.R., Rezydent
oraz Siostry Nauczycielki
ze Zgromadzenia Zmartwychwstania Pańskiego i cały Fakultet.

Parafia ŚŚ. Piotra i Pawła

3745 S. PAULINA ULICA
Uroczysta Graduacja Szkoły Parafialnej odbędzie się w Niedzielę, dnia 1-go Czerwca, o godz. 12:00 w południe będzie odprawiona Msza św. na intencję Graduantów.
Poczem **KS. JÓZEF MYTYCH, PROB.** przemówi do Graduantów i wręczy im dyplomy.
— zasyłamy —
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA
Dla Wszystkich Graduantów Dalszego Wykształcenia oraz Dla Wszelkich Wszelkich Poczynań Planów i zamiarów, oraz Osiągnięcia Jak Największych Sukcesów w Waszej Pracy, Zadowolenia i Radości Życiowej we Wszelkich poczynaniach — Szczęście Wam Boże!
KS. JÓZEF F. MYTYCH, Proboszcz
oraz Asystent **KS. TADEUSZ MAKUCH**
oraz Siostry Nauczycielki Felicjanki

SZKOŁA PARAFIALNA PARAFII ŚW. PANKRACEGO

4025 S. Sacramento Ave., i 40-ty Place
W niedzielę dnia 1-go czerwca, Uroczystości Graduacyjne oraz Msza św. na intencję Graduantów będzie odprawiona w ową niedzielę, o godzinie 12-tej w południe
Zaraz po Mszy św. będą wręczone Graduantom dyplomy oraz nagrody przez ks. proboszcza Władysława Stefankiego
NAJSERDECZNIEJSZE ŻYCZENIA POMYŚLNOŚCI
We Wszelkich Dalszych Zamiarach Życiowych
Dla Graduantów w Dalszym Życiu Powodzenia
w Dalszej Pracy i Sukcesów we Wszelkich Poczynaniach
— zasyłają —
KS. WŁADYSŁAW STEFANSKI, Proboszcz
KS. ROBERT M. NIEC, Proboszcz-Emeryt
Wikary Ks. Hieronim Brzozowski
oraz Siostry Nauczycielki
Franciszkańki Błogosławionej Kunegundy

Szkoła Parafialna Św. Salomei

11824 SOUTH INDIANA AVENUE
w Dzielnicy Kensington
GRADUACJA ODBĘDZIE SIĘ W NIEDZIELĘ, DNIA 1-GO CZERWCA
Msza Św. Dziękczynna dla Graduantów odbędzie się o godzinie 8 mej rano, potem nastąpi rozdanie dyplomów Graduantom. Dyplomy wręczy Ks. Proboszcz Karol P. Gryzik i przemówi do graduantów.
Wszystkim Graduantom Szkół Katolickich życzymy w dalszych poczynaniach życiowych wiele sukcesów. Szczęście Wam Boże.
KS. KAROL P. GRZYK, Proboszcz
KS. BOLESŁAW LISOWSKI, Asystent
oraz Siostry-Nauczycielki
i cały Fakultet Nauczycielski

Szkoła Parafialna Św. Jacka

3636 W. WOLFRAM ULICA
Zapraszamy Rodziców i Przyjaciół na Uroczystości
Zakończenie Roku Szkolnego i Graduację w Niedzielę, 1-go Czerwca
MSZA ŚW. na intencję dla Graduantów o godzinie 8:15 rano
Uroczystości Graduacyjne zaraz po Msza św. i wspólne śniadanie
Podczas Śniadania Do Graduantów Przemówi oraz Wręczy Dyplomy
Ks. Franciszek Grzechowiak C.R., Proboszcz
Owoc wyda dobry, tylko to drzewo, które odpowiednio pielęgnowane. Dlatego wszyscy rodzice powinni pamiętać, że ich dziecko powinno otrzymać jak najlepsze wykształcenie i wychowanie. Takie warunki daje każda szkoła katolicka.
Dalsze wykształcenie powinno być dla ich dzieci w szkołach wyższych i uniwersytetach katolickich. Te szkoły i tego rodzaju wykształcenie nie tylko dają każdemu dziecku podstawy i zasady wiary katolickiej i najlepszą moralność katolicką w życiu, lecz dają mu także doskonałą wiedzę, to co jest gwarancją powodzenia życiowego i zadowolenia i szczęścia w jakimkolwiek zawodzie jaki sobie wybierze w przyszłości.
Dla Graduantów jak najlepszych sukcesów i osiągnięć na nowej drodze życia we wszystkich poczynaniach Waszych!

KSIĘŻA Z PARAFII ŚW. JACKA ORAZ CZCIGODNE
SIOSTRY NAUCZYCIELKI
i cały Fakultet Nauczycielski

BIMBO'S DRIVE-IN

- Hot Dogs and Fries with all the trimmings 55 cents
- Italian Sausage 85 cents
- Italian Beef 90 cents
- Polish Sausage 75 cents
- Chili Dogs with Fries 65 cents
- Soft Drinks and Coffee

2701 N. Central — Phone 237-9573
OPEN 9 A.M. TO 12 MIDNIGHT

We welcome our Polish-Americans friends at

Chicago Pizza Restaurant
2010 WEST CHICAGO AVE.
THE BEST PIZZA IN TOWN.
Specializing in — Steaks, Ribs, Shrimp, Spaghetti, Hamburgers, Lasagna and Veal Parmesan.

Phone — 342-7373
We put up orders for churches & organizations.

SS GONAR SECURITY SYSTEMS

Ten mały aparat zawoła policję, straż pożarną i trzy inne numery aby ochronić Wasz dom, rodzinę albo interes od włamania i pożaru.

To może uratować wasze mienie i wasze życie.

REZYDENCJA, INTERES, KLINIKA, KOŚCIÓŁ

To jest zabezpieczenie techniczne, które czuwa kiedy rodzina śpi, i jest na straży kiedy Was niema.

WŁAMANIE, RABUNEK, POŻAR, NAGLE WYPADKI

Do informacji o to bezpieczeństwo albo broszurę, proszę dzwonić lub pisać. 15% zniżki z okazaniem ogłoszenia.

QUINN SECURITY SYSTEMS, INC.
1915 N. HARLEM, CHICAGO 237-7775

NOVAK AND COMPANY
HEET METAL WORKS
1928 W. Fullerton Ave.
Humboldt 6-4588

Fabryka Wszelkich WYROBÓW BLACHARSKICH

WYKONUJEMY WSZYSTKO: RYNNY KOMINY I.T.D.

REPERACJA I INSTALACJA NOWYCH FURNESÓW
REPERUJEMY I KŁADZIEMY NOWE DACHY
KOSZTORYSY I OBLICZENIA DARMO

Roboty i Robotnicy Assekurowani

TOMASZ NOWAK, SR. i TOMASZ, JR. SYN, Właściciele

WSZELKIEGO RODZAJU NARZĘDZIA ELEKTRYCZNE

Robione Na Polskę—230 Volt

MOŻNA JE WYSLAĆ DO POLSKI LUB KUPIĆ I ODEBRAĆ W NASZYM SKŁADZIE

MÓWIMY TYLKO PO ANGIELSKU.

Specjalna Zniżka z Tym Ogłoszeniem

ASHLAND HARDWARE
1013 N. ASHLAND 486-1271

PEKAO

WYSYLAJĄC DOLARY DO POLSKI KORZYSTAJ Z:

PRZEKAZÓW PEKAO

gdy masz płatności dewizowe w Polsce, chcesz opłacić koszty podróży lub złożyć pieniądze na rachunku bankowym

CZEKÓW PEKAO

gdy wyjeżdżasz do Polski na stałe lub czasowo a nie chcesz zabierać w podróż gotówki

ZLECENIE "DO WYBORU"

gdy chcesz zrobić miły prezent rodzinie lub bliskim w Polsce

ZAMOWIENIA PRZYJMUJĄ AUTORYZOWANI DEALERZY PEKAO

PEKAO TRADING CORPORATION

225 Park Ave. South New York, N.Y. 10003

333 N. Michigan Ave. Chicago, Ill. 60601

AVENUE OFFICE SUPPLY COMPANY
Complete Line of Office Supplies
For Immediate Delivery
4810 N. Western LO 1-8351

STATE FARM
Auto Life Fire INSURANCE

PO UBEZPIECZENIE TELEFONUJECIE DO:

STATE FARM INSURANCE COMPANIES

Bob Stefanczyk
Przedstawiciel
3922 W. DIVERSEY
CHICAGO, ILLINOIS 60647
Telefon: 486-0443
MÓWIMY PO POLSKU

STATE FARM
Insurance Companies
Home Office: Bloomington, Illinois

Robione u Was w Domu

CZYSZCZENIE DYWANÓW PARĄ

DOROCZNA OKAZJA WIOSENNĄ!
Zwyczaj. 20c st. kw.
Zniżone do
15c St. Kw.
Przedpokoje Darmo

DZWOŃ DO UBM TERAZ!
286-5525
MÓWIMY PO POLSKU

United Bldg. Maintenance

Godny Uwagi i Ważny Projekt Mitchell Kobelińskiego

Cóż więc dzieje się z adw. Mitchell Kobelińskim z Chicago, który urzęduje obecnie w Washingtonie jako dyrektor Export-Import Bank?

Nadarzyła się właśnie okazja przeprowadzenia rozmowy z byłym prezesem stanowczego wydziału Kongresu Polonii Amerykańskiej, gdy przybył on do Chicago.

I okazało się, że dyr. Kobeliński nie utonął w stołecznej biurokracji. Pracując na stanowisku dyrektora w potężnej instytucji finansowej, która w poważnej mierze realizuje amerykańską politykę w handlu zagranicznym, Kobeliński nie ogranicza się do załatwiania bieżących spraw, związanych z jego obowiązkami służbowymi, ale też za poznawczy się dobrze z mechaniką działania Banku, doszedł do przekonania, że należy występować z nowymi koncepcjami w dziedzinie rozwijania możliwości wywozu towarów amerykańskiej produkcji.

To też dyr. Kobeliński wysunął wielkiej wagi i wyjątkowo interesujący projekt utworzenia specjalnego Departamentu of International Trade and Investment, w którym zostałyby skoncentrowane wszystkie zagadnienia naszej polityki handlowej w stosunku do zagranicy.

— "Ten projekt utworzenia specjalnego Departamentu nie jest bynajmniej żadną nową ideą — powiedział nam Kobeliński — ponieważ takie departamenty istnieją w większości krajów wysoce przemysłowych i po prostu zdziwiał, że nie mamy go w Stanach.

— Gdy lata temu wywóz naszych towarów nie miał większego znaczenia dla kraju, można było wszystkie zagadnienia rozwiązywać w ramach Departamentu Handlu. Ale czasy zmieniły się i obecnie absolutnie istnieje, według mojego rozeznania i mojej oceny, potrzeba utworze-

nia specjalnego Departamentu dla handlu z zagranicą".

Zapytany co uczynił w zakresie propagowania swojego projektu, dyr. Kobeliński wyjaśnił, że prezentuje swój projekt przy każdej okazji, gdy bierze udział w konferencjach i spotkaniach z kołami przemysłowymi, bankowymi i handlowymi. Projekt spotyka się nie tylko z zainteresowaniem, ale i z poparciem.

— "Przemawiałem na ten temat w czasie przyjęcia Milwaukee World Trade Club — mówił Kobeliński. — Przemawiałem w programie ogólnokrajowej konferencji International Committee Aerospace Industries Association w San Diego, Cal. W różnych innych okazjach dyskutuję ten problem z przedstawicielami Kongresu, z czynnikami kierującymi naszym eksportem. Oczywiście te koła powinny dobrze rozumieć konieczność międzynarodowej wymiany handlowej, jak też szczególnie naszego eksportu, ale ogólnie muszę powiedzieć, że zagadnienia te są raczej niedoceniane w niektórych środowiskach jako element naszej gospodarki narodowej.

— To też staram się pozyskiwać zwolenników mojego projektu przede wszystkim w Kongresie. Konferowałem z kongr. Thomas Rees z Calif., który stoi na czele Subcommittee on International Trade and Finance i mogę stwierdzić, że projekt ma jego poparcie. Co więcej, kongr. Rees rozważa obecnie sprawę wniesienia odpowiedniego projektu ustawy o utworzeniu Departamentu Międzynarodowego Handlu i Inwestycji".

Dużym osiągnięciem tej akcji Kobelińskiego jest to, że w czasie posiedzenia President's Export Council w Białym Domu (6 maja) idea była szeroko dyskutowana, znajdując poparcie przedstawicieli największych w kraju korporacji, wchodzących w skład

Council. Również U.S. Chamber of Commerce udziela poparcia projektowi Kobelińskiego.

Nasz rozmówca przedstawił do wglądu kopie różnych pism, jakie otrzymał ostatnio, wyrażających poparcie dla jego planów i akcji na rzecz utworzenia Departamentu. Są to m. in. pisma od U.S. Chamber of Commerce, od Lloyds Bank w Los Angeles, od sen. Adlai Stevenson (D) z Illinois.

Rozmowa z dyr. Kobelińskim wykazała, że nie stał się on typowym stołecznym biurokratą, ale pragnie swoją służbą publiczną na wysokim stanowisku federalnym wnieść poważny wkład w

nie wkład na rzecz interesów gospodarczych kraju. Trzeba więc wyrazić zadowolenie, że właśnie adw. Mitchell Kobeliński jest przedstawicielem naszej społeczności w administracji rządowej i wysuwa się w zakresie swoich służbowych zainteresowań na stanowisku dyrektora Export-Import Bank jako rzecznik śmiały, wybiegających w przyszłość koncepcji.

Warto też przypomnieć, że to prezes KPA, Alojzy Mazewski, zaprezentował Kobelińskiego do nominacji na stanowisko w wspomnianej instytucji federalnej. Kobeliński nie zawiódł pokładanych w nim nadziei i zaufania. (jb)

Katie's House of Beauty
Formerly Donald's House of Beauty
Archer & Pulaski
3635 West 63rd Street — Phone 585-2586

Senior Citizens special prices on Wednesdays.
We are Specialists in Color, Precision Hair Cutting, and Blow Waving Permanents that please.
CLOSED MONDAYS AND TUESDAYS.

ARBET'S Furniture Company
2442 W. 47th 376-1100

"ALL NATIONALLY ADVERTISED BRANDS"
Furniture — Appliances — Carpeting
Complete Home Furnishings—Free Interior Decorating Service
Hrs.: Mon. & Thurs. 9-9:30; Tues., Fri., Sat. 9-6.
CLOSED WED AUGUST BELAUSKAS, Mgr.
— Mention This Ad —

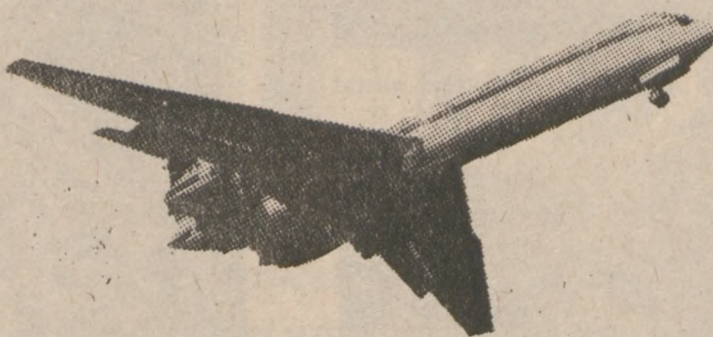
WE HAVE HOT PLANTS AND EARLY BLOOMERS
— at —
Hoelterhoff's Garden Shop
3907 N. Harlem Avenue
Chicago, Illinois
Phone 777-5744

MEET YOUR FRIENDS
— at —
JERI-ANN'S LOUNGE
4959 S. Hoyne
JERRY and MARY ANN STREJC
Proprietors
Formerly HELEN'S DRINCUP INN

DR. J. C. TZENG, M.D.
Announces Opening Acupuncture Clinic
176 W. Adams St. — Chicago
Phone: 263-3292

CHICAGO-WARSZAWA POLSKIM EXPRESSEM

POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT wspólnie z **UNITED AIR LINES** oferują atrakcyjne, najszybsze i najdogodniejsze połączenie między Chicago i Warszawą od 1-go KWIETNIA we wtorki, czwartki i niedziele.

UNITED AIR LINES UA-120 Friendly Skies		
Odlot z Chicago (O'Hare)	2.25 PM	
dworzec United		
Przylot do Nowego Jorku (Kennedy)	5.30 PM	
POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT 10-007 POLISH EXPRESS		
Odlot z Nowego Jorku (Kennedy)	7.00 PM	
dworzec PanAm		
Przylot do Warszawy	8:40 A.M.	(czas miejscowy)

LOT dla swoich pasażerów z Chicago wprowadził specjalne udogodnienia

- Odprawa pasażerów w Chicago przy wspólnym stoisku LOT/UNITED w asyście hostessy władającej biegle językiem angielskim i polskim
- Bagaż odprawiany jest bezpośrednio do Warszawy
- Pomoc hostess w Nowym Jorku
- Przejazd z dworca United do Panam specjalnym autobusem Air-line Connection

Nowy Jork—Warszawa non-stop w rekordowym czasie 7 godz. i 50 minut.

Korzystajcie Państwo z naszej atrakcyjnej oferty a w sprawach rezerwacji i zakupu biletów skontaktujcie się ze swoim agentem podróży lub bezpośrednio z nami:

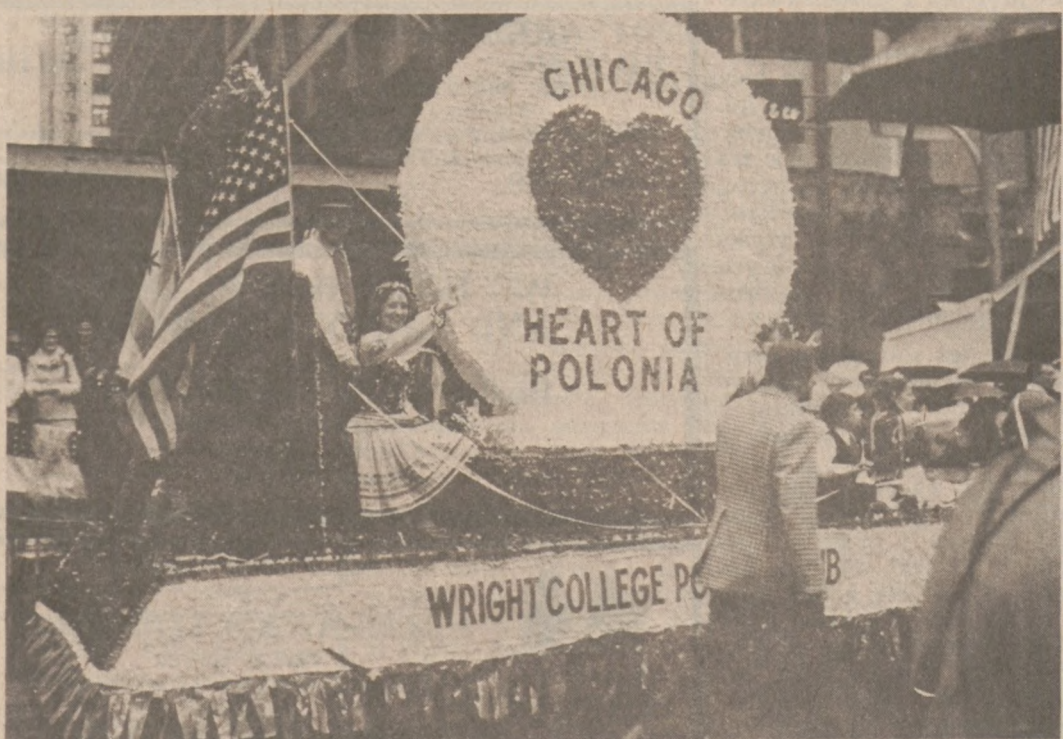
• LOT • POLSKIE LINIE LOTNICZE

333 North Michigan Avenue, Chicago, Ill. 60601 • Reservations and Information (312) 236-3388
Kennedy Airport PanAm Terminal • Room 4228E., 4th floor. • Tel: (212) 656-7788

Z Obchodu Konstytucji 3-go Maja

Piękny Rydwan Legionu Młodych Polek, który otrzymał I miejsce w Kategorii Rydwanów. Na Rydwanie siedzą Debiutantki z Balu Amaranowego.

Symboliczny Rydwan Klubu Polskiego w Kolegium Niższym Wright, który uzyskał 2-gie miejsce w kategorii Rydwanów.

Malowniczy Rydwan wystawiony przez Kongres Polonii Amerykańskiej, który został wyróżniony 3-im miejscem w Kategorii Rydwanów.

Rydwan wystawiony przez Polski Narodowy Kościół Katolicki. Rydwan ten uzyskał 4-te miejsce w Kategorii Rydwanów.

Związek Harcerstwa Polskiego, który uzyskał 1-sze miejsce jako oddział marszowy w Grupie Młodzieżowej.

Wielka wystawa przemysłowa pn. "Polska 75" otwarta została w Brukseli. Wystawa jest zorganizowana w ramach dorocznego międzynarodowych targów brukselskich, których Polska jest tym razem honorowym gościem. Na przestrzeni blisko 5 tys. m kw. prezentuje doświadczenia 36 central handlu zagranicznego. Szczegół-

ne miejsce zajmują problemy Polski na morzu, jak również przemysłu ciężkiego, elektromaszynowego, chemicznego, wreszcie rolno-spożywczego. "Polska 75" jest największą tegoroczną ekspozycją polskiego przemysłu w Europie

zach, jest również największą tego rodzaju wystawą polską organizowaną kiedykolwiek w krajach Beneluksu. Żywy rozwój stosunków polsko-belgijskich, wymiana wizyt przywódców obu krajów, podpisane porozumienia — sprzyjają dalszemu nasileniu kontaktów w tym także wymiany handlowej i współpracy gospodarczej.

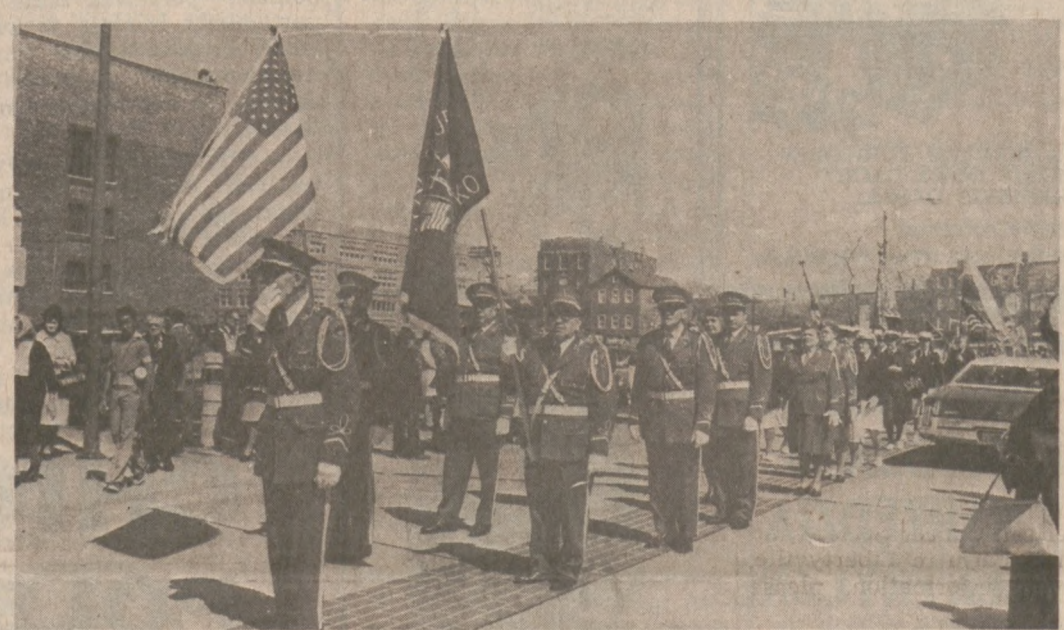
Szkola im. T. Kościuszki, która uzyskała 2-e miejsce jako oddział marszowy w Grupie Młodzieżowej.

Akademia Najśw. Rodziny, która uzyskała 3-e miejsce jako oddział marszowy w Grupie Młodzieżowej.

Czoło Oddziału Związku Podhalan w Ameryce, który uzyskał 1-sze miejsce z pośród oddziałów marszowych w Grupie Starszych.

Pięknie prezentowała się Liga Morska w Am. A oto czoło jednego z oddziałów L.M., a mianowicie Oddziału Morskie Oko. Liga Morska została wyróżniona, uzyskując 2-e miejsce z oddziałów marszowych, w Grupie Starszych.

Dziarski oddział I Okręgu Stow. Weteranów Armii Polskiej (SWAP) uzyskał 3-cie miejsce jako oddział marszowy w Grupie Starszych

Siostra Paulina Nowicka Obchodzi 60-tą Rocznicę życia Zakonnego i Owocnej Pracy dla Bliźnich

Siostra Paulina Agnieszka Nowicka, z Zakonu Zmartwychwstańców obchodzi rzadki jubileusz — 60-lecie życia zakonnego. Z tej okazji ksiądz Klaudiusz Klarkowski z parafii Młodzianków, który był uczniem siostry Pauliny w szkole podstawowej przy parafii na Marianowie, przed 55 laty, nadesłał parę szczegółów o siostrze Paulinie.

Siostra, rodem z Winona, Minnesota pracuje jeszcze w administracji Resurrection High School w Chicago, była niegdyś kierowniczką Akademii dla Dziewcząt. Obecnie do szkoły uczęszcza 2.000 dziewcząt.

W szkole wykładano polskie i amerykańskie przedmioty. Pół dnia poświęcano na wykłady w jęz. polskim,

prorowadzone przez Siostry z Polski, a pół dnia na angielski, prowadzone przez Siostry-Amerykanki.

60 lat pracy dla Boga i bliźnich, kształcenie młodego pokolenia, jest niezwykłym osiągnięciem, co też ks. Klarkowski podkreśla w swym liście do siostry Pauliny Agnieszki. Podajemy wyjątki z tego listu:

"Droga siostrze Paulino Agnieszko — pisze ks. Klarkowski — dziękuję Bogu za to, że Siostra była właśnie moją pierwszą zawodową nauczycielką amerykańską. Inne siostry pełniły wzorowo swe zadanie, ale Siostra była tą pierwszą, jakże szczerze oddaną swemu powołaniu. Siostra podchodziła do każdego ucznia z matczyną mi-

ścią, a równocześnie z autorytetem wzbudzającym respekt."

Ks. Klarkowski wspomina w swym liście o siostrach nauczycielkach polskiego pochodzenia, zwłaszcza siostrę Annę Strzelecką, która ukończyła Sorbonę w Paryżu, pisze z sentymentem o wszystkich swych nauczycielkach, ale w najbardziej serdecznych, pełnych uznania słowach pisze o swej pierwszej amerykańskiej nauczycielce. W zakończeniu życzeń ksiądz pisze do Siostry, że jest ona "największym darem Winona, Minn., dla parafii Resurrection i dla Kościoła."

Pamięć ucznia, który po 55 latach zachował sentyment i uznanie dla swej nauczycielki, jest najwspanialszym darem.

Redakcja Dziennika Związkowego dotacza do życzeń księdza Klarkowskiego swoje najszczerze. Życzymy siostrze Paulinie Agnieszce zdrowia i długich lat owocnej pracy.

Kongr. Derwiński Odznaczony Medalem Koreańskim

Seul, Pld. Korea. (CST) — Kongr. Edward J. Derwiński (R-III.) otrzymał medal "Order of Diplomatic Service" z rąk prezydenta Południowej Korei, Chung Hee, podczas trzydniowej wizyty delegacji Kongresu Stanów Zjednoczonych w Seulu. Kongr. Derwiński przybył w towarzystwie kongr. Dominick V. Daniels (D-N.J.) do Seulu na dokonanie inspekcji amerykańskich instalacji wojskowych w Azji.

Przedstawiciel prezydenta Parka, stwierdził że wyróżnienie kongr. Derwińskiego zostało nadane "za jego wielkie kontrybucje w zacieśnieniu więzów przyjaźni i obopólnego porozumienia między prawodawcami Stanów Zjednoczonych i Południowej Korei.

POLSKIE PROGRAMY RADIOWE i TELEWIZYJNE W CHICAGO

Nadawane Raz w Tygodniu

"CZERWONE MAKI"

Stacja WZRT-FM, 93.1 KC

W Każdą Niedzielę

10-11 Rano

REF-REN

Właściciel

GODZINA MIEDZYNARODOWA

W Każdą Sobotę

6:35-7:30 Wieczór

Stacja WTAQ 1300 KC

777-2800

Jadwiga i Tony Pienkowski

Kierownicy

"KONCERT NIEDZIELNY"

Stacja WZRT-FM, 93.1 KC

W Każdą Niedzielę

11-12 w Poł.

Kierownik Programu

STAN ŁOBODZIŃSKI

GODZINA RELIGIJNA OO. SALWATORIANÓW

Stacja WJOB—1230 KC

Niedziela 12:00-12:30

"W DRODZE DO EMAUS"

Program Religijny

OO. Salwatorianów

Stacja WTAQ—1300 KC

Sobota 7:00-7:30 Wiecz.

PROGRAMY RADIOWE

JANA CAPUTY

W NIEDZIELE

WJOB—1230 KC

(Hammond, Ind.)

1:30 do 2:00 Po Poł.

"PROGRAM RADIOWY JADWIGI i EUGENIUSZA ZŁOBIN-RYLSKICH"

Stacja WSBC—1240 KC

W Każdą Niedzielę

3-3:30 Po Poł.

"WIECZÓR PRZY MIKROFONIE"

Stacja WSBC—1240 KC

W Każdy Wtorek

9-10 Wiecz.

Kierownik Programu

ROMUALD

MATUSZCZAK

PROGRAM ZWIĄZKU KLUBÓW MAŁOPOLSKICH

Stacja WOPA—1400 KC

W Sobotę od 6:30 Wiecz.

Kierownik

TADEUSZ KUCZEWSKI

ZENON KWIATKOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Sobotę

6-7 Wiecz. "Polska

Godzina Rozrywkowa"

7-7:30 Wiecz. "Polka Party"

WESOŁY PROGRAM RADIOWY

Stacja WOPA 1490 KC

W Każdą Niedzielę

10:30 Rano

Kierownik

MAŁY WŁADZIO

JAGIEŁŁO

MICHAŁ PRZEMYSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę

1-4:30 Po Poł.

ROBERT LEWANDOWSKI

WCIU-TV (Kanał 26)

W Każdą Niedzielę

4:30 Po Poł. - 6 Wiecz.

News and Views...

By Ken Konrad

THE ILLINOIS Division of the Polish American Congress is to be congratulated upon its coup of choosing **Leon Jaworski** as the recipient of its Heritage Award for 1975. The announcement was made by **Thaddeus L. Kowalski**, president of PAC-Illinois Division. This award, Kowalski said, "is given annually to a person of Polish descent who has attained excellence in his or her field of endeavor, and we are very pleased Mr. Jaworski is able to accept this award. Personally and professionally, he is a man every American can admire." Jaworski, a second generation Polish American, has had an outstanding career as a trial attorney, war crimes prosecutor, president of the American Bar Association, and as Special Prosecutor of the Watergate investigation. This year's Heritage Award dinner will be held in McCormick Place Sunday, Nov. 23. . . . And speaking of the Illinois Division of the Polish American Congress, reminds the Division will hold its Polish Day for the State of Illinois on June 8 at Wozniak's Casino, 2530 Blue Island Ave., beginning at 1 p.m. One of the features of the day will be the choosing of a Queen and four members of her court. Further information may be had by calling **W. Werchun** at 282-5541 after 6 p.m.

THE VERY excellent Memorandum show which was on WMAQ-TV Channel 5 on May 4, will be repeated on Sunday, June 29, at 10:30 a.m. The show told the story of Chicago's Polish Community and was done with class. If you didn't see it the first time around, be sure to see it this time. . . . Among DePaul University alumni honored by the school's Alumni Association was **Dr. Lester Przewlocki**, dean of the School of Education at Boston College. Ceremony took place at a Special Awards Convocation May 4. . . . Former Detroit Mayor **Roman S. Gribbs** was recently elected Circuit Judge of Wayne County. He received most votes of the five candidates for the post. . . . **Janet Kutza**, daughter of Mr. and Mrs. **Henry Kutza** was graduated from St. Leo College in Florida, on the same day she marked her birthday; double congratulations to her! . . . **Noreen Patek**, Notre Dame High, was one of the five high school students recently named as 1975 Betty Crocker Family Leaders of Tomorrow. . . . **Airman James W. Turek Jr.**, son of Mr. and Mrs. **James W. Turek Sr.**, Ingleside, has been selected for technical training in the Air

Force aircraft maintenance field at Sheppard AFB, Texas. . . . **Jeannie Marie Purpura** was graduated from Rosary College with a B.A. degree in economics. . . . **Jan Nosek** received a Dean's Key during the Loyola University School of Nursing Honors Day ceremonies.

FOR THE baseball nuts in this land of ours, the time is coming when they can go ga-ga over the annual National - American League All-Star game, which will be played in Milwaukee on July 15. A distinction about this year's classic is it will mark the 99th anniversary of the Major Leagues' first no hit, no run game. The historic event took place on July 15, 1876, in St. Louis, when **George Bradley** became the first hurler to pitch the classic. Pitching for the St. Louis Browns, Bradley blanked Hartford, 2-0, with nary a bingle. . . . The Faculty Athletic Representatives of the Northern Illinois Intercollegiate Conference have named 12 student-athletes to the sixth annual NIIC All-Scholastic Team. Criteria for this honor covering the 1974-75 NIIC seven-sport program include at least a 3.00 average on a 4.00 scale, and a definite contribution as a letterman on his team. Among those honored is **Ben Marchlewicz** of Illinois Benedictine College, a sophomore tennis standout who had an average of 3.64 as a bio-chemistry major. . . . This was the week that was fraught with confusion: Federal Memorial Day on May 26; State Memorial Day on May 30. Does it make sense to you? If it does, write and tell me about it. . . . Anyway, keep smiling!

Bears vs. Pipers In Softball

The Chicago Bears Football Club will be matched against the Pipers team in a softball game at Thillens Stadium, Devon and Kedzie Avenues, on June 13, 1975, at 8:30 p.m. Proceeds of this event will be donated to the American Cancer Society and Lamb's Farm in Libertyville, Ill. For information, please call **Chuck or Donna Pheneberger** at (312) 894-4779. Advance tickets, \$1.50 — one adult or 2 children under 12; \$2 at the door.

Other worthwhile organizations that would like to use the Thillens facilities free of charge may do so by calling 743-5140.

Z Bocznej Trybuny Sportowej

ZYGMUNT P. BOBIN

PORAZKA I REMIS BŁYSKAWICY

Błyskawica w ub. tygodniu rozegrała dwa spotkania. W czwartek z ukraińskim zespołem Lions, z którym przegrała 2:1. Ciężko było przyjąć przegraną dla zawodników i kibiców, bo Błyskawica — po ładnym strzale Ankusa uzyskała prowadzenie i przez cały czas była motorem ładnych akcji na przedpolu przeciwnika. . . .

Lions wyrównuje po rzucie karnym za faul bramkarza Błyskawicy, który rzucił się pod nogi napastnika Lions, złapał go za nogi. W kilka minut przed zakończeniem meczu — Lions strzela drugą bramkę. Błyskawica — mimo ładnej gry w polu nie była w stanie strzelić wyrównującej bramki. Drużyna polska wystąpiła w składzie: — Plewa, Kwiatkowski, Kurek, Domalewski, Duda, Adamiak, Guzlik, Hausner, Biliniewicz, Pruszyński, a na wyróżnienie w tym meczu zasłużyli Hausner, Ankus, Domalewski i Kwiatkowski. . . .

W niedzielnym meczu drużyna Błyskawicy ponownie remisuje. W obecnym sezonie zespół polski ma już dużo remisów. Z przykrością musimy tu stwierdzić, że w zespole tym brakuje dyscypliny. Trudno jest pracować oddanym ludziom dla tego klubu jak menażer **John Pacyniak**, kpt. **Jan Domalewski** oraz trener **Miecz. Kurek**, jeżeli zawodnicy stawiają ich przed faktem dokonanym i zjawia się dziewięciu (9!) zawodników na mecz. . . .

Mimo niepełnego składu z tak dobrą drużyną jak Ma-

rooms zespół polski zremisował, a mógłby wygrać — bo prowadził w tym spotkaniu 1:0 po ładnym strzale K. Hausnera. Należy się uznanie dla menażera, który mimo swojej pracy w tym klubie zmuszony był grać w meczu z Maroons. A gdzie była reszta graczy jak — Ankus, Duda, Sobczak, Plewa? W meczu tym dużą przewagę miał zespół polski ale w ostatnich minutach, po silnym strzale Cieślak ładnie broni, ale piłka była b. śliska i wypadła mu z rąk do bramki. . . .

W meczu tym grali: Cieślak, Kurek, Kwiatkowski, Domalewski, Adamiak, Pruszyński, Guzlik, J. Pacyniak, Hejna, Hausner, Biliniewicz, Wazio. Należy tu podkreślić dobrą grę bramkarza Cieślaka, ambitnie grającego kpt. J. Domalewskiego, Hausnera, Guzika oraz oddanego J. Wazio. Szkoda tylko, że mimo przewagi zawodnicy Błyskawicy zwracali sobie nawzajem uwagi i grali nieczysto, co psuło na ogół ładną grę. . . .

WYSOKIE ZWYCIĘSTWO JUNIORÓW EAGLES

Juniorzy Eagles w niedzielnym meczu na rozmołkłym boisku pokonali drużynę St. Wilboard na ich własnym boisku 8:0 (0:0). Wynik spotkania mógłby być znacznie wyższy, ale chłopcy po przerwie próbowali solowe akcje, które na rozmołkłym terenie nie miały wielkich szans powodzenia. — Drużyna Eagles wystąpiła w składzie: J. Cervantes, W. Podmański, E. Guzlik, M. Goszczycki, M. Piekarczyk, Z. Oparowski, W. Mayeski, R. Zyda, A. Woźniczka, L. Arzu, C. Rogoz, S. Rocha, J. Goszczycki, J. Jurek. Bramki zdobyli: W. Podmański 2, L. Arzu 2, J. Cervantes, M. Piekarczyk, E. Guzlik i W. Maeski po jednej. . . .

W niedzielę, 1 czerwca juniorzy Eagles rozegrali kolejny mecz z juniorami Lions o godz. 11 przed poł. na boisku w Hanson Parku. . . .

W poniedziałek, 2 czerwca o godz. 7 wieczorem odbędzie

się zebranie rodziców i chłopców zgłaszających się do drużyny Trampkarzy. Na zebraniu omawiane będą sprawy współpracy Klub — Rodzice, jak również czas i dni treningów. Tych rodziców, którzy chcieliby jeszcze zapisać chłopców do drużyny trampkarzy, kierownictwo Eagles serdecznie zaprasza do lokalu klubowego pnr 3519 W. Fullerton Ave. w poniedziałek wieczorem. . . .

JUNIORZY WISŁY ZWYCIĘŻAJĄ "SUNS" 9:1

Wyjazdowy mecz juniorów Wisły zakończył się wysokocyfrowym wynikiem. Szkolna drużyna Suns, składa się z b. młodych graczy. Ich ambicja "przykrywa" brak doświadczenia. Mimo upału juniorzy Wisły grali na pełnych obrotach. Prowadzenie zdobyli już w 5 min., — gdy M. Faustman skierował centrę Kuczyńskiego do bramki. W chwilę później małe nieporozumienie pod bramką Wisły i przeciwnik wyrównał — na 1:1. . . .

Po utracie tej bramki Wisła opanowała całą grę. J. Zalewski zdobył prowadzenie dla Wisły 2:1. Do przerwy zespół polski prowadził 4:1. Po przerwie Wisła nadal atakowała, zdobywając dalsze bramki, w tym jedną z karnego. Trzeba tu dodać, — iż bramkarz przeciwnika był najlepszym graczem na boisku i bronił b. dobrze, chroniąc swych przyjaciół przed dwucyfrowym wynikiem. . . .

Bramkami podzielił się: H. Pikul 3, M. Faustmann 2, M. Kuczyński 2, M. Drozd i J. Zalewski po jednej. Oprócz wyżej wymienionych w Wiśle grali: K. Wygoda, J. Fivura, K. Spociński, M. Filimowicz, A. Rażny, I. Krasicki, T. Płoński, M. Chmura. Podobną się mogła współpraca J. Figury (pomoc) z M. Kuczyńskim (atak). . . .

Piękną bramkę do przerwy strzelił H. Pikul, po przerwie głową M. Drozd. W sumie juniorzy Wisły zagraли z życiem, i kondycyjnie byli lepsi w drugiej połowie meczu, zdobywając 5 bramek. Juniorzy Wisły grali w nowych koszulkach z Polski i to może dodało graczom ducha — do lepszego reprezentowania barw klubowych. . . .

KALENDARZYK WISŁY

W niedzielę, 1 czerwca juniorzy Wisły grali w Hanson Parku o godz. 10 rano — ze szkolną drużyną Hyde Park z poł. strony miasta. Również w niedzielę 1 czerwca pierwsza Wisła gra trudny mecz z drużyną Vikings-Mustangs, — która w tej chwili okupuje trzecie miejsce. — Mustangs mają 6 pkt. i 2 mecze do rozegrania. Wisła ma 9 pkt. i 2 mecze do rozegrania. Zespół Mustangs jest w chwili obecnej dużym zagrożeniem do czołowego miejsca Wisły. Mecz rozegrany zostanie na boisku Mustangs w Highland Park o 2:30 po poł. . . .

W klubie Wisła, 3625 West Wrightwood Ave., — można otrzymać mapkę z wytyczoną trasą dojazdu do Highland Park. Trasa jest jak następująca: z Chicago na północ autostradą Kennedy, na Eden X-way, do końca Eden, następnie drogą 41 do skrzyżowania drogi Nr 22 (Half-Day Road), skręt na wschód na na drodze nr 22; jechać w stronę jeziora Michigan 1 blok, skręt na północ na drogę Trailway; jechać pół mili do Centennial Park, — który jest w miejscowości Highland Park. . . .

Kibice mogą jechać razem z drużyną, która wyjeżdża z przed lokalu klubowego o godz. 1 po południu. . . .

CHICAGO CATS GOSZCZA ZESPOŁ RHODE ISLAND

Po zorganizowaniu na tujszym terenie zawodowej drużyny piłkarskiej Chicago Stings (North American Soccer League) — wyrósł nagle drugi zawodowy zespół piłkarski "Chicago Cats", który właściwie został przeniesiony z Gary, Indiana do Chicago ze zmianą w kierownictwie jak i zmianie zawodników tego zespołu. . . .

Zespół Chicago Cats przy-

należy jest do "starej" amerykańskiej ligi piłkarskiej — American Soccer League. Zespół ten rozgrywa swoje mecze ligowe na boisku Hanson Park Stadium. Dotychczasowy rekord tego zespołu to jedna przegrana i jedno zwycięstwo. Przegrana w pierwszym meczu na wyjeździe 1:2 w Cincinnati. Natomiast drugie spotkanie jakie zespół Chicago Cats rozegrał na boisku Hanson Stadium z drużyną Pittsburgh Miners wygrał 5:2. . . .

Sobotni mecz pomiędzy zespołami — Chicago Cats i Rhode Island Oceaners rozegrany zostanie na Hanson Stadion o godzinie 7:30 wieczorem — przy nowo zainstalowanych światłach. . . .

WALTER OBREBSKI PO OPERACJI KOLANA

W towarzyskim meczu piłkarskim Chicago Sting — reprezentacja Izraela, zakończonym wynikiem remisowym 2:2, w tym jedna bramka samobójcza — strzelona przez zespół gości, wystąpił po dłuższym czasie — znany polski zawodnik **Walter Obrebski**, który doznał kontuzji i przy pomocy trenera i lekarza opuścił boisko. Kontuzja była przykra, gdyż w śróde przeprowadzono u niego operację kolana. — Lekarze twierdzą — że co najmniej osiem tygodni będzie musiał pauzować. Sympatycy z n. e. m. zawodnikowi życzymy rychłego powrotu do zdrowia i na zieloną murawę. . . .

Z RÓŻNYCH DZIEDZIN

Bardzo udany był start polskiej reprezentacji judo w Mistrzostwach Europy w Lyonie. Polacy wywalczyli tam cztery medale — jeden złoty i trzy brązowe. Złoty medal zdobył w wadze średniej **Antoni Reiter**. Jest to pierwszy tytuł mistrza Europy seniorów zdobyty przez polskiego zawodnika. . . .

INTENSYWNY KURS ANGIELSKIEGO
Dla Nowej Polonii, Studentów i Profesjonalistów
4 TYGODNIOWY KURS, MAŁE KLASY
Doświadczeni wykładowcy.
Po informacji telefonować lub pisać:—
DIRECTOR OF ADMISSION — E.L.S. LANGUAGE CENTER
o/o Mundelein College — 1052 W. Sheridan Rd.
Dept. P. — 1 blok od kolejki.
Chicago, Ill. 60626 Telefon: 262-9102

PROGRESS

Yes, Progress has always been the goal of Standard Federal Savings, and we have proven that with our steady Financial Growth

In keeping with our goals and to serve you, the people who have helped us attain our position as one of the leading financial centers of the Southwest side, we are now offering a 7¾% per annum, 6 year, \$1000 minimum certificate account.

All Standard Federal certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. Your savings in either a passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

For over 65 years, Standard Federal Savings has been the financial center of Chicago's Southwest side serving people with integrity, faith and trust. Stop in today and open an account of your choice, insuring the progress of your financial goals.

7¾% Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 6 Year Maturity YIELD INCREASE TO 8.1%, on interest accumulated for 1 year	6½% Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 1 Year Maturity YIELD INCREASE TO 6.81%, on interest accumulated for 1 year
7½% Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 4 Year Maturity YIELD INCREASE TO 7.90%, on interest accumulated for 1 year	5¾% Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 90 Day Maturity YIELD INCREASE TO 6.00%, on interest accumulated for 1 year
6¾% Yearly	CERTIFICATE ACCOUNTS* 30 Month Maturity YIELD INCREASE TO 7.08%, on interest accumulated for 1 year	5¼% Yearly	PASSBOOK SAVINGS* Interest Paid To Date Or Withdrawal YIELD INCREASE TO 5.39%, on interest accumulated for 1 year

Your savings in either a Standard Federal passbook or certificate account are insured up to \$40,000 by the Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

* All certificates are issued in minimum amounts of \$1,000. A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Monday, Tuesday, Thursday,
Friday - 9 a.m. to 8 p.m.
Saturday - 9 a.m. to noon
Wednesday - No Business Transacted

Kuhn's FOOD SHOP
POLSKIE WINA
POLSKIE WÓDKI I LIKIERY
POLSKIE PIWO
POLSKIE KONSERWY MIĘSNE
POLSKIE WĘDLINY
POLSKIE DANIA GOTOWE
POLSKIE SERY
Największy i najlepszy w Chicago wybór importowanych z Europy wykwintnych artykułów żywnościowych, win i likierów.
Kuhn's FOOD SHOP 3053 N. Lincoln Ave.
OTWARTO CODZIENNIE 9:30 RANO DO 9:30 WIECZ.
W NIEDZIELĘ 9 RANO DO 8:30 WIECZ.

PIERWSZORZEDNY WYBÓR RÓŻNEGO RODZAJU ŻYWNOSCI
POSIADAMY RÓWNIEŻ DUŻY WYBÓR IMPORTOWANYCH PRODUKTÓW ŻYWNOSCIOWYCH Z POLSKI.
Duży wybór polskiego pieczywa wypiekanego w naszej piekarni przez fachowców wyuczonych z doświadczeniem z Polski.
SPECJALIZUJEMY SIĘ W WYPEKU ŻYTNIEGO ORAZ RĄZOWEGO CIEBA.
Naszej własnej domowej roboty PIEROGI z serem, kapustą, kartoflami, karciół z "CHEDDAR" serem, mięsem, oraz mięsem-kapustą i grybami. Ponadto świeże gotówki, świeża kwaszona kapusta z polską kiebasą.
THE CRAGIN DELL i KLECZEWSKI BAKERY
5840 W. FULLERTON (przy Laramie) 337-6181
Evelina i Irene Kleczewski, właściciele
OTWARTO 7 DNI W TYGODNIU.
Godziny: Poniedziałek do Piątku, 8-6; Sobota i Niedziela, 8-6.

WAKACJE
Po Zdrowie i Czyste Powietrze
Po Prawdziwy Wypoczynek i Atrakcje,
Wśród Lasów, Jezior i Gór w Tym Uroczym
Wisconsin Dells Zapraszamy Do
LUNA MOTEL
32 super nowoczesnych pokoi, kolorowy TV, Dywany, Centralne Ogrzewanie, Basen, Park, Stoły Piknikowe, "Grill", Huśtawki dla dzieci.
Maj, Czerwiec, Wrzesień, Październik CENY ZNIŻONE 50%.
Po Więcej Informacji Prosimy Pisać lub Telefonować na Adres:
RT. 1, BOX 35A, WISCONSIN DELLS, WIS. 53965
Telefon (608) 253-2661
Chester i Valerie Kon, Właściciele

LO POLSKI
LEKARSTWA
ŻYWNOC
PIENIAŻE
naftalej
PRZEZ
W INGL
GRABOWSKI
175 DRAYCOTT AVENUE
LONDON SW1E 6LW

Frerk Henry Sons Inc.
NORTHWEST SIDE
"Instant CUSTOM MIX Concrete"®
NEW CONCEPT OF DELIVERY
• Mixed Fresh on Job Site
• Metered Delivery 1 Yd. & Up
Pay For What You Get
No Waste—Over-Run
• Water Controlled Instantaneously — Even During Delivery —
588-0801
3135 W. Belmont Chicago

PRZYJDZIE DO CAREFUL CARPET
po wszelkie pokrycia na podłogę
• Dywany • Tafełki
• Linoleum • Czystczenie Dywanów
• Specjaliści od zakładania
• Największy wybór na północnym zachodzie
CAREFUL
5321 N. HARLEM AVE.
NE 1-9700

CARPETS INSTALLED
NEW OR USED
We pick-up old carpeting, repair, re-lay and fix damaged carpeting when necessary.
NEW CARPETING
INSTALLED OR REPAIRED
BEAUTIFUL WORK . . .
FULLY GUARANTEED . . .
Call RON Anytime
679-6320 or 498-0310
LURA CARPETS, LTD.
4905 OAKTON, SKOKIE
We go everywhere.

Zobowiązania U.S. Pozostają w Mocy

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

wstrząsach przeżytych — wyszedł silniejszy ze wszystkich trudnych prób wewnętrznych. Nasze działania będą stałym potwierdzeniem trwałości naszych zobowiązań".

Prezydent potwierdził deklarację wcześniejszą, że wojska amerykańskie nie zostaną wycofane z Europy — dopóki nie dojdzie do porozumienia z Sowieciami w sprawie równoczesnej redukcji sił zbrojnych.

Wreszcie Prezydent zapewnił, że detenta, a w szczególności rokowania w sprawie — szczytowej konferencji Wschód - Zachód, będą "zabazowane na naszych interesach, a nie na interesach tych, którzy nie uznają naszych zasad".

Po tym przemówieniu Prezydent spotkał się z prezydentem Francji Valérym Giscardem d'Estaing, który oficjalnie nie uczestniczył w konferencji, ale przybył do Brukseli zaproszony na bankiet przez króla Belgów Baudouina.

Dziś rano, przy śniadaniu, Prezydent konferował przez 70 minut z brytyjskim premierem Haroldem Wilsonem, a następnie uczestniczył w ostatniej — "za zamkniętymi drzwiami" sesji NATO.

Sekretarz Stanu Henry Kissinger towarzyszył Prezydentowi we wszystkich spotkaniach i rozmowach politycznych, ale nie było wątpliwości, że działania polityczne przestało być jego monopolu i przejęte zostało przez Prezydenta.

W czasie obrad brukselskich 800 członków tzw. "Ligi anty-imperialistycznej", grupujące luźno związane organizacje lewicowe, protestowało w śródmieściu belgijskiej stolicy przeciwko obecności Prezydenta Forda i dra Kissingera. Demonstracja odbyła się pod okiem 100 policjantów w hełmach i z pałkami i miała przebieg spokojny. Po wysłuchaniu kilku przemówień — protestujący rozeszli się.

Poprawa Sytuacji Gospodarczej w U.S.

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej)

lepsze, wzrastające liczby zamówień na towary i produkty, wzrastająca liczba zamówień na nową maszynę do fabryk, powstawanie nowych firm, zwiększające ceny akcji giełdowych, — jak i zmniejszająca się liczba ludzi zwalnianych z pracy po różnych fabrykach i zakładach. Brak jedynie gotówki na finansowanie dalszego wzrostu w przemyśle i handlu.

Raport Dept. Przemysłu i Handlu, po przeprowadzeniu rewizji dotychczasowego systemu opracowania wskaźni-

ka gospodarczego, jest niemal tak optymistyczny, jak optymistyczne są przepowiednie różnych specjalistów ekonomicznych.

Raport ten wzbudził jednak nadzieje, że znajdujemy się wreszcie na drodze do znacznego polepszenia w gospodarce państwowej, — co wreszcie doprowadzi, może za kilka miesięcy do końca istniejącej recesji i bezrobocia.

"Pieśni Ludowe Ziemi Żywieckiej"

W Żywcu mieszka wielki entuzjasta folkloru beskidzkiego nauczyciel z zawodu — Józef Miks, który od 30 lat zbiera stare pieśni i przysłówki z Beskidu żywieckiego. Zebrał ich ponad 1,000, z których najciekawsze i zapomniane opatrzył genezą powstania i wydał w ciekawym wydawnictwie "Pieśni ludowe ziemi żywieckiej". Żywiecki nauczyciel pieśni te nagrywał na taśmach magnetofonowych u najstarszych górali z najwyższych położonych wsi beskidzkich m.in. w Prusowie, Pewli Małej, Korbielowie, Gilowicach, Rajczy i Żwardoniu.

Banki Zamknięte, Sklepy Otwarte

Sajgon (UPI). Korespondent UPI donosi z Sajgonu, że wszystkie banki w mieście są zamknięte i pozostaną zamknięte aż do czasu przeprowadzenia kontroli przez nowe władze.

Natomiast czynne są prawie wszystkie sklepy, ale wielu kupców wyraża obawy, że ich przedsiębiorstwa zostaną skonfiskowane.

Kwitnie też "czarny rynek", na którym dominują produkty zrabowane z amerykańskich sklepów wojskowych i będzie on kwitł zapewne bez jakichkolwiek przeszkód dopóki ostatni produkt nie zostanie sprzedany.

Po raz pierwszy od 21 lat wznowiona została obsługa pocztowa między Sajgonem i Hanoi.

MUZEUM POWOZÓW

Każdego roku setki tysięcy turystów zwiedza pałac w Łańcu, a zarazem również jedyne w Polsce i największe w Europie muzeum powozów. Tę jedyną w swoim rodzaju kolekcję muzealną tworzy siedemdziesiąt pojazdów konnych. Najstarsze z nich liczą dwieście lat, pochodzą bowiem z końca XVIII wieku.

Pojazdy mają swoje nazwy, a z niektórymi z nich łączy się różne wspomnienia historyczne. Powozem zwanym "Kongres Wiedeński" miała podobno Elżbieta Lubomirska jeździć po wiedeńskim Praterze w czasie tego osławionego zjazdu monarchów w stolicy naddunajskiej (1815 r.). Z początków XIX wieku pochodzi również powóz zwany "Berlinka". Ten najstarszy tego typu pojazd w Polsce miał być własnością generała Piotra Szebeka, a według tradycji jechał w nim Fryderyk Chopin.

Jedną z karet służyła do wojaży zagranicznych. Podróż z Łańcuta do Paryża trwała osiemnaście dni. Oczywiście, bagaże i żywność jechały innym pojazdem. Jedną z paradnych karet użyto po raz ostatni w 1939 roku, kiedy to podwieziono nią księżnę Kentu.

Kolekcja pojazdów reprezentacyjnych, wyjazdowych, podróży, spacerowych, sportowych, myśliwskich i gospodarczych, z których najmłodsze pochodzą z początków naszego wieku, jest świadectwem wspaniałego rozwoju rzemiosła powoźniczego. Dziś już należy ono do przeszłości i to niepowrotnej. To jeszcze bardziej podnosi wartość zbiorów łańcuckich. Z tego też względu muzeum obecnie już nie wypożycza pojazdów ekipom filmowym, które dawniej używały ich do nakręcania scen z dawnych epok. Można jednak za opłatą odbyć spacer niektórymi pojazdami po alejach łańcuckiego parku. Ustalił się też miejscowy zwyczaj, że paradny pojazd ze zbiorów łańcuckich zajeżdża po nowożeńców. To zostaje w pamięci do końca życia!

Na zdjęciu: galowa karoca z pierwszej połowy XIX wieku.

Prochy Książąt Mazowieckich w Katedrze w Płocku

Ks. biskup Bogdan Sikorski, Ordynariusz Diecezji Płockiej, podał do wiadomości publicznej, że prochy książąt mazowieckich zostaną uroczysto złożone w krypcie pod Kaplicą Królewską w Katedrze w Płocku.

Oświadczenie Biskupa Płocka głosi m.in. co następuje:

Pod koniec 1971 r. dr Witold Hensel zwrócił się z propozycją otwarcia Grobu Piastowskiego w naszej katedrze, znajdującego się w podziemiach pod sarkofagiem Kaplicy Królewskiej.

Mając na uwadze wielkie znaczenie takiego faktu dla polskiej nauki i kultury narodowej, wyraziłem zgodę na propozycję Profesora. Grób Piastowski został otwarty, doczesne szczątki złożone w nim, pod kierunkiem Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk, zidentyfikowali, przebadali i zabezpieczyli nasi naukowcy.

Jesteśmy więc obecnie zobowiązani do złożenia na wieczny spoczynek w katedrze płockiej prochów w naszych wladców i książąt mazowieckich. Pragniemy to uczynić uroczysto i w sposób najgodniejszy, po długich przygotowaniach i pracach, w których brali udział kapłani diecezjalni pod przewodnictwem swojego Biskupa.

Prochy wladców polskich Władysława Hermana i Bolesława Krzywoustego zostaną złożone w sarkofagu królów-

skim 1 czerwca 1975 r. Ceremoniom będzie przewodniczył Prymas Polski, przemówienie wygłosi Metropolita Poznański, udział weźmie Episkopat Polski.

Władysław Herman i Bolesław Krzywousty są związani z okresem stabilizacji nowopowstałej diecezji płockiej, stąd złożenie doczesnych szczątków tych wladców nastąpi na zakończenie uroczystości 900-lecia diecezji płockiej 1 czerwca br.

Natomiast prochy książąt mazowieckich spoczną w specjalnej krypcie pod sarkofagiem królewskim. Uroczystość złożenia doczesnych szczątków odbędzie się 11 maja.

Doczesne szczątki książąt mazowieckich spoczywały najpierw oddzielnie pod prezbiterium katedry. W czasie przebudowy świątyni za biskupa Noskowskiego w połowie XVI wieku złożono je w jednej trumnie, umieszczonej pod wejściem do prezbiterium.

W 1825 r. biskup Adam Prądmowski pochował w specjalnie przygotowanej krypcie pod Kaplicą Królewską w lewej wieży katedralnej. W oparciu o ustalenia naukowców, którzy przebadali doczesne szczątki złożone w Grobie Piastowskim, w dniu 11 maja w krypcie pod Kaplicą Królewską spoczną we wspólnej trumnie w oddzielnych szkatułkach z napisami prochy następujących książąt:

Kazimierza syna Bolesława Krzywoustego	+ 1131
Leszka syna Bolesława Kędzierzawego	+ 1186
Konrada	+ 1247
Gaudemunda Zofii żony Bolesława II	+ 1288
Bolesława II	+ 1315
Wacława jego syna	+ 1336
Bolesława III jego brata	+ 1351
Kazimierza syna Trojdana	+ 1355
Ziemowita III jego brata	+ 1381
Ziemowita IV	+ 1426
Kazimierza II	+ 1442
Ziemowita V	+ 1442
Władysława I	+ 1455
Władysława II	+ 1462
Ziemowita VI	+ 1462
Janusza II	+ 1495

JEDYNY W STANACH ZJEDNOCZONYCH

SAMOUCZEK POLSKO-ANGIELSKI

wydany przez

WORLD PUBLISHING CO.
cena 3.50

UWAGA:

Idealny Podręcznik Dla Nowych Emigrantów.

zamówienia kierować

DZIENNIK ZWIĄZKOWY

1201 N. MILWAUKEE AVE.
CHICAGO, ILL. 60622

Za zaliczeniem pocztowym (C.O.D.) książek nie wysyłamy.

Wydział Fizyki Im. Dr. Fronczaka

Buffalo, N. Y. (N.D.) Nowy gmach wydziału fizyki na uniwersytecie Buffalo został nazwany imieniem długoletniego profesora tej uczelni, zmarłego w r. 1955, dr. Franciszka Fronczaka. Był on jednym z najwybitniejszych w Stanach Zjednoczonych autorów w dziedzinie zdrowia publicznego, posiadając obok doktoratu medycyny również i doktorat prawa. Był on także jednym z najprężniejszych i najbardziej zasłużonych przywódców polonijnych.

W r. 1914 rząd amerykański delegował go na członka Polskiego Komitetu Narodowego w Paryżu, który reprezentował sprawę polską w Radzie Sprzymierzonych. Po zakończeniu pierwszej wojny światowej dr. Fronczak udał się do Polski jako doradca do spraw zdrowotnych misji Amerykańskiego Czerwonego Krzyża, które pośpieszyło z pomocą ludności w zniszczonej działaniami wojennymi odrodzonej Polsce.

Nie Tylko w USA

Geneva (UPI) — Międzynarodowy Komitet Europejskiej Migracji w Genewie podał wiadomość, że uchodźcy indochińscy będą osiedleni nie tylko w USA.

Około 1,000 uchodźców na wyspie Guam zostało zarejestrowanych na wyjazd do Francji, Kanady i Australii. Mniejsze grupy pojadą do Belgii, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Nowej Zelandii, Hong Kongu, Syjamu, na Formozę, do Iranu, Zaire i Wybrzeża Kości Słoniowej.

W Hong Kongu około 4,000 uchodźców zarejestrowało się na wyjazd do 18 różnych krajów.

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec, brat i dziadek nasz, s.p.

Jan Pawełek

po krótkiej chorobie, poznał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 28go maja, 1975 roku, o godzinie 7:30 rano, w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 31go maja, o godzinie 9ej rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 6000 N. Milwaukee Ave., do kościoła ŚŚ. Młodzianków, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Jadwiga (z domu Niemczura), żona; Władysława, Adela, Jan i Edward, dzieci; Emil Włodzyga, zięć; Konstancja, synowa; Józef i Piotr w Polsce, bracia; Teresa i Carolyn, wnuczki; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się: Zakład Pogrzebowy B. F. Malec i Synowie, Telefon 774-4100.

(29, 30)

Teatr Polski w ZSRR

Galowym przedstawieniem spiewogry Ernesta Brylla "Na szkle malowane" z muzyką Katarzyny Gartner rozpoczęło się na nowej scenie MCh-AT-u w Moskwie sowieckie tournée stołecznego Teatru Polskiego. Spektakl, reżyserowany przez A. Kowalczyka w dekoracjach A. Killiana został odczytany przyjęty przez moskiewską publiczność. Repertuar tournée Teatru Polskiego obejmuje ponadto "Chłopców" S. Grochowiaka i "Tragedię optymistyczną" W. Wysznińskiego.

"Złote Koziołki"

W Poznaniu odbył się IV ogólnopolski festiwal filmów dla dzieci i młodzieży. Zaprezentowano 44 filmy — rysunkowe, animowane, oświatowe i fabularne. Jury przyznało nagrody autorom najlepszych filmów. W grupie filmów fabularnych I nagrodę — "Złote koziołki" otrzymała Anette Olsen z Telewizji Polskiej za reżyserię filmu "Łukasz". W grupie filmów animowanych I nagrodę — "Złote koziołki" — otrzymali: Lechosław Marszałek i Maria Terlikowska za film "Ameba".

Z bólem serca donosimy wszystkim krewnym i znajomym tę smutną wiadomość, iż najukochańsza siostra moja i bratowa nasza s.p.

Franciszka Kłosowska

(córka s.p. Jana i s.p. Franciszki, siostra s.p. Ben i s.p. Sylwestra, szwagierka s.p. Feliksa Gogolińskiego) długoletnia pracownica National Cath. Order of Foresters, członkini Tow. św. Jana Kantego Court No. 54 N.C.O.F., III Zakonu św. Franciszka i Grupy 44 Macierzy Polskiej, po krótkiej chorobie, pożegnała się z tym światem, opatrzona św. Sakramentami, dnia 29-go maja, 1975 roku, o godzinie 12:16 po południu.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 31-go maja, o godzinie 10:30 rano, z zakładu pogrzebowego, pnr. 1850 N. Wood ul. (na rożniku Cortland), do kościoła Najsw. M. P. Anielskiej, a stamtąd na cmentarz św. Wojciecha, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Agnieszka Gogolińska, siostra; Paulina i Estelle, bratowe oraz bratanki i bratanice; wraz z całą rodziną.

Pogrzebem zajmuje się Gogoliński-Trofimuk Funeral Home. Telefon HU 6-0258.

REZOLUCJA ŻAŁOBNA

Dotknęci bolesną stratą naszego długoletniego Parafianina i Członka Komitetu Parafialnego, Głównego Kapłana Służby Kościelnej, Prezesa Towarzystwa św. Wincentego a Paulo, Sekretarza Prot. Bractwa Mężczyzn Różańca Świętego i Członka Tow. Im. Jezus, s.p.

Edwarda Wysockiego

zasiłamy Rodzinie szczerze nasze współczucia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 31go maja, 1975 roku, o godzinie 10ej rano z zakładu pogrzebowego P. M. Petzko, 1845 N. Hermitage Ave., do kościoła Najsw. Marii Panny Anielskiej.

Ks. Edwin Karłowicz, C.R., Proboszcz i cała Rodzina Parafialna.

In Memoriam

W piątą rocznicę śmierci najdroższego męża mojego, ojca i dziadka naszego, s.p.

Wacława Bogdanowicz

w dniu 5-ej rocznicy Jego śmierci za spójność Jego duszy, w piątek, dnia 30-go maja zostanie odprawiona żałobna Msza św. u Ojców Salwatorów w Gary, Indiana.

Piąty rok minął gdyś Swe powieki Kochany Tazw zamknął na wieki. Miejsce Tazw w sercach naszych opóźnie nie przez niekiego nie może być zastąpione. Odszedł od nas Mezu, Ojciec i Dziadek Nasz Drogi. Przez wszystkich nas byłś zawsze kochany. Dlatego o Tobie nie zapomniamy.

Uproś za nami, tam przed Tronem Boga, O co my także modlimy się w skrusze, Aby, gdy skończy się nam życia droga, Na żywot wieczny złączył nasze dusze.

Boże Wielki a Nasz Panie Daj Mu wieczne spoczywanie.

Do łaskawego współudziału w nabożeństwie i modlitwach zapraszają wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych: Paulina Bogdanowicz, żona z dziećmi i całą rodziną.

In Memoriam

4-go czerwca przypada 3-cia bolesna rocznica śmierci

MOJEGO UKOCHANEGO MEZA

Śp. Władysława Salicz Płoskonja

Msze św. żałobne odprawione zostaną w środę, 4-go czerwca w kościele ŚW HELENY — Chicago, w KRAKOWIE — Polska, na GÓRZE OLIMPEJ — JERUZOLIMA oraz przez Ojca Korneliana w BUFFALO, N. Y.

Spój MÓJ JEDYNY i czekaj na mnie w obcym grobie. Niech się KRAKÓW przysni TOBIE.

W ciężkim żalu i smutku pograżona

ZONA MARIA

In Memoriam

Wszystkim krewnym i znajomym donosimy tę smutną wiadomość, iż najukochańszy mąż mój, ojciec i dziadek nasz i brat mój. s.p.

Edward F. Wysocki

(dziadek s.p. Ted, brat s.p. Nick, s.p. John i s.p. Henry) Członek 4th Degree K. of C. La Salle General Assembly Lafayette Council No. 361; Cath. Order of Foresters Fr. Barzyski Court. Prezes St. Vincent De Paul Society, Trusty parafialny. Head Captain Marszałków Kościelnych, Sekretarz Bractwa Mężczyzn Różańca św. Najsw. Imienia Jezus, Tow. Modlitwy za Dusze w Czyśćcu, po krótkiej chorobie, pożegnał się z tym światem, opatrzony św. Sakramentami, dnia 28-go maja, 1975 roku, o godzinie 1:20 w nocy w starszym wieku.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 31-go maja, o godzinie 9:30 rano, z zakładu pogrzebowego pnr. 1845 N. Hermitage Ave. (blisko Cortland) do kościoła Najsw. M. P. Anielskiej (Msza św. o godz. 10-ej) a stamtąd na cmentarz Maryhill, na parcelę familijną.

Na ten smutny obrządek zapraszają wszystkich krewnych i znajomych, w ciężkim żalu pograżeni:

Lucille (z domu Jasińska), żona; Robert (Elizabeth), Lawrence (Elaine), Allen (Bernadine), dzieci; Roberta, Janet, Edward, Marylu, Francine, John, Marian, Paul, Glenn, Karen, wnuki i wnuczki; Stanley, brat, wraz z całą rodziną.

Zamiast kwiatów dątki do St. Vincent de Paul Society przy par. Najsw. M. P. Anielskiej, 1825 N. Wood ul. mile widziane.

Pogrzebem zajmuje się Wysocki-Petzko Funeral Home. Telefon BR 8-2636.

(29, 30)

Stać i Wieczna ŻYWA PAMIĘĆ

Pamiętkowy kielich lub cyborium (puszka na komunikanty) wygrawerowane z pamięcią o Waszym najdroższym zmarłym, który można podarować potrzebującym miśmion lub jakimś księdzu, którego wybierze, będzie zawsze żywym wspomnieniem, poeknym i niezwykłym. Szybka dostawa, celem wystawienia w domu pogrzebowym. Ornaty, Alby i wiele innych przedmiotów liturgicznych i religijnych dla Waszej Parafii w Polsce. Także posiadamy inne pamiętki kóre przyniosą wiele zadowolenia radości i wdzięczności za Wasze dobre serca i pamięć o nich.

WATRA MEMORIAL CENTER

2848 W. Cermak Road Chicago, Ill. 60623
247-2425 Area Code 312

CZARNIK MEMORIALS INCORPORATED

NAGROBKA Lub POMNIKA

Udajcie się Do

CZARNIKA

JEDYNA POLSKA FIRMA Nagrobków Omentarza Zmarłych w Warszawie

Otwarte 7 Dni w Tygodniu

1300 Archer Road, Justice, Ill. Tel. GLObo 8-4443
DIANE - ROSE SEWCYCK, President

Andrzej Chciuk

"Perskie Dzieci" z Pahiatua

Dnia 1 listopada 1944 do Wellington, stolicy Nowej Zelandii, przybył transport polskich sierot i dzieci z Persji, uratowanych wcześniej z Rosji Sowieckiej przez układ jaki gen. Sikorski zawarł z Stalinem. Transport ów składał się z 734 dzieci i 105 dorosłych, nauczycieli i opiekunów, którzy już w Persji w Isfahanie zorganizowali dla dzieci szkołę powszechną i gimnazjum w języku polskim. Grupa tych 800 z górą osób nie przybyła do Nowej Zelandii w charakterze uchodźców czy emigrantów, ale gości rządu i społeczeństwa nowozelandzkiego. Owo zaproszenie doszło do skutku w wyniku starań ówczesnego konsula R.P. dra Kazimierza Wodnickiego i jego nieżyjącej już żony, pani Zofii, która założyła PCK i "Polish League", jaka jeszcze we wcześniejszych czasach posyłała paczki i listy do żołnierzy polskich na Bliskim Wschodzie.

Dziś dr Wodnicki jest honorowym profesorem uniwersytetu wellingtonskiego i najbardziej znanym ornitologiem i ekologiem Południowego Pacyfiku. A owe "dzieci polskie" wyrosły, pożyły się i powyróżniły się, mają już własne dzieci i nawet wnuki, weszły w życie nowozelandzkie, dorobiły się i stanowią jedną z najmniejszych Polonii świata, lecz jest to grupa najlepiej chyba zorganizowana, na pewno lepiej mówiąca po polsku niż Polacy w Australii, Ameryce, Anglii, Francji i Niemczech. Grupa owych "sierot", "dzieci", "persiów" — bo wszystkie nazwy są tu w użyciu — nadała ton i styl wszystkim mniejszym grupom, które później dołączyły do nich; chodzi o zdemobilizowanych ojców braci z polskich sił zbrojnych na Zachodzie, dipłomów z Niemiec i później przybyłych z Polski. Licznie przedstawia się to obecnie tak: na 3 miliony ludności tego kraju, najpiękniejszego kraju świata, łączącego najlepsze elementy i krajoznawstwo Szwajcarii, Norwegii, Francji, Tatr, Czarnohory i Anglii — Polaków jest 3 tysiące.

I oto w sobotę, 22 lutego br. w Pahiatua, gdzie w dawnym obozie japońskich jeńców wojennych zorganizowano w latach 1944-49 oboz i szkołę dla owych "perskich dzieci", odbył się zlot byłych wychowanków Pahiatua. Wiele z nich widziało się po raz pierwszy od 30 lat. Była to okazja tak wzruszająca, że nie jestem w stanie tego opisać. A ciągle serdeczność, życzliwość i zainteresowanie Nowozelandczyków owymi "perskimi dziećmi" doszła tu do zenitu. Był to wielki dzień Polonii nowozelandzkiej, przeżyłycie niezwykle, wyjątkowe, wspaniałe, niezapomniane. Była to wielka manifestacja ciągłej żywej polskości i przywiązania do Kościoła, którego miejscowa hierarchia od początku ustosunkowała się do Polaków wyjątkowo przychylnie i ciepło.

Na ów zlot w Pahiatua zjechało się prawie 1,000 osób z całej Nowej Zelandii, wielkością równą Zjednoczonemu Królestwu oraz grupą byłych "dzieci z Pahiatua", która na tej okazji przybyła z Australii, Ameryki, Anglii i wysp Pacyfiku. Uroczystość o w uświetnili swą obecnością jedyny arcybiskup Nowej Zelandii ks. Delargey z Wellingtonu, czterech (czyli wszystkich) biskupów, b. premier Keith Holyoake, członek parlamentu z okręgu Pahiatua, minister przemysłu i handlu W. W. Freer, reprezentujący przebywającego obecnie w Europie premiera Nowej Zelandii, a także generał Zakaria Chrystusowicz ks. Kania wraz z prowincjonalnym zakonem na Australię i Nową Zelandię ks. Pajdakiem. Obecni również byli ks. Jan Westfal, miejscowy i niezwykle lubiany kapelan polski, oraz ks. Bronisław Węgrzyn, dawne "dziecko perskie", pracujący teraz na parafii nowozelandzkiej, ale będący duszą całej Polonii i prezesem komitetu obchodu 30-lecia Pahiatua, który całą uroczystość zorganizował wprost wzorowo.

Już poprzedniego dnia zaczęli zjeżdżać Polacy do Pahiatua, a w sobotę od rana 5 autobusów, setki samochodów i lotniczy "czarter" przywoziły Polaków z dwóch głównych wysp kraju. Obecna była miejscowa prasa i telewizja, która wydarzeniu temu poświęciła wiele serdecznej uwagi. Ale największej uwagi obchodowi w Pahiatua po-

święciła telewizja irańska, o czym trzeba szerzej powiedzieć.

W latach 1942-44 Persja przyjęła jak wiemy — sporą ilość Polaków. Szach perski odstąpił swój pałac w Isfahanie grupie dzieci, grał z nimi w siatkówkę, dosyłał im żywność, owoce i słodycze. W wielu domach perskich goszczono polskie dzieci i to właśnie te późniejsze dzieci z Pahiatua. Kiedy niedawno cesarz Iranu wraz z cesarową odwiedził Nową Zelandię, na lotnisku oprócz normalnych komisiów ze sloganami wiadomej proveniencji witała go delegacja dzieci owych "dzieci perskich", ubrana w stroje krakowskie i wręczyła cesarskiej parze kwiaty. Na co wzruszona cesarzowa odpowiedziała po polsku: "Bardzo wam dziękuję, wrzuciła nas wasza pamięć i wdzięczność". A szach dodał po angielsku jak cenna i miła była mu ta polska manifestacja, nie zarządza na rozkaz wiadomego miejsca. Ów incydent miejscowa prasa rozdmuchała, gdyż było to na rękę Nowej Zelandii, starającej się sprzedać Iranowi swoje mięso i kupić naftę.

Toteż nic dziwnego, że telewizja perska tyle uwagi poświęciła uroczystości w Pahiatua. Rozmawiałem z tymi Persami i twierdziłi, że już w domu nagrali wiele wywiadów z rodzicami perskimi w Isfahanie i że zainteresowanie dalszym losem owych dzieci jest w Iranie olbrzymie. Filmowali wszystko sumiennie i przeprowadzili dziesiątki wywiadów, z uśmiechami pełnymi serdecznej życzliwości, słuchali wspomnień owych wtedy małych, dziś żonatych, dzieciąt i "wnucząt", o ile tak można powiedzieć. Co usłyszeli? Te dzieci pamiętają nie tylko chałwę, daktylę, "lepioszki" i pieczony groch z rodzynkami, ale i to, że w Persji nie odczuwali już strachu i głodu oraz że zaznali opieki i życzliwości. Pani Mendruniowa, żona obecnego prezesa Stowarzyszenia Polaków w Wellingtonie, które posiada piękny, ciepły i ruchliwy Dom Polski i bibliotekę liczącą 3,000 książek polskich (około 1,500 wypożyczeń rocznie!) powiada, że tych daktyli mieli tyle, iż po dziś dzień nie może już na daktyle pa-trzeć.

O 4:30 w hallu miejscowego Tararua College odbyła się uroczysta msza dziękczynna, celebrowana przez biskupa Kavanagh, kiedyś dyrektora szkolnictwa katolickiego w tym kraju; jemu to wielu Polaków zawdzięcza wykształcenie średnie i wyższe. Koncelebrantami było 16 księży i dostojników Kościoła, ubranych w białe-czerwone ornaty, zaś cała olbrzymia sala śpiewała pieśni dawniej śpiewane w obozie, łącznie z "O Panie, któryś jest na niebie", mimo że były pewne presje, aby te właśnie pieśni nie śpiewać. Czterech polskich księży udzieliło komunii świętej ponad 400 osobom.

Nie tylko w kazaniu ks. arcybiskupa Delargeya, ale i w późniejszych przemówieniach przedstawicieli rządu i opinii wielokrotnie przypomniano okoliczności jakie sprawiły, że ci Polacy znaleźli się w Nowej Zelandii, i podkreślano wdzięczność narodu nowozelandzkiego i Kościoła za to, że Polacy nie tylko skorzystali z gościnności, ale i dali mu dużo; "my jesteśmy wam winni wdzięczność, nie wy nam!" Burmistrz Pahiatua przypomniał, że był młodym chłopcem, który wówczas pomagał na stacji nosić bagaże "perskich dzieci", i podkreślił, że gdy niedawno z żoną wyruszył w podróż naokoło świata, miał z nią więcej bagażu niż wówczas wszystkie owe dzieci do kupy. A Sir Keith, już po siedemdziesiątce, sam wzruszony (iż w oczach mieli wszyscy, i biskup odprawiający mszę, i kaznodzieja, i Polacy i Nowozelandczycy) zarębał, że oczekuje, iż na 50 i 75-lecie Pahiatua będzie ponownie zapraszany, i powiedział, że takie manifestacje ludzkości człowieka wobec innego człowieka są konieczne na te coraz większego zdziwienia, zacierzenia i egoizmu. "To my jesteśmy waszymi dłużnikami i dziękuję wam za to, coście wnieśli w nasze życie, a co doceniamy i za co jesteśmy wdzięczni".

Po lunchu, po którym przemawiali oficjalni goście, wyświetlono nowozelandzką kronikę filmową, pokazującą przyjazd owych dzieci (od lat 2 do 16) i tysiące ludzi wyle-

gających na molo w Wellingtonie i na każdą najmniejszą stacyjkę, machające biało-czerwonymi chorągiewkami i obrzucające pociąg kwiatami i słodyczami. Ta życzliwość i serdeczność nie ustała po dziś dzień!

A po południu na terenie dawnego, dziś już zwinieńskiego obozu, min. Freer dokonał odsłonięcia pomnika pamiątkowego. Pomnik wykonała znana rzeźbiarka nowozelandzka Tanya Ashken. Jest to abstrakt z białego cementu pt. "Free Form". Po odsłonięciu przeprowadziliśmy szybko ankietę co obecni widzą w pomniku, a każdy widział co innego, no bo nie zapominajmy, że chodzi o sztukę nowoczesną.

Były wychowanek obozu p. Kaczorowski, obecny tak-sówkarz, widział w tym ptaku, ks. Węgrzyn — matkę z dziećmi, moja żona — kotwice, ks. Pajdak — przypucie zmęczonego wędrowca, p. Krzyżanowska, dawna wychowawczyni obozu — kość dinozaura, kilka cenzuralnych słów po polsku (bo dzieci nie znały niecenzuralnych), wita się i żegna po polsku, a każdy zapytany odpowiadał ze wzruszeniem jak okolica — gdzie nie brak było i farm-rów polskiego pochodzenia i z pruskiego zaboru (np. p. Szymański wprowadził uprawę cebuli do Nowej Zelandii) — wspomagała obóz i jak Nowozelandczyków wzruszały drobne obserwacje i dziwności w zachowaniu polskich dzieci.

Mr. Smith mówił mi, dzieci tarzały się w trawie jak szczeniata, bo z Rosji (tłumaczył mnie, jak gdyby tego nie wiedział) pamiętały tylko głód i śnieg, z Persji piasek, a tu wreszcie spotkały się z trawą i zielenią nowozelandzką. Zieleni nowozelandzka — to już mój komentarz — jest najpiękniejsza, najgłębsza, najintensywniejsza ze wszystkich zieleni świata.

W autobusie wraz z nami jechał stary Mr. George, jedyny poza soferem Nowozelandczy, i nie przeszkadzało mu, że wszyscy mówili i śpiewali po polsku. Przyjechał z Wellingtonu, aby być obecnym na tej uroczystości. Kiedyś z doktorem Kavanagh dowodził tu w czasie zimy grzejniki i chciał jeszcze raz w kościele posłuchać polskich pieśni religijnych. Żona moja, jadąc w innym autobusie, zebrałyśmy we dwoje miłą okazję rozmów z jak największą ilością ludzi, spotkała staruszkę Nowozelandkę, która w obozie przez kilka tygodni opiekowała się polskimi dziećmi, bo była siostrą szpitalną. Ze wzruszeniem mówiła ona: "Cóż mnie te dzieci mogły obchodzić, to był mój job, nawet imion nie pamiętałam. Ale gdy niedawno w gazecie przeczytałam o tej uroczystości, musiałam przyjechać, you know..." Przyjechała z daleka, bo z Samoa, oczywiście na własny koszt.

Ktoś inny opowiadał jak to dzieci dostały lody w "cones". Lody już miały w Persji, tu też je dostawały na talerzykach, ale wtedy nie wiedziały, czy owe różki z ciasta są jadalne i patrzyły spe-szone, nie wiedząc co z tym zrobić. Ktoś inny jeszcze opowiadał o zdziwieniu dzieci, że każde z nich ma czyste łóżko, wyłącznie dla siebie, że wojsko nowozelandzkie ("ludzie w mundurach w Rosji byli wrogami") tak ich serdecznie traktowało, opychało czekoladami i nosiło maleństwa na rękach. Jakś farmer opowiadał z rozrzedzeniem jak ci chłopcy łowili w jego potoku pstragi, bez pozwolenia ich tego widzieć, i jak musieli ich tego uczyć. Ktoś znowu inny wspominał, jak to polskie dzieci, zabierane na Boże Narodzenie przez rodziny nowozelandzkie, śpiewały sobie polskie koledy i piosenki ludowe, z refrenem: "Oj dana dana, ojdyna dyna", a zażenowana pani domu tłumaczyła: "Sorry, girls, but the dinner's not ready yet". Lub, gdy polski chłopak nie znający angielskiego podszedł do rówieśnika, syna gospodarza na jabłonce, a Nowozelandczyk ponaglał: "Push, push!" — to Polak myślał, że to ma być "puść" i go puścił.

Był to wielki dzień dla Polonii nowozelandzkiej, wiele wzruszeń i też widzieliśmy w oczach wszystkich. Było to jakieś bardzo ludzkie i spontaniczne święto obopólnej wdzięczności, serdeczności i braterstwa — o co w naszym zwiartowanym i popsatym przez egoizm świecie coraz trudniej.

W Warszawie w wieku 72 lat zmarł jeden z najznakomitszych grafików starego pokolenia Mieczysław Bernan. Jego twórczość prezentowana na licznych wystawach krajowych i zagranicznych przyniosła mu szereg nagród i wyróżnień. Prace zmarłego wyrażają się w zbiorach polskich oraz największych muzeach stolic europejskich i zamorskich. Zmarły był laureatem nagród państwowych oraz wielu wysokich odznaczeń państwowych.

Trzecia Partia
New York (G.P.) — Sondaż opinii publicznej przeprowadzony przez Instytut Harris, ujawnił, że trzecia partia w USA ma stosunkowo duże szanse i możliwość wywrotu obecnego systemu dwupartyjnego, o ile na jej czele stanie Ronald Reagan i George Wallace. Największe szanse ma para sen. Edward Kennedy i sen. John Glenn — 38 proc. Na drugim miejscu jest para prez. Ford i wiceprez Rockefeller — 30 proc., a na trzecim Reagan i Wallace — 23 proc.

TO OUR ADVERTISERS
DEADLINE FOR WEEK-END EDITION IS THURSDAY 2 P.M.
ALL CLASSIFIED ADS ARE PAYABLE IN ADVANCE
Unless Other Terms Are Established With POLISH DAILY ZGODA

★ AUTA

Oszczędźcie teraz na samochodach z 1975 roku
Musimy wyprzedzić zapas samochodów, jakie mamy na składzie i drastycznie zniżamy ceny.
\$500 zniżki
Jeszcze posiadamy ograniczoną edycję.
FORDÓW GRANADA \$3,069
Mówimy po polsku. Pytajcie o **George Batorskiego**
FERGUS FORD, INC.
Skokie Blvd., przy Dempster Skokie, Illinois Tel. 674-8000

PLYMOUTH "Fury III" 1972. Ochładzane w bardzo dobrym stanie. Niska cena EV 4-8668.

POTRZEBNE AUTA I CIĘŻARÓWKI
Na chodzie. Płacimy gotówką.
MR. TRACY — PE 6-5883
Cash Paid for Cars
Running or not. Junk cars removed free, cash paid for late model wrecks.
24 HOUR TOWING SERVICE. 625-6627

Używane i Stare Samochody
Płacimy Najwyższą Cenę.
DONS
733-6660 lub 376-8088

Zmarli w Polsce

W Gdańsku zmarł w wieku lat 80 profesor doktor wszech-nauk lekarskich Włodzisław Mozołowski, dr honoris causa — Akademii Medycznej w Gdańsku, emerytowany Kierownik Katedry i Zakładu Chemii Fizjologicznej, współ-organizator Akademii Lekarskiej w Gdańsku w roku 1945, był Profesor Uniwersytetu im. Stefana Batorego w Wilnie, uczestnik walk o niepodległość, organizator tajnego nauczania w czasie okupacji, autor wielu prac naukowych, członek naukowych Towarzystw Krajowych i Zagranicznych.

W Krakowie zmarł Jerzy Zdzichowski (lat 94), znany polityk, wybitny ekonomista, publicysta, przywódca nieudanego zamachu stanu przeciwko Piłsudskiemu w 1919 r. minister skarbu w rządzie Witosa obalonym przez Piłsudskiego w maju 1926 r., b. poseł na Sejm RP, b. pełnomocnik Rządu RP w Paryżu w 1940 roku.

W Warszawie w wieku 72 lat zmarł jeden z najznakomitszych grafików starego pokolenia Mieczysław Bernan. Jego twórczość prezentowana na licznych wystawach krajowych i zagranicznych przyniosła mu szereg nagród i wyróżnień. Prace zmarłego wyrażają się w zbiorach polskich oraz największych muzeach stolic europejskich i zamorskich. Zmarły był laureatem nagród państwowych oraz wielu wysokich odznaczeń państwowych.

Trzecia Partia
New York (G.P.) — Sondaż opinii publicznej przeprowadzony przez Instytut Harris, ujawnił, że trzecia partia w USA ma stosunkowo duże szanse i możliwość wywrotu obecnego systemu dwupartyjnego, o ile na jej czele stanie Ronald Reagan i George Wallace. Największe szanse ma para sen. Edward Kennedy i sen. John Glenn — 38 proc. Na drugim miejscu jest para prez. Ford i wiceprez Rockefeller — 30 proc., a na trzecim Reagan i Wallace — 23 proc.

★ Praca Żeńska

GENERAL OFFICE EXPERIENCED TYPIST
5 day week. Permanent. Good salary.
SHAMROCK PLUMBING SALES CO.
225-3300

MAID WANTED FOR THE CLUB
FROM 3 PM — 11 PM English speaking.
UNIVERSITY CLUB
76 E. MONROE
ASK FOR MRS. KENNEDY

SECRETARY
To work 3 days in Loop and 2 days in St. Charles. MUST TAKE SHORTHAND Will pay for train ticket. Salary \$650, negotiable.
Mr. Stone — 236-0013

CLERK-TYPIST FULL TIME
GENERAL OFFICE, RECORD KEEPING. GOOD STARTING SALARY AND EXCELLENT COMPANY BENEFITS.
Call Ann at 225-2212

\$1,500 MIESIĘCZNIE. Artystka i tancerka benedyktyńska. — 427-2541.

SPRZEDAWCZYNI-MAGAZYNIERKA
Musí również znać język angielski.
JOY'S APPAREL
1267 Milwaukee Ave.

KOBIETY DO DZIENNYCH PRACY
Dwa lub trzy razy tygodniowo. Musí mówić trochę po angielsku. Doskonała zapłata. Referencje. Blisko komunikacji.
ZGŁASZAC SIĘ PO ANGIELSKU 369-6340

HOUSEKEEPING EXPERIENCED WOMAN
For large West Suburban nursing home.
Must speak English.
848-9484

KOBIET DO SZYCIA NA MASZYNACH
TYLKO DOŚWIDCZONYCH
Dobra początkowa zapłata.
PINO MFG.
404 So. Wells, 2 Piętro 922-8138

★ Milwaukee Wisconsin

Praca Męska
AUTO FRAME MAN
Full time; fully experienced; good working conditions; company benefits.
Ask for NORB.
(414) 442-1350

PRACA
SEWER, PRESSER, CUTTER, EMBROIDERY MACHINE OPERATOR AND STAMPER
in small Milwaukee, Wisc. sewing shop.
Call (414) 278-5787

MACHINE TOOL REPAIR
Some experience preferred. Good opportunity with employee benefits. Wages commensurate with ability. Overtime and paid holidays. Will consider part-time help.
Call (414) 771-3120
L. L. Richards Machinery Co.
6455 W. River Parkway Wauwatosa, Wis.

INTERESY
BY OWNER
Good going, 2 chair barber shop on SOUTHSIDE. Owner Retiring. 13 year-old establishment has steady trade.
CALL (414) 344-4985
2233 W. NATIONAL AVE.
GROCERY-BEER DEPOT
Corner store with parking
925 E. BRADY
Good Milwaukee, Wisconsin business area.
Owner has other interests

ROZMAITE
CANADIAN FISHING
In the Land of the Midnight Sun at Reindeer Trout Camp. Arctic Grayling, Lake Trout, Northern Pike, Walleye and Whitefish.
5 DAY TRIP — \$550 COMPLETE
Includes charter flight from Mitchell Field, June 27th to July 1st
Call AERODYNE (414) 747-4800

Ochładzanie
RECONDITIONED REFRIGERATION EQUIPMENT
Super Market Refrigeration Cases and Compressor Units
Send for FREE LIST.
Phone (414) 781-2036
REAL REFRIGERATION
4170 N. 126th St. Brookfield, Wis. 53005

DO NASZYCH KLIENTÓW
OGŁOSZENIA DO WEEKENDOWEGO WYDANIA PRZYJMUJE SIĘ W CZWARTEK DO 4-EJ PO POŁUDNIU
Wszystkie Drobne Classified Ogłoszenia Są Płatne z Góry
O ile Nie Posiada Innej Umowy z DZIENNIKIEM ZWIĄZKOWYM

★ Praca Męska

Potrzebny WYSOKO KWALIFIKOWANY MECHANIK
Do Volvo, Mercedes oraz samochodów angielskich. Musi posiadać praktykę przy wyżej wymienionych samochodach.
DOBRA ZAPŁATA i STAŁA PRACA
Tel. 274-6504

OGÓLNE PRZEPAROWANIE ŻYWNOSCI
Na pełny czas stała praca. Musi posiadać zieloną kartę.
ANNDE FOODS
2937 N. Elston Ave. Chicago, Ill.

POTRZEBNY DOŚWIDCZONY BLACHARZ I LAKIERNIK SAMOCHODOWY
Angielski nie wymagany.
261-8918

Photo Printer
EXPERIENCED ON AUTOMATIC EQUIPMENT
Call 337-4741
FOR APPOINTMENT

POTRZEBNA MĘŻCZYZN
Potrzebni ręczni rzeźbiarze do wyrobu Harf.
Stała praca i dobra zapłata.
Jest możliwość pracy nadliczbowych godzin.
Dla fachowca z Polski mogą zatwierdzić stały pobyt.

W. and W. HARP CO.
3868 W. GRAND AVE.

MEN FOR GRILL & COUNTER WORK
(Mężczyzn do pracy przy grillu i kontuarze)
Doświadczonych lub przeskolimy. Nocna praca na bliskiej północy. Od 4 wieczorem do mniej-wiecej 3 nad ranem. Od poniedziałku do soboty. Bez niedziel i świąt. Muszą mówić i rozumieć po angielsku. Uczestni w odpowiedzialności. Dobra stała praca. \$200 tygodniowo na początek. Dzwonkiem podajcie swe nazwisko, adres i nr. telefonu
CL 4-0930
po 12 w południe

SMALL SHOP REQUIRES
Person Part Time with experience in
HELI-ARC Welding Brazing and Soldering
Or — Full time including Welding and Machine Shop.
Dempsey-Price, Inc.
25 N. Green St. Chicago
CALL LES — 421-4585

POTRZEBNY KRAWIEC
EXPERIENCED
IN MEN'S ALTERATIONS
PROFIT SHARING
PARK RIDGE 823-1320

Cabinet & Formica Top Maker
Experience necessary for new shop will be required to install and sell.
312-257-5852

TURRET LATHE OPERATOR
SET-UP and OPERATE
NORTHWESTERN ELECTRIC CO.
1750 N. Springfield Ave.
342-4400

CARPENTER
Retired carpenter wanted for lite part time work. Must have own tools. Good pay.
ROOSEVELT CHAIR & SUPPLY CO.
1717 W. Belmont
248-3700

★ Praca Męska

POTRZEBNI 2 MĘŻCZYZNI DO PRACY FABRYCZNEJ
Konieczne trochę angielskiego. Muszą umieć prowadzić małą ciężarówkę.
Zgłoszenia osobiste:
324 N. BELL AVE.

BUTCHER
CENTRALIA FOOD MARKET IN MAYWOOD
Looking for Butcher — full or part time.
1406 S. 5th AVENUE 865-1045

MAINTENANCE MAN
4 DAY WEEK PAID HOSPITALIZATION AND BENEFITS
Welding fabricator with new plant needs man to handle complete maintenance program for machinery and building. Electrical experience preferred.
CALL FOR APPOINTMENT
839-5880

AMERICAN STAIR CORP.
Willow Springs

★ Praca

POTRZEBNE EMERYTOWANE MAŁŻEŃSTWO
W okolicy Palatine. Pokój i utrzymanie za lekkie usługi.
991-0556

STAŁA PRACA NA CZĘŚĆ DNIA
Starsze kobiety potrzebne do sprzątnięcia domów. Również Zręczni mężczyźni do wszystkiego (handy men). Mówiący po angielsku.
ALLSHORE AGENCY 769-0940

POTRZEBNA dwóch panów do pracy na farmie i panie do pracy domowej z angielskim lub też angielskiego. Zgłaszać się 777-2800.

★ Pomoc Domowa

PIEKNY NOWY DOM W HIGHLAND PARK
oraz rodzina z 4 osób, poszukują uczciwej, odpowiedzialnej gospodyni lubiącej dzieci. Własny pokój, łazienka, TV. Musi mówić trochę po angielsku.

ZGŁOSZENIA PO ANGIELSKU 831-5739
po 5ej po poł.

RELIABLE WOMAN NEEDED
To care for one 7 month old baby. 30 hours per week
Chicago near north
Call 477-3454 days or evenings or 348-6610 Ext. 1125
Monday through Friday
Some English necessary

GOSPODYNIA NA 3 MIESIĄCE
Musí mówić trochę po angielsku. Do zamieszkania. Własny pokój łazienka, TV. Najwyższa zapłata. Referencje. Dom w River Forest. Blisko komunikacji. ZGŁASZAC SIĘ PO ANGIELSKU.
369-7586

NEEDED MATURE WOMAN
to care for 2 school age children in my home Tuesday through Saturday 9 — 6. Can live in. Some English necessary. Days 383-1154 — after 6 pm: 583-7185

DEPENDABLE WOMAN WANTED
General housework, one day per week, steady, Chicago North Side. Good transportation. References.
Some English necessary.
549-1856 after 6 P.M.

CLEANING lady — neat, capable, 1 day a week. Arrange for interview. — 943-8585.
POMOC dla matki i przy gospodarstwie. Zamieszkać, własny pokój, 2 małych dzieci. Dom w Peterson Park. — 267-2222.

POSZUKUJE Polki na 1 dzień tygodniowo do opieki nad starszą osobą. 252-0128.

GENERAL cleaning — North Shore suburb. 1 or 2 days. 251-3065

GOSPODYNIA do zamieszkania. Angielski niekonieczny. 679-5716.

KOBIETA DO SPRZĄTANIA
2 lub 3 dni w tygodniu. Okolica Touhy i Crawford w Lincolnwood. Musi posiadać własny transport, mówić trochę po angielsku.

ZGŁOSZENIA PO ANGIELSKU OR 3-8546
GOSPODYNIA
Do starszej pani. Potrzebna poważna osoba do zamieszkania. Własny pokój, łazienka, TV. Prywatny dom na północno zachodnim przedmieściu. Park Ridge. Musi trochę mówić po angielsku.
ZGŁOSZENIA PO ANGIELSKU 823-2945 po 6:30 wiecz.

★ DOMY

GDY CHCECIE KUPIĆ LUB SPRZEDAĆ DOM
ZAPRASZAMY WAS DO ODWIEDZANIA SOLIDNEGO
POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO

KAMINS REALTY

(Dawniej Patria Realty)

2921 N. CENTRAL PARK AVE.

Solidne Jak Skala Gibraltaru.

DUŻY WYBÓR DOMÓW NA POŁOŻONYM ZACHODZIE.
MOŻECIE OBEJRZEĆ U NAS ICH ZDJĘCIA.
WSZYSCY MÓWIĄ PO POLSKU. **486-4130**

★ DOMY

NAJSTARSZA POLSKA REALNOŚCIOWA FIRMA
J. B. PALLASCH i SYNOWIE
2871 N. MILWAUKEE AVE. Telefon. AR 6-1517
ZAŁATWIA WSZELKIE SPRAWY REALNOŚCIOWE
Jak: — kupno, sprzedaż, zamiana budynków, hipoteki
ubezpieczenia ogniowe i od wypadków

Uwaga Właściciele Domów!MAMY NABYWCÓW Z GOTÓWKĄ
NA WASZE DOMYpo obstrukcji pofunkcyjnej w bezpośrednim
kontakcie osobistym
zgłaszajcie się do**2990 Milwaukee**
486-6363**BUDA
REALTY**

5-pokojowa rezydencja w angielskim stylu. 2 sypialnie
plus jadalnia i ceramikowa łazienka, drewniany garaż
na 1 auto, pełna piwnica z ubikacją, gazowe ogrzewanie
gorącą wodą. 1/2 bloku do Milwaukee Ave. i sklepów.
Autobus podjeżdża prawie pod same drzwi. Cena w
wyższych \$40-kach.

6000 W.—4700 N.

Murowany, 3-mieszkaniowy z 2-ma sypialniami w każ-
dym plus 3 pokoje dla krewnych. Wbudowany piec i pie-
karnik. Kryte werandy, "baseboard" gazowe ogrzewanie
gorącą wodą. Parcela 60x160. Na bocznej ulicy, ale blisko
wszystkiego. Murowany garaż na 3 auta. Cena zniżona
na szybką sprzedaż. Właściciel pragnie sprzedać.

BRYN MAWR i MILWAUKEE

2-mieszkaniowy po 6 1/2 pokoi i 1 1/2 łazienki w każdym.
Duże pokoje plus 4-pokojowe mieszkanie dla krewnych,
z ogrzewaniem w podłodze. Dobrego rozmiaru pokoje.
Na bocznej ulicy.

ZUPEŁNIE NOWY

2-mieszkaniowy, 5 1/2 pokoi w każdym mieszkaniu
1 1/2 łazienki, murowany, z bloku 6200 na zachód na
Montrose. \$90,000.

Po więcej informacji proszę telefonować do

LIS REALTORS

5629 N. Milwaukee Ave.

631-5700

★ DOMY

**UWAGA WŁAŚCICIELE
POSADŁOŚCI**

Mamy kupców na dochodo-
we budynki, pieciami ogrze-
wane. Położone na północy
lub północnym zachodzie.
Dzwoncie Dzisiaj Po
Darmowe Oszacowanie.
MR. JOHN'S REALTY
478-0200

Otwarty w Niedziele od 1-5
4400 N. Ozanam6 1/2 pokoi, 3 sypialnie, 1 1/2 łazienki, ranch, duże pokoje, ga-
raż murowany na 2 auta. Szybkie
objęcie.

Otwarty w Niedziele od 1-5

DES PLAINES

242 S. Cumberland Pkwy.

Na zachód od Wolf Rd., na po-
łudnie od Golf Rd. z 3 sypial-
niami murowany na locie 75
stopowej.

Par. Sw. Ferdynanda—

Dla Teściów

1 1/2 piętrowy, 7 pokoiowy, z 4
sypialniami, 2 łazienki, oraz
extra kuchnia, bawialnia, 2 sy-
pialnie i łazienka.

Par. Sw. Moniki—Big Oaks

Jedyny w tym rodzaju, 8 poko-
jowy, z 4 sypialniami na 2 po-
ziomach dom. Centralne ochla-
dzenie. Garaż na 2 1/2 auta.

Dla Teściów—Jefferson Pk.

Nadający się do rozbudowy
murowany, 8 1/2 pokoi, z 2 kuch-
niami, 2 łazienki.

Cragin—Stanisławowo

3 mieszkaniowy, obity, 2x4,
1x3, niskie podatki, dobry do-
chód. Tylko \$23,900.

8 Mieszkaniowy

6x4-ki, 2x3-ki, nowa elektry-
ka, bardzo czysty, dobry do-
chód, niższa 70-tka.

3 Mieszkaniowy

Murowany, 2x5-ki, oraz wy-
kończone werandy i 1x3-ka.
Nowy garaż na 2 auta.

Diversey—Cicero

2 piętrowy murowany, 3 mies-
zkania. Dobry dochód, niskie
podatki. \$34,900.

CENTURY 21

Kay Realty

5449 Harlem Ave. 775-7820

DOM OTWARTY W CZWARTEK

6-8 wiecz. i w SOBOTE 2-6
5619 N. VINE (8200 zachód)

Słiczny 3 sypialniowy "face brick
ranch", formalna jadalnia, wykoń-
czony beżem. Centralne chło-
dzenie. Parafraza św. Eugeniusza.
W \$66'ciu.

INTERDOME REALTY 286-1515

4 mieszkaniowy murowany, 2 du-
że mieszkania po 5 pokoi i 2-4ki.
Nowe gazowe ogrzewanie, nowe
przewody elektryczne, nowy dach,
nowe sufity. Budynki jest lepszy
niż nowy. Przyboczny garaż na 2
auta. W okolicy Laramie i North
Ave. Tylko \$48,900.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

PRZEZ WŁAŚCICIELA

BUDYNEK NA
WŁADYSŁAWOWIE
naroznikowy, z żółtej cegły,
w doskonałym stanie — 8
mieszkań. Garaż na 2 auta.
Roczny dochód \$15,000.
Po więcej informacji tel.:

545-7105 lub 545-6567

OKOLICA

LONG i DIVERSEY

Murowany, 2 sypialnie,
Otagon Bungalow.
Tafelkwa kuchnia i łazien-
ka. Jadalnia, pokój rodzinny,
dywany i dywaniki włożone.
Garaż na 1 auto.
Cena średnia 30ka.

Tel. 486-5844

DOM OTWARTY

Niedziela 1 do 4 Po Pol.
5059 W. Schubert Ave.

Nowy 2 mieszkaniowy, mуро-
wany. Luksusowy wszędzie. Wła-
ściciel musi sprzedać w tym ty-
godniu. Ząda \$62,900.

4722 N. Keystone Ave.

10 letnia ranch, wykończony beżem.
"CREAM PUFF" — Chca
Niskie 40ke.

HOLD REALTY

622-5858

CICERO

Par. M. B. Czestochowskiej
Bardzo czysty, idealny stan.
Duże 4 mieszkania. Mieszka-
nie właściciela z 3 sypialniami.
Mi. Bardzo nowoczesny duży
beżem, 75 stóp długości.
Osobne systemy ogrzewania
dla każdego mieszkania. Ga-
raż na 2 auta. 175 stóp par-
cela. Bardzo dobra inwesty-
cja. Cena w niskiej 40ke.

Tel. 749-4447

Okolica Central Park i Potomac

Murowany 1x5, 1x6 z krytą we-
randą. Centralnie i oddzielnie
ogrzewany. Nowoczesne kuchnie
i łazienki wykładane. Garaż na 2
auta.

Tel. CA 7-4696—dzwonić po 5ej

PÓŁNOCNY ZACHÓD

4 mieszkaniowy, murowany budy-
nek. Dwie 5ki — Dwie 4ki. Pełny
beżem. 2 oddzielne gazowe o-
grzewacze wody. Garaż na 2 auta.
Okolica Austin-Belmont.

INTERDOME REALTY

5915 W. Irving Park 286-1515

2 PIĘTROWY, murowany. 2x5,
garaż, zimowe okna, gazowe ogrze-
wanie, dywany. Fullerton-Diversey
okolica. Właściciel: 457-1428, po
6-jej. 2537 N. Lowell.

**OD WYDAWNICTWA
DZIENNIKA ZWIĄZKOWEGO**

Wszystkie ogłoszenia realnościowe w tym piśmie zgodne
z Federal Fair Housing Act z 1968 roku nie mogą zawierać
żadnych wyróżnień, ograniczeń ani dyskryminacji opartych
na rasie, kolorze, religii, płci, lub pochodzeniu narodo-
wościowym — gdyż takie wyróżnienia są nielegalne.
Dziennik Związkowy nie może wobec tego świadomie przy-
mować żadnych ogłoszeń które są niezgodne z tym prawem.
Zawiadamiamy zatem naszych czytelników, że każde ogo-
szenie realnościowe w tym piśmie daje równe szanse
każdemu.

★ DOMY

W PAR. 5 BRACI POLAKÓW
i MECZENNIKÓW

Piękna, nowsza murowana re-
zydencja. 3 duże sypialnie,
bardzo ładna kuchnia-dinette,
całkowicie obity i tafelkami
basement, podłoga i sufit, 2
autowy aluminiowy garaż. Ca-
ły dom centralnie ochładzany.

Dom mieści się w pięknym
bloku budynków na zachód od
Kedzie. Ta piękna rezydencja
uszcześliwi Was, gdy ją kupi-
cie i w niej zamieszkajcie.
Dzwoncie do cudotwórcy,
dzwonicie do Michaels, jak
najprędzej.

W PAR. SW. KAMILA
Niedawno temu zbudowany
i nowoczesny dom z czterema
dużymi mieszkaniami na 1-
szym piętrze i 3 pokojowym
mieszkaniem na 2-im piętrze
plus dwu-pokojowe mieszka-
nie w basemencie. Duża 50-
stopowa lota, 2 autowy garaż
na Lotus Ave. — Cena tylko
\$34,900. To jest wyjątkowa
okazja. Spieszcie się, żeby
Wam nie uciekła. Dzwoncie
do cudotwórcy, dzwonicie do
Michaels zaraz.

**ERWIN J.
MICHAELS**
REAL ESTATE
4637 S. Archer Ave.
Tel. 254-8500

**LEARN
REAL ESTATE**

Many brokers have full or part-
time openings for inexperienced
people. If you want to do R. E.
sales work, we can show you how
to find one who will help you get
started. For info on a FREE
salesmen's referral service write:

ILLINOIS STATE MLS

Dept. DZ, Box 46063,

Chicago 80648 — Phone: 865-4776

SPADKOWA SPRZEDAŻ

2x6 murowany, nowy boiler, garaż
na 2 auta. Blisko mojego biura.
GALLIK 772-8554

PRZEZ WŁAŚCICIELA — dom
murowany 6 pokoi, 3 sypialnie.
Garaż na 2 auta. 3639 N. Plain-
field Ave., Chicago (8300 zachód).

BEAULIEU

5341 Belmont 18-22 282-7979

OKAZJA

Właściciel Sprzedaje

Piękny dom murowany,
2-wu piętrowy.
2x5 dużych pokoi. — Kryta
weranda. Piękny basement.
Garaż na dwa auta. Dobra
transportacja. Blisko szkół
i kościoła.
Cena przystępna.
Tel. 775-4235

W PAR. SW. TURYSZUSZA

Bardzo nowoczesna 7-o pokojowa
rezydencja murowana z 4 dużymi
sypialniami, bardzo ładna jadal-
nia, dużym dwu-autowym gara-
żem, 1 1/2 łazienki. Cały dom cen-
tralnie ochładzany. Ten piękny
dom będzie do Was należał i us-
zcześliwi Was gdy skorzystacie
z okazji jaką daje niska cena ty-
ko \$35,000. Dom ten jest wart
dużo więcej. Dla Waszego własne-
go szczęścia dzwonicie do cudot-
wórcy, dzwonicie do Michaels
zaraz.

254-8500

PRZEZ WŁAŚCICIELA

6000 Zachód—1200 Północ
7 pokojowa rezydencja, 31x125
parcela, \$400 podatek rocznie.
W doskonałym stanie. Nowoczesna
kuchnia, wykończona piwnica z
pokojem rodzinnym. Gazowe o-
grzewanie, centralne ochładzanie.
Automatyczne spryskiwanie traw-
ników. Cena wywoławcza \$30,000.
Zgłoszenia po angielsku.
ES 8-3658

OKOLICA BELMONT-PULASKI

2x5 1/2, murowany, nowoczesne
szafka kuchnie, łazienki, wy-
kończona piwnica. Otwarty w
niedziele 1-5-jej.

282-4542 lub 736-7509

W Okolicy

NORTH i CENTRAL AVE.
Musicie zobaczyć, aby ocenić.
2-mieszkaniowy murowany, 5 i 5
pokoi. Osobne gazowe ogrzewanie
gorącą wodą. Nowa elektryczność.
Garaż na 2 auta. Tylko \$28,900.

DEC REALTORS

5408 W. Division 261-2564

Z Powodu Choroby

SPRZEDAM DOM
DOCHODOWY
10 APARTAMENTÓW
I SKLEP

Mieszkanie umiarkowane —
Duża parcela przy domu
TO WSZYSTKO
TYLKO ZA \$36,600
Potrzebna większa wpłata
Reszta dam na płaty
Po umówieniu
TELEFONOWAĆ:—
384-8582

Otwarty w Niedziele 1-4

1618 N. PARKSIDE (5700 W.).
Luksusowy murowany dla te-
ściów. Ten dom ma 2 lub 3 duże
sypialnie, salon i jadalnię, duże
szafka kuchnie, pełna piwnica
plus 4-pokojowe mieszkanie u
góry. Cena tylko \$26,900.

BEAULIEU

5341 Belmont 18-22 282-7979

PUBLISHER'S NOTICE

All real estate advertised in this newspaper is subject to
the Federal Fair Housing Act of 1968 which makes it
illegal to advertise "any preference, limitation, or discrim-
ination based on race, color, religion, sex, or national
origin, or an intention to make any such preference, limita-
tion, or discrimination."

This newspaper will not knowingly accept any advertising
for real estate which is in violation of the law. Our reader
are informed that all dwellings advertised in this newspaper
are available on an equal opportunity basis.

★ DOMY

DLA SPOKREWNIONICH

Murowany 1 1/2 piętrowy, z
5 1/2 pokojami. 3 sypialnie
na 1-szym, oraz 3 pokoje na
2-im. Pełen basement, ga-
raż na 2 auta. Dywany od
ściany do ściany. Wiele
miejsca w ściennych szaf-
kach. Blisko do wszystki-
go. Posiada również 2 ła-
zienki.

TO JEST WARTOŚĆ!
Wspaniały dom dla dużej
rodziny, ma 7 1/2 pokoi, 5 sy-
pialni, 2 1/2 łazienki. Pełen
wykończony basement, cen-
tralne ochładzanie, garaż
na 2 auta. Dywany od ścia-
ny do ściany. Obszerne po-
koje. Zobaczcie zaraz tę
piękność!

TURYBUSZOWO
Atrakcyjny murowany
Georgian z pełnym base-
mentem. Centralne ochla-
dzenie, 5 pokoi—2 sypial-
nie, jadalnia. Garaż na 2
auta, z dołączonym patio.
Dywany, piec kuchenny
i lodówka. Ocenić na
szybką sprzedaż — Tylko
\$27,500.

**SPICER
Realty**
735-4800

Otwarty w Niedziele 1-4
2148 N. AUSTIN (6000 W.)
2 duże mieszkania po 5 pokoi z
2-ma dużymi sypialniami, for-
malny salon i jadalnia oraz "gar-
den apt." Całkowicie nowocze-
sny. Żądana cena w \$40 tys. Mu-
si być sprzedany dziś!

BEAULIEU
5341 Belmont 18-22 282-7979

WŁAŚCICIEL SPRZEDAJE
Piękny Dom Murowany
1x5, 2x4 i sklep. Gazem
ogrzewany, nowy boiler. Duży
basement, garaż na 2 auta.
Niskie podatki. Bardzo dobry
dochód. Sprzedaje z powodu
starości.

TEL. EV 4-7919
między godz. 4 a 6
wieczorem.

WŁADYSŁAWOWO
DOM OTWARTY
1-4 PO POL W NIEDZIELE
5229 W. NEWPORT

sypialniowa murowana re-
zydencja. — Całość doskonała
cena. Cena zniżona.

PRIME REALTY
283-1234

Dom Otwarty w Sobotę i Niedziele
od 12-jej do 7-jej

5009 W. SUNNYSIDE
PRZEZ WŁAŚCICIELA

2 mieszkaniowy, murowany z ga-
razem. 1x7 i 1x5. Ogrzewanie ga-
zowe. Siatki i okna aluminiowe,
2 naturalne kominki. Wykładane
łazienki, nowoczesne kuchnie —
jedną z wbudowanym piecem i
maszyną do mycia naczyń. Jako
dodatek 9 kawalkowy komplet do
jadalni i meble do salonu.

545-6476

Rzadka Okazja!
Dom murowany do sprzedania
przez właściciela. W północno-
zachodniej dzielnicy. Również
wiele rozmaitych drobiazgów
i odzież na sprzedaż.

283-0787

Przejdźcie się obok —
ale nie przeszukajcie.

3419 W. MEDILL
3-6ki z żółtej cegły.
DEDES REALTORS
NA 2-6200

Open Sunday 12-4
4101 N. ALBANY

Ideal for the large family.
Expandable attic. Fenced yard.
2 car garage.
Also a 5 room in-law apt.
Must see! Spotless!
Price in the \$30's.
Call Mrs. Swanson — 631-1273.

George H. Carlson & Co.
724-3700

**MUROWANY I DREWNIANY
2-MIESZKANIOWY**

Centralne ochładzanie na 1-szym,
1-5 i 1-4 pokojowe mieszkania.
Nowoczesne kuchnie. Garaż na 2
auta. Naprzeciw placu zabawy.

BEAULIEU
5341 Belmont 17-18 282-7979

MUROWANY. 6x4 i 3 w base-
mentcie. — 772-6641.

★ DOMY

Dom Otwarty

3249 N. EDGINGTON AVE.
FRANKLIN PARK

6-pokojowy, trój-piętrowy,
murowany. Centralne ochładza-
nie. Kryta weranda. 2 łazienki.
Częściowo wykończona piwni-
ca. Garaż. 42-stop. parcela. —
9500 na zachód przy Belmont.

FULLERTON-HAMLIN
2-5ki, 1-3ka w bardzo dobrym
stanie. Nowoczesny. Kryta we-
randa. Gazowe ogrzewanie. —
Garaż. — Nowa elektryczność.
\$28,500.

MILWAUKEE-CENTRAL PK.
3-5ki. Dobre położenie. 3 sy-
pialnie. Kryta weranda. Loka-
torzy sami ogrzewają. Garaż.
Par. Sw. Jacka. \$28,000.

**KAMINS
REALTY**
(Dawniej Patria Realty)
486-4130
2921 N. Central Park Avenue

**BLISKO
CENTRAL-DIVERSEY**
15-letni, deluxe, murowany,
2x6 1/2 i 1x3 i garaż. Dochód
\$350 plus mieszkanie. Nad-
zwyczajna okazja.

WRIGHTWOOD-CENTRAL
5 1/2, 4 1/2 i 2 z żółtej cegły i
garaż. Bardzo czysty. Nowo-
czesny.

AUSTIN i FULLERTON
Nowy, 5 1/2 i 4 1/2 murowany.
Wystarczy \$6,000 i dobry
kredyt.

8 pokoi, 5 sypialni, pokój re-
kreacyjny w piwnicy i garaż.
Keeler-Fullerton.

Dużo innych domów do wy-
boru.

**Polskie Biuro
ASSET REALTY**
5333 Fullerton 889-8824

Jesteśmy członkami NW
Multiple Listing Service.

2816 N. HAMLIN
2x4-ki, lokatorzy sami ogrze-
wają. Można kupić przy małej
wpłacie. Właściciel oczekuje
oferty. Po dalsze informacje
dzwoncie do:

ALTO
REALTY — Polskie Biuro
5131 W. Fullerton Ave.
237-0770

PRZYNOŚI \$13,500 ROCZNIE
Czysty, 11-mieszkaniowy, mуро-
wany z 2-ma sklepami. 6-poko-
jowe mieszkanie z 3-ma sypial-
niami, wbudowanym piecem i
piekarnikiem. Lokatorzy opłaca-
ją ogrzewanie i gorącą wodę.
Świetny dom na dochód. 3600
północ i 2000 zachód.

★ DOMY

NILES
9 lat temu zbudowana na dwóch poziomach rezydencja 7-0 pokojowa, 3 sypialnie. Gazeł automatycznie ogrzewana. 1 1/2 łazienki. Garaż na 2 1/2 auta. Dzwoniony od ściany do ściany. Parcela 50x125.

WŁADYSŁAWOWO
Murwany, nowy budynek, 4x4. — Pełna piwnica.

KOSTNER i FULLERTON
Murwany, 2x5 1/2. Całość nowoczesna. — Duża parcela.

WACŁAWOWO
Drewniany, obity 2x5. Cena \$21,900.

MILWAUKEE-ADDISON
2x5, murwany, pełna piwnica. Osobne gazowe systemy ogrzewania. Garaż na 2 auta. \$9,000 wpłaty.

JACKOWO
2x4, 1x5, 1x4. Murwany. Lokatorzy sami ogrzewają. Garaż murwany na 2 auta. — \$10,000 wpłaty.

JACKOWO
2x4, 2x5, murwany, pełna piwnica. Lota otwarta z obu stron 50x125. Lokatorzy sami ogrzewają.

2900 PÓLNOC-4000 ZACHÓD
3x5, murwany, pełna piwnica, garaż na 2 auta. W średnich \$30-kach.

JACKOWO
Drewniany, 3x5, duża parcela. Lokatorzy sami ogrzewają. Nowe przewody. Cena \$29,900.

STANISŁAWOWO
3x5, 2x4, murwany, pełna piwnica, gazem gorącą wodą ogrzewany, nowe przewody, duża parcela.

BUDA REALTY
486-6363
2990 N. Milwaukee Ave.

9 MIESZKANIOWY
\$66,500

3 piętrowy, murwany 6x5 1/2, 3x4 1/2. Wszystkie mieszkania mają 2 sypialnie. Dochód \$16,440 rocznie. Ogrzewanie gazowe. Garaż murwany na 4 auta.

Dzwoniony do p. Wandy
BEN FRIEND REALTORS
774-2500

PRZYZWŁOŚCIELA 3 piętrowy murwany 3x6 1/2, pełny basen. Ogrzewanie gazowe para. Elektryczność nowoczesna 220 volt. Garaż na 2 auta. Okolica Belmont-Milwaukee-Pulaski. 286-3958.

★ Domy Poza Chicago
MUROWANY, 6-letni, 3 sypialnie. Tanie sprzedam. Właściciel Addison, Illinois. — 543-1141.

RIVER GROVE
Frame 2 flat, 2 bedrooms each, ceramic tiled baths, central air cond. humidifier. Wall to wall carpeting. 2 car garage with radio door. Low taxes. By owner. 922-1311. \$47,500.

★ CHCĘ KUPIĆ
KUPIĆ AUTO z pierwszych rąk. 278-8335 po 7ej.

★ PARCELE
McHENRY COUNTY—przez właściciela 10 akrów, \$17,500. Mała wpłata. Dobra inwestycja. 825-7737

TRZY parcele w Crystal Lake Woda i kanalizacja miejska. 777-1538

PÓLNOCNY-ZACHÓD
2 parcele — 25x125, \$5,000 każda lub \$9,000 za obie.

GALLIK 772-8554

35 ACRES
Heavily wooded with huge Oaks and Hickory, 2 ponds. 15 miles Northwest of Waukegan 20 minutes from Tollway \$2750.00 per Acre — May divide Ideal for horses Will consider Contract

— CONTACT —
POE & POE REALTORS
662-1021
2728 W. Grand Waukegan

★ USŁUGI
MASAŻYSTKA fachowa dla pań, u masyżystki lub domach. 478-6208.

★ Posiadłość Pomiejska
BUDYNEK MUROWANY i 5 1/2 akra ziemi. Dwie głębokie studnie, duży septic tank, dobre drogi asfaltowe, 10 mil do Stevens Point, blisko jeziora i rzeki. Pisać: Mihalak-Fahy, R. 2, Box 143-A, Junction City, Wisconsin 54443 lub telefonować wieczorem: (715) 457-6704

NA SPRZEDAŻ w Michigan, 80 mil od Chicago, starszy dom, całkowicie świeżo wyremontowany. 5 pokoi na dole, 3 sypialnie na górze, garaż na 4 auta, oraz 2 inne zabudowania, z 1 lub 10 akrami. Dobra droga na frontie, w tyle rzeka, 1/2 mili do małego miasteczka. Dobry sąsiedzi. Pisać do: J. Vitek—Box 94, New Troy, Mich. 49119.

SPRZEDAŻ, wynajęcie, zamienię piękną posiadłość. Jezioro Bass Lake. Umiearkowanie. 227-0590.

★ FARMY
FARMA 5 akrów i budynki — \$32,500; 47 akrów \$23,500. Okolica owocowa, przy asfalcie. Lapekas—616-423-8073

★ Do Wynajęcia

SYPIALNIA z kuchnią do wynajęcia. 2716 Logan Blvd.

6 1/2 POKOJOWE mieszkanie, czyste, ogrzewane, wysoki parter. Wolne od 1-go czerwca. North-West Chicago. Informacje telefonicznie 486-3957. Cena \$150.

3 POKOJOWE mieszkanie, może być umeblowane. Jefferson Park. 775-7882

5 ROOM FLAT — Adults only. 622-7491

4 POKOJE na 1-ym. 2345 W. Thomas Street.

5 POKOI na Helenowie. 331-4935.

PIEKNA sypialnia z używalnością kuchni. 1248 N. Paulina ul. EV. 4-9282.

WIDNE, piękne 5 pokoi do wynajęcia. Wymalowane. Tel. 276-5147

4 POKOJE, woda gorąca. Czyste, odnowione. Na 3-cim. 384-5457.

6 POKOI, piec gazowy do ogrzewania, tylna weranda, bez zwierząt. — 235-8943.

DWIE 4-ki do wynajęcia, kompletnie umeblowane, dla bezdzietnych starszych małżeństw. Dzwonić od 9-jej do 6-jej: 486-8429, 2233 W. Armitage.

6 NIEMELOWANYCH pokoi, piecami ogrzewane, tylna weranda. \$125 miesięcznie. 1647 N. Fairfield — 278-4256.

3 POKOJE, nieumeblowane z całym wyposażeniem w basenie. Logan Square na bulwarze. \$125. Dorosłym. — 278-0657.

5 ROOMS heated, hot water. No dogs, no children. 252-8988.

DWA WIDNE POKOJE CALE DRUGIE PIĘTRO. Wanna, dwa piece gazowe lub bez pieców. 1406 N. CAMPBELL AVE.

PIEKNE 5 POKOI DO WYNAJĘCIA Świeżo wymalowane. 3240 W. Thomas ulica Tel. BE 5-9170

PIEKNY POKÓJ UMEBLOWANY Dla mężczyzny. Blisko Humboldt Parku. Tel. 276-8230

POKÓJ sypialny, w cichym ochłodnym budynku. 1825 W. Wabansia.

2 POKOJOWE umeblowane mieszkanie, czyste, cichy ochłodny budynek. 1825 W. Wabansia.

4 POKOJE do wynajęcia. Ogrzewane i gorąca woda. Dzwonić po 6:30 276-7375.

POKÓJ z kuchnią do wynajęcia, umeblowane, b. spokojna dzielnica, Jakubowo. 622-7137.

3 POKOJE dla starszej osoby. Angielski beżant. Okolica Belmont i Cicero. 283-2481.

4 POKOJE, 2 sypialnie, dla małżeństwa, częściowo umeblowane. 3620 W. George, 278-3560.

4 POKOJE, dorosłym. Piec gazowy na miejscu. 2gie piętro. 2528 W. Cortez.

5 POKOI, 2 sypialnie, na Helenowie. Dzieci OK. Na 1-ym. 1044 N. Oakley, do 2-jej.

SYPIALNIA dla pani, kuchenne przywileje, nowy dom, Addison-Kedzie. 583-7619.

5 POKOI, 1-sze. Ogrzewane. Central Park-Potomac. CA 7-4696.

ŁADNE mieszkanie na Jackowie, dla jednej lub dwóch osób. Po 5ej wiecz. 685-9846.

DLA samotnej, pracującej osoby, pokój z używalnością kuchni. Cragin. 237-4547.

UMELOWANE 2 pokoje z kuchnią i łazienką na północno-zachodniej stronie miasta. Dzwonić w czwartki i niedziele: Tel. 278-0847.

4 POKOJE umeblowane. 1031 N. Marshall.

6 ROOMS, heated, hot water, new carpeting throughout. 622-6624 call after 5

5 POKOI — słoneczne, 2-gie piętro, dla dwojga dorosłych. 1117 N. Paulina

3 1/2 POKOI na 3-im, umeblowane lub nie, odnowione, dla dorosłych. Cena do omówienia. 2456 N. Rockwell

COTTAGE, 4-ka, widny. Dorosłym. Marianowo. 489-4099 i 383-1796.

5 POKOI na Jackowie, dla dwóch dorosłych osób. Tel. 278-4958

4 POKOJE do wynajęcia, Iowa blisko Western. 276-4730.

2 1/2 POKOI, na poddaszu, piec kuchenny i do ogrzewania. 643-3107

5 POKOJOWE mieszkanie na 2im, ogrzewane. 927-6902, par. św. Pankracego.

DO WYNAJĘCIA od zaraz 5 pokoi na 1-szym piętrze na ulicy Hamilton, na północ od Belmont, blisko parafii św. Wacława. — Dzwonić p. Cioromski: 276-5333.

5 POKOI z łazienką na 2-im piętrze dla dorosłych. 243-4869.

4 POKOJE do wynajęcia — 1 sypialnia. Na Franciszkowie. Ogrzewane. — CA 7-6273.

CZYSTY umeblowany pokój. — Osobne wejście. Używalność kuchni i łazienki. 1414 N. Hoyne.

2 i 1 POKOJOWE umeblowane mieszkanie do wynajęcia. Blok od jeziora. Dzwonić wieczorem, sobota - niedziela: — 334-9423 — cały dzień.

★ Poszukuje Mieszkania
POSZUKUJE 4 pokoi, 2 sypialnie na 2-im. Okolica Logan Square i Milwaukee. 276-9556.

★ Elektryczne Roboty ★ Elektryczne Roboty

POLSKO-AMERYKAŃSKA FIRMA ELEKTRYCZNA
Wykonuje wszelkie roboty elektryczne według przepisów kodeksu miejskiego. Przeróbki ze 110 na 220 volt. Kosztorysy darmo. Ceny umiarkowane. Słonna szybka obsługa 24 godzin na dobę.
SHEFFIELD ELECTRIC CO., INC.
JÓZEF ORŁOF 247-1548 JÓZEF WOJNICKI 935-0740 965-5963

★ Skład Żelastwa
NORTH AVE. IRON & METAL KUPUJEMY
Miedź, mosiądz, ołów, baterie, chłodnice, startery i generatory oraz izolowany drut z miedzi. 278-4370
1917 W. NORTH AVE.

Z. PODBIELSKI
POLSKA FIRMA
Licencjonowany Kontraktor
DAKIN ELECTRIC SERVICE
Wykonuje wszelkie roboty oraz zmiany drutów na 220 volt według wymagań miast. Ceny niskie. Obliczenie i porady bezpłatnie.
Telefon: SP 7-8044 lub HU 9-2012

★ INTERESY
BIUROWY BUDYNEK
BELMONT i CENTRAL AVES.
Ten budynek składa się z Deluxe 6 pokojowego mieszkania z 2 łazienkami, 3 biurami. Pełna wykończona piwnica z centralnym ochładzaczem. Obecna hipoteka może być przejęta przez kupca.
PONTARELLI
6745 W. BELMONT 237-5120

Walte Zabrodzki
TROY ELECTRIC
Licencjonowany Kontraktor.
Wykonuje Wszelkie Roboty Elektryczne 220 Volt — Według Miejskich Wymagań. Przystępne Ceny.
Prosimy Telefonować:
254-5595 lub PR 8-7887

A. RUTKOWSKI
UNIVERSAL ELECTRIC CONTRACTING CO.
Wykonuje Wszelkie Roboty Naprawy i Instalacje Elektryczne
Tanie, Szybko i Sumiennie
Dostosowuje Przewody Elektryczne
Do Przepisów Miejskich Na 220 Volt
Kosztorysy i Porady Darmo.
Telefonujcie: 227-8010 lub 774-0105

SPRZEDAM
Zakład Krawiecko-Kuśnierski
Wyroby interes dla fachowca, na ulicy Milwaukee Ave. i Central Park Ave.
TEL. DO PANI JADWIGI.
276-2441 lub 463-8624

BAR i sala jadalna z 7-mio letnim budynkiem na sprzedaż przez właściciela. Sprzedamy na ziemi kontrakt lub na łatwe spłaty. Pisać: Box 98, Twin Lakes, Wisconsin 53181.

RESTAURACJA i BAR NA SPRZEDAŻ
z budynkiem. 2 duże nowoczesne mieszkania na górze. Jeden z najlepszych w tej dzielnicy przynoszący dochód interesowy. Pomocemy sfinansować.
Pytać o MR. KOZIOL.
CENTURY 21
KAY REALTY
5449 N. Harlem 775-7820

★ ROZMAITE
4 FOTELE fryzjerskie oraz 4 zlewy do mycia głowy. \$900 lub najlepsza oferta. 261-9631 lub ES 9-1423. Pytać o Mario.

ZABIERZEMY niepotrzebne rzeczy ze strychu i piwnicy. Za wartościowe rzeczy zapłacimy. 384-3322

PIEC kuchenny, lodówka, kanapy i inne rzeczy. 792-3320.

SUKIENKI, naczynia domowe, dywany, air-conditioner. Wszystko w dobrym stanie. 2850 W. Logan Blvd. 384-2178.

MEBLE do jadalni, stoliki, naczynia kuchenne, frakany, regałniki i inne — na sprzedaż. HU 6-1836.

KOMPLET do jadalni, 6 krzeseł i bufeł. Maszyna do prania, z wyżyłką. Tanie. 588-6683 lub 685-7374.

MIÓD naturalny, nie podgrzewany, bez dodatków. Banka 60 funtowa \$46. Kowalski. 724-0759.

TRAILER do sprzedania. Rozmiar 21'x8' — 4-ro letni. Niska Cena. 792-3194.

★ Rummage Sale
RUMMAGE SALE urządz. A. G. Beth Israel Congregation przy DEVON i MONTICELLO (6400 N. — 3600 W.) w niedzielę, 1 czerwca i w poniedziałek, 2 czerwca od 9:30 rano do 5:30 po południu. "Tysiące taniości"

★ Antyki
ANTYKI Bez pośrednika. Telefonować 278-8335 po 7-jej

★ Naprawa TV
TELEWIZORY KOŁOWE i CZARNO-BIAŁE Naprawia Inś. Paprocki Dzwonile między 11 rano - 4 po poł. 545-6667 LUB WIECZOREM 235-0420 Gwarancja

NAPRAWA TELEWIZORÓW Kolorowych i Czarno-Białych Roboty z gwarancją. Niskie ceny 772-2942 po 6-jej A. GIL

★ Posiadłość w Polsce
GOSPODARSTWO w Polsce, 12 hektarów z zabudowaniami, przy asfalcjowej drodze, koło Rakbi Zdrój. Muszę sprzedać. 585-9470 lub 778-1055

★ LEKOJE
NAUCZYCIELKA udziela lekcji gry na fortepianie w języku polskim. — 478-6208.

★ ZGUBY
ZGUBIONO paszporty polskie na nazwisko Barbara i Jan Pogorzelscy. 278-1431.

★ Kontraktorzy ★ Kontraktorzy ★ Kontraktorzy

BEZPŁATNE KOSZTORYSY ODRAZU
Specjaliści we wszelkich rodzajach Odnowy i przeróbki Domów. — Udzielamy Bezpłatnie Porad. Referencje tysięcy zawodowych Klientów mówią same za siebie.
• Kuchnie i Łazienki
• Roboty Plumbarskie i Elektryczne
• Malowanie Mieszkań
• Dodatkowe Pokoje
• Usuwanie Defektów niezgodnych z przepisami budowlanymi
• Aluminowe Okna i Drzwi
• Fugowanie i Roboty Murarskie

Dobudujemy nowe werandy i reperujemy stare. Pokrywamy budynki różnego rodzaju obiciem "SIDING". Wstawiamy drewniane okna i drzwi. Finansowanie FHA

ALCO CONSTRUCTION CO.
3608 Milwaukee • Rog Addison
Telefonujcie Dziś: 282-9090
Właśc. A. Szwalger obsługuje Was po polsku.

WALTER JAKICH
CONSTRUCTION CO.
Wolacie o darmowe obliczenie na roboty stolarskie, ciesielskie, cementowe, różne przeróbki, dobudówki, werandy, "dormers", oraz generalne utrzymanie budynków.
Licencjonowani i ubezpieczeni.
GENERALNY KONTRAKTOR
1831 N. Karlov Tel. 232-1201

Cieśla i Kontraktor
Ze starej emigracji, obsługuje Polonię blisko 40 lat. Wykonuje wszelkie roboty nowe i stare według wymagań miejskich (przekroczenia budowlane). — Buduje werandy, przybudówki, okna zimowe, przerabia mieszkania, kuchnie i łazienki na strychu lub w basenie. Pokrywanie domów aluminium lub plastikiem. Cementowe roboty. Fronty sklepów. Podmurówki. Plastikowe zewnątrz i aluminium rynnę deszczową. Prace gwarantowane. Robotnicy unijni i asekurowani.
Na miesięczne spłaty.
Wolacie —
Capitol 7-6503
TED BALINSKI i SYN

KITCHEN REMODELING SALE
Możecie zmodernizować Waszą kuchnię za tylko \$299.50 instalując piękne szafki Formica złożone z 60" podstawowej szafki, 60" ścienną szafkę Formica Counter top 60" długą. podwójny zlew ze "stainless steel" i Delta kran "single lever". Całość tylko \$299.50. Instalacja dodatkowa. Wielki wybór szafek do łazienek. Modernizujemy również łazienki. Kosztorysy bezpłatnie.
UWAGA: LETNIA WYSPRZEDAŻ SZAFEK KUCHENNYCH DEBOWYCH ORAZ Z FORMICA. — ZNIŻKA DO 30%
J. B. KITCHEN CABINETS
2920 Milwaukee Avenue 227-6801
Otwarte Pon i Czwartki 9 rano-9 wieczór, Wtorki, Środy, Piątki. Soboty 9 rano- 5 po poł. oraz w Niedziele od 1 po poł. do 5 po poł.

PRZERABIAM KUCHNIE, ŁAZIENKI NA NOWOCZESNE
oraz wykonuję wszystkie prace przy domu: cementowe, fugowanie, malowanie, ciesielstwo, dachy, obicia "siding" zimowe okna.
SEREDA REMODELING
342-3646 lub AL 2-7100

WAŻNE DLA NIEMOŻNYCH POLSKICH RODZIN
Które Mają Domy, Ale Nie Mogą Dużo Płacić Za Naprawy
Polski kontraktor wykonuje kompletne odnawianie, obicia, malowanie, tynkowanie, unowocześnienie kuchni, naprawy werand, malowanie, "tuckpointing", roboty murarskie i cementowe. Zniżone raty wiosenne. Dzwoncie do
PAUL GALASINSKI
775-3175

CIEŚLA
Wykonuje wszelkie prace napraw przy Waszych domach. Jakiegokolwiek uszkodzenia DOKONAŁE NAPRAWI. Tel. 342-1052

PRACE CIESIELSKIE
Telefonujcie do doświadczonych przez 25 lat po najlepszych wykonaniach i niskie ceny, po male czy duże prace do
JIM THE CARPENTER
887-1943

AIR CONDITIONING SERVICE
WINDOW - CENTRAL TRANSOM UNITS. CLEAN - GAS SERVICE ALL MAKES AND SIZES. KEDZIE HEATING & COOLING 5209 S. KEDZIE 436-7855

Lincoln... FURNACE CLEANING SERVICE
3642-50 W. Diversey Chicago, Illinois 60641 EV 4-6000
POSIADA Najlepszy na świecie ekwipunek do czyszczenia furnesów o możliwościach większych jak dwieście dużych przyrządów do czyszczenia furnesów
24 GODZINNA OBSŁUGA W NAGŁYCH WYPADKACH CZYSZCZYMY I REPERUJEMY
• Furnes • Kominy • Space • Bojler • Przekładnia • Ogrzewanie • Przewody • Ochładzanie
OBSŁUGA REJONU CHICAGO PONAD 25 LAT DARMO KOSZTORYSY
EV 4-0600

NAPRAWĘ POLSKA OBSŁUGA WSZELKIEGO RODZAJU OGRZEWANIA
Reperujemy, przerobimy na gaz oraz sprzedajemy nowe wszelkiego rodzaju ogrzewania tanio
Tel. 439-3348

★ Malowanie-Dekor.
ROBOTY MALARSKIE KLADZENIE TAPET I CIERATY
UBEZPIECZENI
Tel. PE 6-4466

Ed Grzebieniak KONTRAKTOR
BETTER WAY REMODELING
Całkowicie Przeróbki Domów:
• FUGOWANIE
• NAPRAWY KOMINÓW
• DACHY • RYNNY
KOSZTORYSY DARMO
35 LAT DOŚWIADCZENIA
UBEZPIECZENI CAŁKOWICIE
Telefon w Chicago i na Przedmieściach: 827-4637

JÓZEF NARAS
Plumbiarka i Ogrzewanie
INSTALACJE • REPERACJE
SFallding 2-9769
3810 W. DIVERSEY AVE. Chicago, Ill.
"Chcesz zrobić raz — a dobrze — dzwoni do nas!"
Wykonujemy wszystkie roboty fachowe, tanio i szybko! Od fundamentów do dachów.
Kosztorysy za darmo.
MARIAN SAJDAK
283-0560

★ Firanki
SPECJALNA OKAZJA
Wyprowadzamy cały zapas firanek 100% polyester, łatwe w praniu, haftowane, najróżniejsze kolory i desenie. Ceny poniżej kosztu (np. 60x90, dawnej \$18.00 — teraz tylko \$8.00 lub inne po \$6).
Wyprowadzamy od 23 do 31 maja. OSZCZĘDZIE ZA DO 70%
Mamy jeszcze kilkadziesiąt skór zakupionych tanio na kożuchy. Zgodnie z informacją z kilku garbarni, ceny skór od sierpnia pójdą w górę. Możecie więc załadować kożuch teraz lub kupić gotowy ze zniżką około 40%.
Za gotówkę lub na spłaty Przyjmujemy futra i kożuchy do poprawy.
ARDOR TEXTILES
2916 N. Pulaski Tel. 283-2553
Otwarte codziennie od 9 do 8; w soboty do 5.

★ Kontraktorzy
NIEDAWNO przybyli z Polski: cieśla i stolarz, hydraulik i elektryk wykonuje każdą robotę nową, naprawia stare. Ceny niskie. 278-6884.

WYKONUJE tanio wszelkie roboty przy instalacjach wodno-kanalizacyjnych i gazowych (plumbing). — 486-3129.

PODEMIĘĆ jakiegokolwiek prace domu jak malowanie, mycie ścian, sprzątanie, ścinanie trawy itd. — 283-2481.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

MAŁOWANIE i wszystkie naprawy domowe. 489-1762, 252-4085.

<

Howlett Nie Będzie Kandydował Na Urząd Gubernatora w 1976 r.

Michael Howlett, Sekretarz Stanu Illinois, potwierdził w środę, na konferencji prasowej, że zamierza ubiegać się o ponowną kadencję w przyszłym roku. Oświadczeniem tym Howlett położył kres pogłoskom, że będzie kandydował na urząd gubernatora stanu.

"Mówię już od roku — powiedział 60-letni Howlett — chcę pozostać na obecnym stanowisku". Sekretarz Stanu przyrzekł poparcie każdemu nominatowi Partii Demokratycznej na gubernatora, włącznie z obecnym gub. Walkerem.

Howlett nieraz krytykował Walkera, ale zawsze określał go jako wybitnego polityka — (brilliant politician). Obaj — Walker i Howlett współpracowali ręką w rękę w styczniu, aby doprowadzić do wyboru stanowego posła Williama A. Redmonda (D-Bensenville) przewodniczącego stanowej Izby Niższej.

Sprzedali Bombę Agentom Policji

Policja aresztowała w czwartek kierowcę CTA i jego szwagra, po sprzedaniu przez nich bomby domowej roboty tajnym agentom policji. Aresztowano 29-letniego Waltera Shestiuaka, zam. 1759 W. Superior i Roberta Gnewuch, lat 18, zam. 625 N. Laramie. Agenci Metropolitan Enforcement Group, pod kierownictwem porucznika Johna Hinchy, pozwolili jako nabywcę i zostali zaproszeni do suteryny Shestiuaka. Skonfiskowano osiem karabinów, jedną strzelbę, amunicję i 20 funtów chemikali do wyrobu bomb. Żona Shestiuaka powiedziała, że mąż robił bomby, aby "zarobić na utrzymanie".

Miejskie Kolegia Ograniczą Zapisy z Braku Pieniędzy

Miejskie kolegia w Chicago oznajmiły, iż tak one, jak i inne kolegia miejskie w Illinois będą zmuszone do ograniczenia zapisów na semester jesienią (po raz pierwszy), chyba, iż stan wystąpi z pomocą pieniężną wyższą niż zażądał Gub. Walker.

Przewodniczący rady miejskich kolegiów John Taylor ogłosił wspomniane ostrzeżenie w środę, kiedy przedstawiono rekordowy budżet na miejskie kolegia, na sumę \$116 milionów. Kancelarz Oscar Shabat również ostrzegł, iż w budżecie tym nie ma pieniędzy na podwyżkę płac dla nauczycieli i innych pracowników, ze względu na zwiększające się koszty i zmniejszenie przydziałów pomocy ze stanu.

Shabat zaznaczył, iż jest to budżet wyłącznie tylko na utrzymanie "statusu" i zapowiada się, iż będzie to najgorszy rok z dotychczasowych. Shabat obciąży już 19 pozycji administracyjnych z budżetu na rok 1975-76 i zaznaczył, iż nie będzie żadnych automatycznych czy innych podwyżek płac dla nauczycieli i personelu administracyjnego.

Część z problemów budżetowych wynika z sukcesu kolegiów miejskich. Zapisy do nich wzrastają w tempie wyższym niż się spodziewano i dziś wynoszą do 88,000 i stan nie jest w możności przeznaczyć odpowiednią pomoc.

Stosownie do skali pomocy, stan płaci po około \$500 za każdego ucznia na studiach dziennych, ale ponieważ zapisy wzrastają za szybko i stan zdołał przeznaczyć o \$16 milionów mniej na cały rok szkolny na wszystkie kolegia lokalne w Illinois. Gubernator Walker zasugerował, iż stan zapłaci z tego tylko \$5,7 milionów, co wypada mniej niż po \$500 na ucznia.

Przewodniczący rady Taylor oświadczył, iż oznacza to ograniczenie zapisów. Miejskie kolegia w Illinois są o otwarte dla wszystkich kwalifikujących się studentów. Tak więc zarządcy kolegiów stoją w obliczu ograniczeń zapisów, jeśli pomoc ze stanu będzie obcięta. Chic. kolegia mają inny nadto problem, ponieważ są one już na granicy sumy z podatku realnościowego, jaki mogą nakładać. Norman Swenson, przewodniczący unii nauczycielskich kolegiów w pow. Cook zwrócił się do rady o rozszerzenie obecnego kontraktu dla nauczycieli, który kończy się 30 czerwca. Podkreślił, że jeśli rozszerzenie kontraktu nie zostanie przyznane, nauczyciele mogą wyjść na strajk.

Swenson zaznaczył również, iż nowy kontrakt "przypuszczalnie" nie dojdzie do skutku do 30 czerwca. Obie strony spotkały się już 18 razy i uzgodniono tylko cztery lub pięć zażądań. Unia przedstawiła 106 zażądań, a administracja 60. Unia zażądała m. inn. podwyżki płac o 16 procent.

Scott, wymieniany coraz częściej jako kandydat Partii Republikańskiej na gubernatora, oświadczył, że będzie kandydował na jakiś urząd w przyszłym roku, ale szczegółów poda dopiero przy końcu roku.

Scott zaznaczył także, że Howlett i Hartigan nie mogą powziąć niezależnej decyzji. Gen. prokurator — pisze Tribune — miał na myśli dyscyplinę partyjną, obowiązującą członków organizacji mayorów Daley.

Asystenci gub. Walkera utrzymują, że nie powziął on jeszcze decyzji ubiegania się o drugą kadencję.

Scott, wymieniany coraz częściej jako kandydat Partii Republikańskiej na gubernatora, oświadczył, że będzie kandydował na jakiś urząd w przyszłym roku, ale szczegółów poda dopiero przy końcu roku.

Scott zaznaczył także, że Howlett i Hartigan nie mogą powziąć niezależnej decyzji. Gen. prokurator — pisze Tribune — miał na myśli dyscyplinę partyjną, obowiązującą członków organizacji mayorów Daley.

Asystenci gub. Walkera utrzymują, że nie powziął on jeszcze decyzji ubiegania się o drugą kadencję.

Orzeczenie Ławy Przysięgłych w Sprawie Lenory Connor "Królowa" Handlarzy Narkotyków Uznana Winną

Ława przysięgłych sądu kryminalnego uznała Lenore Connor, o przezwisku "Mama", winną nielegalnego posiadania narkotyków. Według zeznań policji, 66-letnia Connor była czołowym handlarzem narkotyków w południowej części miasta.

Po 6-dniowej rozprawie sądowej przed sędzią Kennethem R. Wendtem, ławnicy debatowali tylko 35 minut przed wydaniem werdyktu.

W 1973 roku, podczas napaści na 15-pokojowy dom Connor pnr. 3648 S. King Drive, policja skonfiskowała meksykańską heroinę wartości \$10,000 i \$2,400 w gotówce. Policjanci użyli drabin strażackich, by dostać się na drugie i trzecie piętro. W czasie rozprawy funkcjonariusze policji określali dom jako fortecę. Drzwi i okna na pierwszym piętrze były zabarykadowane, frontowe drzwi zabezpieczone stalowymi sztabami. Connor trzymała 14 psów, które pilnowały budynku. We wczesnych najazdach psy atakowały policjantów, którzy 4 psy musieli zastrzelić.

Connor była aresztowana co najmniej 30 razy, od lipca 1941 roku. Miała system zabezpieczenia przed rewizją. W każdej z pięciu łazienek stały wiadra z wodą, aby w wypadku jeżeli policja wylała wodę, wrzucić do zlewu heroinę. Handlarce często widziano siedzącą przy oknie w swym pokoju. Był to znak nieomylny, że posiadała w domu narkotyki i oczekuje klientów. Dół ulicy obserwowała za pomocą luster, wmontowanych w okna. Wielu klientów płaciło za narkotyki kradzionymi towarami. Obrót roczny wynosił \$500 tysięcy.

Sander Klapman, asystent stanowego prokuratora powiedział ławnikom, że wraz z gotówką i narkotykami policja skonfiskowała 32 telewizory, 12 aparatów fotograficznych, 10 maszyn do pisania, 5 sztuk broni palnej i mnóstwo innych kradzionych przedmiotów. Protokół spisano na 27 stronicach. Podczas najazdu aresztowano 15 osób, włącznie z krewnymi handlarce, ale poza nią oskarżono tylko jedną, jej synową Peggy Smith.

Connor była skazana poprzednio za posiadanie narkotyków, ale zwolniona warunkowo. Obecnie grozi jej kara do 4-letniego więzienia. Wyrok zostanie ogłoszony 1 lipca.

WASHINGTON: Prezydent Ford (z prawej) oraz szah Iranu Reza Pahlavi (w głębi po lewej) wymieniają toasty w czasie niedawnej wizyty mużulmańskiego monarchy w USA. W swoim okolicznościowym przemówieniu, szah z uznaniem wyraził się o odważnym stanowisku amerykańskiego prezydenta w ciężkiej sytuacji, nawiązując do incydentu z kambodżańskimi komunistami. (UPI)

Ofiara Domniemanego Mordu Popełniła Samobójstwo

Szef policji na przedmieściu Elk Grove Village oświadczył, iż w wyniku szczegółowego śledztwa i badań laboratoryjnych ustalono ponad wszelką wątpliwość, że John B. Huarisa, — którego zwłoki znaleziono 15 maja br., popełnił samobójstwo.

Huarisa, lat 65, zam. pnr 37 Woodley Rd., w Winnetka, był ubezpieczony na ogólną sumę \$3,275,000. Zwłoki znaleziono przy schodach do biura jego firmy w Elk Grove Village.

Początkowo przypuszczano, iż padł on ofiarą zabójstwa, którego motywem był rabunek. W kieszeni ofiary znaleziono pusty portfel i na rękę brak było złotego zegarka. — Obok znaleziono wówczas — także rewolwer kalibru 38 mm. W toku dochodzenia okazało się, iż broni należała jeszcze do ojca Huarisy, który był policjantem, a później do niego.

J. B. Huarisa był prezesem zarządu Standard Components, Inc., pnr Landmeier Road, Elk Grove Village, — do kąd udał się około 8 wieczorem 14 maja.

Zonie powiedział, iż jedzie do biura ponieważ zapomniał przynieść z sobą jakieś papiery, nad którymi miał pracować. Mrs. Wanda Huarisa zadzwoniła do kilku pracowników firmy kiedy jej mąż nie wracał.

Radca prawny Standard Component, Thomas B. Hart powiedział wówczas policji

w Winnetka, skąd następnie powiadomiono posterunek w Elk Grove Village.

Na drugi dzień nad ranem jeden z patrolujących ten rejon policjantów natknął się na zwłoki, nieopodal zaparkowanej białej limuzyny, która należała do Huarisy.

Zarząd Loterii Przygotowuje Nową Grę z Biletami Po \$1

Ralph Batch, superintendent stanowej loterii oznajmił, iż kierownictwo loterii przygotowuje nową grę jako dodatek do loterii, z biletami po \$1. Byłaby to gra podobna do "Grand Slam", ale nie taka sama.

Kierownictwo loterii zostało zachęczone do wprowadzenia nowej gry rezultatami 12-tygodniowego Grand Slam. Ludność lubi, jak widać, podobną grę i bilety po \$1. Batch oświadczył, iż nie może jeszcze zapodać szczegółów dotyczących planowanej gry.

Kierownictwo loterii spodziewało się sprzedać na "Grand Slam" od 12 do 15 milionów biletów. A tymczasem faktycznie sprzedało ich za sumę \$23 milionów. Było to miłe zaskoczenie dla kierownictwa loterii.

Superint. loterii Batch podkreślił także, iż w ostatnich tygodniach daje się zauważyć pewien spadek w sprzedażach biletów zwyczajnych po 50 centów za sztukę. Gdy przedtem sprzedawano tygodniowo 4 miliony biletów, to w ostatnich kilku tygodniach ilość ta spadła na 3,5 milionów biletów.

Ostatnio wprowadzenie t. zw. "Spring Stampede", numerów na wygranie aut lub odpowiednią gotówkę na zakup auta, sprzedaż zwyczajnych biletów po 50 centów wzrosła w znacznej mierze. W ostatnim np. tygodniu sprzedano 4,5 milionów tych biletów.

Cztery osoby zostały w środę oskarżone o defraudację stan. podatku od sprzedaży i wpływów z loterii stanowej. Sprawy wytoczone zostały przez stan. prokuratora generalnego Williama J. Scott i stan. dyrektora podatkowego Roberta Alphin.

Lamar Coleman, lat 27, z Chicago został oskarżony o siedem wypadków kradzieży i 7 spraw o skolektowanie \$1,200 w podatku od sprzedaży w czasie, kiedy był stan. agentem podatkowym i pieniądze te zatrzymał dla siebie.

Ted Tavrises, z Oak Lawn, zarządca restauracji, Lake Meadows przy S. King Drive, oskarżony został o sześć wypadków kradzieży przez fałszywe wypełnienie zeznań na stan. podatek od sprzedaży. Stan zarzuca, iż przywłaszczył

Matka Oskarżona o Pobicie Dziecka

Kobieta, która swego czasu przyznała się do śmiertelnego pobicia swego 14-letniego syna — została oskarżona w środę przez powiatową ławę przysięgłych o pobicie dwu i półletniej córki. Constance Brown, pobita dziewczynką kłkiem od miotły za to, że dziecko nie chciało jeść "hamburgera". W czasie bicia szczotka złamała się, a dziecku nałożono w szpitalu 19 szwów.

W 1970 roku Brown pobiła śmiertelnie syna, Tyrone, który zmarł wskutek uszkodzenia czaszki.

Tragiczny Wypadek Drogowy Na Kennedy Expressway

Jedna Osoba Zabita, Cztery Ranne

Wczoraj w Chicago w południowych godzinach nasilenia ruchu tragiczny wypadek miał miejsce na Kennedy Expressway. Jedna osoba została zabita natomiast cztery ranne. Dwie ciężarówki oraz cztery auta osobowe uległy kolizji na mokrej nawierzchni autostrady.

Śmierć poniosł niejaki — John Levinson, lat 32, z Los Angeles. Samochód jego został zgnieciony między dwoma ciężarówkami. Levinson zmarł w godzinę po wypadku w Resurrection Hospital — wskutek ciężkich obrażeń głowy.

Według relacji policji, kierowca Jung John Cheng, lat 48, zam. pnr 5825 S. Dorchester Ave., prowadził swoje auto ciężarowe po wewnętrznej stronie autostrady w kierunku południowym. Autostrada ma cztery pasy ruchu w tym kierunku.

W pewnym momencie ciężarówka wpadła w poślizg i Cheng stracił panowanie nad kierownicą. Levinson, który jechał po lewym środkowym pasie, — znalazł się między dwoma ciężarówkami kiedy zarzuciło w poprzek jezdni ciężarówkę Chenga.

Kierowca drugiej ciężarówki, 27-letni David Sudarth, zam. w Bedford, Ind., doznał szoku w wyniku kraksy. Cheng przebywał w szpitalu, Resurrection Hospital. Nie doznał on jednak poważniejszych obrażeń.

Trzy dalsze pojazdy wpadły na dwie ciężarówki — i zmiżdżone auto, które zagroziły autostradzie. Pasażerowie i kierowcy tych samochodów — doznali lżejszych kontuzji, które opatrzone w Northwest Community Hospital.

Elkips ratownicze i policja przez dwie godziny pracowały nad przewiezieniem ofiar do szpitala i usunięciem rozbitych pojazdów z autostrady.

Przez cały ten czas ruch na autostradzie w kierunku południowym został komple-

Oskarżony o Pobicie Adwokata w Sądzie

Ub. środy Ronald Bradshaw stawiał się w sądzie zakuty w kajdanki i otoczony asystentami szeryfa. Powyższe środki bezpieczeństwa zastosowano po wypadku pobicia przez Bradshawa obrońcę z urzędu, Alana Goldberga ub. poniedziałku na sali sądowej.

Bradshaw, Murzyn, oskarżony o obrabowanie listonosza zdenerwował się wyrokiem skazującym, — uderzył swego obrońcę a pomocnika szeryfa ugrzył w ramię. Sędzia skazał oskarżonego na 2 do 3 lat więzienia — oraz na dodatkowe 6 miesięcy za obrażę sądu.

20 Lat Za Udział w Rabunku Skarbcza

Pasquale Charles Manzano, jeden z głównych oskarżonych o udział w rabunku \$4.3 miliona ze skarbcza Purolator został skazany w czwartek na 20 lat więzienia i uiszczenie kosztów sądowych. Sędzia sądu apelacyjnego William J. Bauer odrzucił argument adwokata Juliusa Echelesa, że ilość zabrawanych pieniędzy nie powinna odgrywać roli.

Bauer oświadczył, że "rodzaj przestępstwa pozostaje ten sam, bez różnicy czy skradziono \$4,000 czy \$4 miliony".

Dotychczas nie określono wysokości kosztów sądowych — wiadomo tylko że włączone w to będą koszty dokumentów i przejazdu spoza Chicago, 80 świadków, którzy zeznawali w procesie sądowym.

Mieszkaniec Wheaton Wygrał \$300,000 w Loterii Stanowej

W czwartek odbyło się tygodniowe ciągnięcie w loterii stanowej. Było ono nadawane na stacji telewizyjnej WGN Kanał 9, o godzinie 7 wieczorem.

Poniżej podajemy wylosowane wygrujące numery.

Lotto:	09	39	14	27	34
Bonanza & Millionaire:	386	771	750		
Spring Stampede:	486251	1	Black		
	2	Green	3	Orange	

Główna wygrana za grę Bonanza na sumę \$300,000 przypadła 27-letniemu Charles A. Doiron, kierowcy auta przewozowego firmy Western Air Freight Co. w Wheaton. Doiron oświadczył, iż zwykle kupuje cztery bilety, ale po otrzymaniu zwrotu "rebate" z podatku federalnego nabył dodatkowo sześć dalszych biletów. Pomogły mu one do wygrania w loterii.

Doiron oświadczył, iż obecnie zamierza pracować dla siebie, nabyć auto ciężarowe i użyć go do przewozu towarów, potem kupi kondominium w Wheaton lub w Bartlett, gdyż przed wygraną miał problemy finansowe. Wraz z Doironem przybyła na

wraz z swym 2-letnim synem, Stanleyem. W domu pozostała ona jeszcze 19-letnią córkę Marilyn, nieobecny był również jej syn 21-letni John, który ożenił się tydzień temu. Pani Parker była tak oszołomiona wygraną, iż musiała ją uspokajać jej przyjaciółka Chollie Battle z Chicago.

Pani Parker również nabyła w tym tygodniu sześć biletów więcej niż zwykle.

Do ciągnięcia za grę Bonanza zakwalifikowanych było 22 osób tak, iż dwie z nich otrzymały po \$10,000. Nazwiska ich: Lee H. Buckley z Greenfield, Ill. oraz Thomas E. Pack z Glenview.

HOLLYWOOD, CALIF. — Laureaci nagród artystycznych ("Emmy Awards") aktor Peter Falk (Columbo) i aktorka Jessica Walter (Amy Prentiss) w czasie galowej uroczystości gdzie wyróżnieni za telewizyjne kreacje w programie NBC Sunday Mystery Movie. (UPI)

WIEDEN: Sekr. Stanu Henry Kissinger i sowiecki minister d/s zagranicznych A. Gromyko w czasie ostatniej rundy dwudniowych rozmów jakie odbyły się tutaj przed tygodniem w rosyjskiej ambasadzie. (UPI)